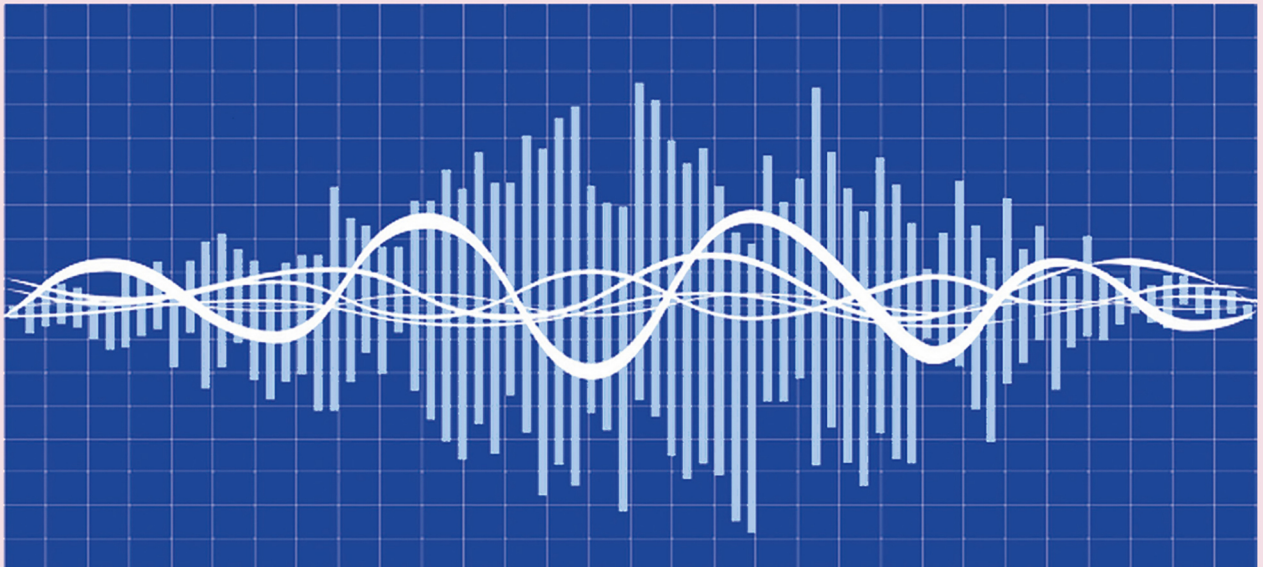

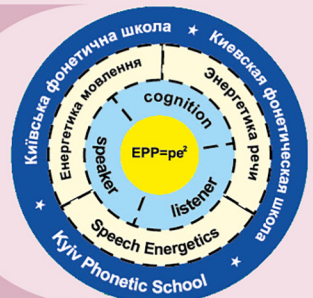
Національний технічний
університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОНЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**Збірник матеріалів VIII Круглого столу
24 квітня 2025 року**

Кафедра теорії, практики
та перекладу англійської мови

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

Сучасні тенденції фонетичних досліджень

Збірник матеріалів
VIII Круглого столу з міжнародною участю
24 квітня 2025 р.

Київ
КПІ ім. Ігоря Сікорського
2025

УДК 81'342(062)
С91

Наукове видання затверджено рішенням
Вченої ради факультету лінгвістики
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(Протокол № 9 від 28.04.2025 р.)

Редакційна колегія:

З. М. Корнева (голова редакційної ради)
А. А. Калита (відповідальний редактор)
Л. І. Тараненко

Сучасні тенденції фонетичних досліджень : зб. матеріалів
С91 VIII Круглого столу з міжнар. участю, 24 квіт. 2025 р. – Київ : КПІ
ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2025. – 138 с.
ISBN 978-966-990-146-0

Віддзеркалено сучасні напрями фонетичних досліджень, висвітлено різноаспектні звукові будови мови й мовлення; когнітивний, культурологічний, прагматичний та енергетичний аспекти фонетичних досліджень дискурсу; фоносемантичні й фоностилістичні особливості текстів різних жанрів; закономірності впливу емоційного стану особистості на просодичні характеристики мовлення; специфіку ідентифікації мовця за фонетичним оформленням його мовлення; константність і варіативність соціофонетичних параметрів мовлення; паралінгвальні характеристики емоційного мовлення; результати лінгвоконтрастивних досліджень фонетичних систем іноземної та української мови, а також актуальність методики викладання фонетики іноземної мови.

Для науковців, викладачів і аспірантів.

УДК 81'342(062)

ISBN 978-966-990-146-0

© Автори тез доповідей, 2025
© КПІ ім. Ігоря Сікорського (ФЛ), 2025

Наукове видання

**Сучасні тенденції
фонетичних досліджень**

Збірник матеріалів
VIII Круглого столу з міжнародною участю
24 квітня 2025 р.

(Українською й англійською мовами)

Надруковано з оригінал-макета замовника

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Свідоцтво про державну реєстрацію: серія ДК № 5354 від 25.05.2017 р.
просп. Берестейський, 37, м. Київ, 03056

Підп. до друку 28.04.2025. Формат 60×84¹/₁₆. Папір офс. Гарнітура Times.
Спосіб друку – електрографічний. Ум. друк. арк. 8,05. Обл.-вид. арк. 7,96.
Поз. 25-3-3-004. Наклад 20 пр. Зам. № 25-034.

Видавництво «Політехніка» КПІ ім. Ігоря Сікорського
вул. Політехнічна, 14, корп. 15, 03056, м. Київ, тел. (044) 204-81-78

ЗМІСТ

СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВУКОВОЇ БУДОВИ МОВИ Й МОВЛЕННЯ..... 6

<i>Вакуленко М. О.</i> Латинізація української фонетичної транскрипції як вимога сьогодення	6
<i>Valigura, Olga & Nasikan, Zoryana.</i> The Research Methodology of Iconicity in Emotional Speech	8
<i>Krasovka, Inna.</i> Speech Perception: Overview of the Models	12
<i>Kumar, Dinesh.</i> Understanding the Sounds of a Language through Phonology: a Fundamental Aspect.....	16
<i>Алексієвець О.М.</i> Особливості просодичної актуалізації політичних промов щодо російсько-української війни	18
<i>Гуменюк І.Л.</i> Деякі фонологічні особливості діалекту Estuary English.....	23
<i>Куценко М.А.</i> Синергетичний опис породження й актуалізації співчуття-підбадьорювання.....	26

КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНИЙ, ЕНЕРГЕТИЧНИЙ, КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ, ЕКОЛІНГВІСТИЧНИЙ ТА ПРАГМА- ТИЧНИЙ АСПЕКТИ ФОНЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДИСКУРСУ 30

<i>Taranenko, Larysa.</i> Subliminal Potential of Ethical Ideas Conveyed by Canonical Parables.....	30
<i>Бойченко М.К.</i> Вербальні й невербальні засоби транслявання харизматичності американських релігійних лідерів (на матеріалі заключних частин промов)	34
<i>Бурка Н.А.</i> Енергетика підліткової прокрастинації	40
<i>Ворошилова Р.В.</i> Комунікативно-прагматична зумовленість паравербальних засобів вебінарів на екологічну тематику як мультимодальних утворень.....	48
<i>Клімук О.С.</i> Причини породження висловлень вдячності у процесі комунікації	50
<i>Musiienko, Yuliia.</i> Prosodic Strategies in the Sales-Oriented Marketing Communication of Luxury Car Brands	54

<i>Savchuk, Valeriy.</i> Prosodic and Linguo-Rhetorical Dimensions of Charisma in Donald Trump’s Persuasive Discourse.....	58
--	----

<i>Vitale, Alessandro.</i> Linguistic Uses and Abuses of Definitions and Vocabulary of Contemporary Warfare	63
---	----

ФОНОСЕМАНТИЧНІ Й ФНОСТИЛІСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕКСТІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ..... 68

<i>Barna, Claudio.</i> Archetypes in Kazys Boruta’s “Baltaragio Malunas”	68
--	----

<i>Борбенчук І.М.</i> Гендерні особливості вираження емотивності в римській поезії	70
--	----

<i>Ващенко О.В.</i> Роль фонетичних засобів у перекладі різножанрових творів	72
--	----

<i>Чебоненко Д.С.</i> Мовні та технічні засоби створення англомовного мультимодального лендінгу	75
---	----

ВЗАЄМОДІЯ ЛІНГВАЛЬНИХ І ПОЗАЛІНГВАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК В ОФОРМЛЕННІ ЕМОЦІЙНОГО МОВЛЕННЯ..... 77

<i>Kalyta, Alla & Derkach, Nataliia.</i> Verbal and Non-Verbal Means of Face-Saving in English Conflict	77
---	----

<i>Андрущенко І.О.</i> Синергетика лінгвальних і позалінгвальних засобів у вираженні емоційного стану в політичному дискурсі	84
--	----

<i>Дудка А.О.</i> Лінгвістичні засоби вираження підтримки в англійській мові та їх еквіваленти в українській: порівняльний аналіз.....	88
--	----

<i>Миронова Г.Г.</i> Фразеологізми англійської мови, які виражають особливості характеру людини та її поведінки	91
---	----

<i>Северина Г.Г.</i> Взаємодія вербальних і невербальних засобів актуалізації побутової суперечки (на матеріалі британських серіалів).....	95
--	----

<i>Сокирська О.С., Буга С.Ю.</i> Роль пауз у просодичній актуалізації англійських висловлень відмови.....	101
---	-----

<i>Сотников А.В.</i> Просодичні показники як засіб визначення емоційного стану мовця.....	105
---	-----

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ФОНЕТИКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ..... 109**

Ilchenko, Olga. The Clarity Compass: Pronunciation and Enunciation in English Phonesthemes.....109

Ващило О.В. Інтерактивні освітні платформи у навчанні іноземних мов ...115

Kozub, Liubov & Krasnenko, Oksana. Enhancing Students' Intonation in ESP Classes through Video-Based Learning.....118

Stenko, Daria & Arkhypenko, Yuliia. Effective Strategies for Teaching Phonetics in Foreign Language Classrooms122

Tyshchenko, Mykola. Innovative approaches to teaching foreign language phonetics: integrating technology and authentic materials.....126

Vlasiuk, Alla. Current Trends in Methodology of Teaching Phonetics129

Хмель В.В. Коригування іншомовної вимови132

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ 135

СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВУКОВОЇ БУДОВИ МОВИ Й МОВЛЕННЯ

ЛАТИНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФОНЕТИЧНОЇ ТРАНСКРИПЦІЇ ЯК ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ

Вакуленко М. О.

*Дармишадтський університет прикладних наук,
Дармишадт, Німеччина
maxvakul@yahoo.com*

The paper proposes a system for converting transcriptional notations of Ukrainian sounds of the Soviet period being based on the Cyrillic alphabet into the notations of the International Phonetic Alphabet. It also outlines present-day phonetic data on the labio-backlingual approximant [w], affricates and the voiceless [h], which clarify and advance current understanding of Ukrainian phonetics.

Key words: *Ukrainian phonetics, phonetic transcription, International Phonetic Alphabet, Latinisation.*

Фонетичних досліджень української мови сьогодні дуже бракує – адже останні «канонічні» експериментальні фонетичні дані містяться у відомому підручнику Ніни Тоцької 1981 року [2]. Тому фонетична частина сучасної навчально-наукової літератури з української мови й містить переважно матеріал 50-річної давнини. Але й цей матеріал не завжди коректний.

На жаль, в українській фонетичній літературі досі застосовують віджили радянську систему фонетичної транскрипції на базі кирилиці, що суперечить загальноприйнятій у світі практиці використання Міжнародного фонетичного алфавіту (МФА). Але на заняттях з іноземних мов українські учні та студенти все одно знайомляться з фонетичною транскрипцією на базі МФА, тому ця радянська система транскрибування видається навряд чи потрібною. Крім того, така практика перешкоджає взаєморозумінню із зарубіжними колегами й ускладнює процес викладання української мови як іноземної.

Правила переведення фонетичних знаків радянської школи в знаки МФА створено на основі результатів [3-6].

У дисертації [1] положення про фонетичну близькість англійського звука [h] та українського [x] було винесено на захист. Тож після успішного захисту воно стало мовним фактом, визнаним в українській лінгвістиці. Це дає достатні підстави для того, щоб передавати звук [h] у недавніх та нових запозиченнях з англійської мови за допомогою української «х»: *біхевіоризм*,

ноу-хау, хаб, хайп, хакер, хаскі, хелпер, хілер, хінстер, хін-хон, хіт, хол, хорор, хот-дог, Хаббл, Хаймарс, Харріс, Хелловін, Хіггс, Хірш, Хокінг тощо. Це правило не поширюється на запозичення, які давно вживаються з «Г»: Гамільтон, Гарвард, Гаррі, Генрі, Ноттінгем та інші.

Література

1. Вакуленко, М. О. (2023). Сучасна українська термінологія: методологія, кодифікація, лексикографічна практика. Рукопис. Дис. на здобуття наук. ступеня док. філол. наук: спец. 10.02.01 – українська мова. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, МОН України. Київ.
2. Тоцька, Н. І. (1981). *Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоенія, графіка, орфографія*. Київ: Вища школа. Головне вид-во.
3. Czaplicki, B. & Ćavar, M. (2024). Variation in the realization of Ukrainian back fricatives as onset lenition and non-markedness reducing coda neutralization: a 3D/4D ultrasound study. *Glossa: a journal of general linguistics* 9(1), 1–34. DOI: <https://doi.org/10.16995/glossa.9795>.
4. Vakulenko, M. O. (2018). Ukrainian vowel phones in the IPA context. *Govor* 35 (2), 189-214. URL: <https://www.hfiloloskod.hr/images/HFD/Govor/Govor-2-2018-web.pdf>.
5. Vakulenko, M. O. (2019). Ukrainian Consonant Phones in the IPA Context with Special Reference to /v/ and /gh/. *Linguistica online* 22, 36-61. Published online August 22, 2019. URL: <http://www.phil.muni.cz/linguistica/art/vakulenko/vak-001.pdf>.
6. Vakulenko, M. O. (2024). Positional Variations of Ukrainian Back Vowel Formants. In *Proceedings of the 8th International Conference on Modern Research in Social Sciences (ICMRSS)*, pp. 1–12. 19-21 April 2024, Athens, Greece. Diamonds Science Publishing. DOI: [10.33422/icmrss.v1i1.301](https://doi.org/10.33422/icmrss.v1i1.301).

RESEARCH METHODOLOGY OF ICONICITY IN EMOTIONAL SPEECH

Olga Valigura, Zoryana Nasikan

Kyiv National Linguistic University

olha.valihura@gmail.com; znasikan@gmail.com

This paper discusses the research methodology of linguistic iconicity which enables the identification of the peculiarities of prosodic structure of prosodic-iconic complexes in emotional speech. The combination of both auditory and acoustic analyses provides objective results for the experimental study.

Key words: *iconicity, phonetic means, phonosemantic complex, prosody, research methodology, emotional speech.*

The notion of iconicity as one of the semiotic concepts introduced by Ch. S. Peirce has recently attracted much attention across the linguistic and non-linguistic disciplines. In neuroscience, the discovery of mirror neurons has raised much interest in iconicity and seems to offer explanations for theories of communication and speech development. For a long time, the role of iconic in concept formation and in communication evokes much interest in cognitive sciences, which has only increased with the current development in complex multimedia techniques and methods of visualization of scientific processes. Cognition involves iconicity because mental images are icons, and icons can lead to new insights and to the discovery of relations not recognized without their iconic representation (Iconicity in Cognition across Semiotic Systems, 2022).

Iconicity, i.e. form miming meaning and/or form miming form, is an inherently interdisciplinary phenomenon that involves linguistic and textual aspects and links them to visual and acoustic features (Operationalizing Iconicity, 2020). Iconicity is an integral feature of language connecting two key properties: linguistic form and meaning (Perniss et al., 2010). This idea has been developed through extensive research and cross-linguistic experiments, encompassing phonological, phonetic, semiotic, and semantic studies, all of which support the concept of linguistic iconicity. The natural resemblance between meaning and form (Perniss & Vigliocco, 2014) is primarily studied within a semiotic framework, where any linguistic sign is composed of the signifier (sound or form) and the signified (idea or meaning). These topics and the iconicity in written texts and spoken discourse in general were some of the issues that were discussed at the Fourteenth Symposium on Iconicity in Language and Literature, which took place at the University of

Catania (30 May – 1 June, 2024). It provides evidence for the pervasive presence of iconicity as a cognitive process in all forms of verbal communication.

Most phonetic studies on linguistic iconicity are carried out at the segmental level. These studies address various issues such as the sound symbolism of phonemes (Schmidtke et al., 2014), phonological analysis of onomatopoeia (Laing, 2014), iconic words (Winter et al., 2017), the role of sound symbolism in language acquisition (Imai & Kita, 2014), iconic silence (Ephratt, 2018). Fewer studies have been devoted to prosodic iconicity, specifically iconicity at the suprasegmental level. These studies have included works on pitch melody (Nygaard et al., 2009; Perlman et al., 2015), tempo (Perlman & Benitez, 2010), pausation and iconic silence (Ephratt, 2018), iconic nature of prosody (Valigura & Nasikan, 2020). Despite specific findings in this area, no studies have combined multiple prosodic features in a single investigation, nor have they organized these features into a comprehensive complex. Iconic means typically manifest not in isolation, but in groups that serve the same function and together form an integrated complex. Therefore, we propose the term ‘prosodic-iconic complex’ (PIC) to describe a combination of prosodic features that, alongside lexical means, can create an iconic relationship between meaning (semantics) and form (prosody) (Nasikan, 2019). In other words, it is a combination of segmental and suprasegmental means that together can reflect the meaning of an utterance.

The research methodology of iconicity enables the identification of the peculiarities of the prosodic structure of prosodic-iconic complexes in emotional speech. The combination of both auditory and acoustic analyses provides objective results for the experimental study.

The auditory analysis was conducted in three stages. On the first stage, native English speakers were given the tasks to read the suggested utterances in a non-emphatic manner. Their speech was recorded using a mobile device. This stage allowed us to assess how emotional speech in modern English movies influences the prosodic organization of utterances and to compare these results with the same utterances recorded neutrally. Another group of native speakers was involved in the second stage of the auditory analysis. They watched the selected scenes from English films and were asked to answer questions regarding the general emotional intensity, the linguistic means that contributed to the emotional tone, and specifically which prosodic means played a crucial role in creating emotional speech.

The third stage of the auditory analysis involved non-native speakers, primarily English as a foreign language teachers with experience in phonetic analysis. Their task was to provide a phonetic assessment of the given utterances and

identify which specific phonetic features dominated in the selected fragments. To accomplish this, they watched an episode, marked stress and tone in the provided subtitles, and identified each type of prosodic feature (including the type of pre-head, head, nucleus, the presence or absence of a special rise, tempo, rhythm, loudness, and timbre peculiarities). Afterwards, they listened to the same fragment read non-emphatically by a native speaker and compared it with the original film utterance, focusing on the same prosodic features.

The acoustic analysis was conducted using modern computer programs, specifically Praat, Speech Analyzer, and WaveLab. These tools allowed us to validate the results of the auditory analysis with a more objective assessment of the prosodic data. We focused on several key acoustic features, including the fundamental frequency (along with the location of its minimum and maximum), tonal range, the rate of change in the fundamental frequency, its curve, intensity range with the location of its maximum, average syllabic duration, and the duration of intersyntagmatic pauses.

As a result of both types of analyses, several invariant models of different types of prosodic-iconic complexes were identified.

The results of experimental research prove that the iconic potential of suprasegmentals is realized through phonosemantic means which are combined into phonosemantic complexes that include the means of both segmental and suprasegmental levels with their ability to mime the utterance meaning through their formal characteristics. The obtained experimental data allow us to determine the prosodic peculiarities of phonosemantic complexes' organization in emotional speech. It proves that neutral speech is absolutely poor on phonosemantic complexes that underlines the fact that these complexes are a privilege of emotional speech.

Further investigation of the iconic nature of prosody should involve spectral analysis in the research methodology to establish new patterns of iconic connection of the meaning and the form.

References

1. Ephratt, M. (2018). Iconic silence: A semiotic paradox or a semiotic paragon? *Semiotica*, 2018 (221), 239–259.
2. *Iconicity in Cognition and across Semiotic Systems*, (2022), edited by Sara Lenninger, Olga Fischer, Christina Ljungberg and Elzbieta Tabakowska. Amsterdam: John Benjamins.
3. Imai, M., & Kita, S. (2014). The sound symbolism bootstrapping hypothesis for language acquisition and language evolution. *Philosophical Transactions of the Royal Society of London: Biological Sciences*, 369 (1651), 1–13.
4. Laing, C. E. (2014). A phonological analysis of onomatopoeia in early word production. *First Language*, 34, 387–405.
5. Nasikan, Z. (2019). Phonosemantics: Ongoing Issues and Modern Perspectives. *Science*

and Education a New Dimension. Philology, VII (56), Issue: 190, 36–39.

6. Nygaard, L. C., Herold, D. S., & Namy, L. L. (2009). The semantics of prosody: acoustic and perceptual evidence of prosodic correlates to word meaning. *Cognitive Science*, 33(1), 127–146.

7. *Operationalizing Iconicity*, (2020), edited by Pamela Perniss, Olga Fischer and Christina Ljungberg Amsterdam: John Benjamins.

8. Perlman, M., Clark, N., & Falck, M. J. (2015). Iconic prosody in story reading. *Cognitive Science*, 39(6), 1348–1368.

9. Perlman, M., Benitez, N. J. (2010). Talking fast: The use of speech rate as iconic gesture. In F. Perrill, V. Tobin, M. Turner (Eds.), *Meaning, form, and body*. Stanford, CA: CSLI Publications, 245–262.

10. Perniss, P., Thompson, R., & Vigliocco, G. (2010). Iconicity as a general property of language: evidence from spoken and signed languages. *Frontiers in psychology*, 1 (227), 1–15.

11. Perniss, P., & Vigliocco, G. (2014). The bridge of iconicity: from a world of experience to the experience of language. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 369(1651). DOI: 10.1098/rstb .2013.0300

12. Schmidtke, D., Conrad, M., & Jacobs, A. M. (2014). Phonological iconicity. *Frontiers in psychology*, 5, 80–84.

13. Valigura, O. & Nasikan, Z. (2020). Iconic Nature of Prosody. *Proceedings of the IV International Round Table Discussion «Current trends in phonetic studies»*, 23 April 2020, Kyiv: National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”, Publishing centre Polytechnica, 13-15.

14. Winter, B., Perlman, M., Perry, L., & Lupyan, G. (2017). Which words are most iconic? Iconicity in English sensory words. *Interaction Studies*, 18, 433–454.

SPEECH PERCEPTION: OVERVIEW OF THE MODELS

Inna Krasovska

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

3488778@gmail.com

The paper outlines the approaches to the study of speech perception resting special attention on cognitive framework. Speech perception is analyzed through the intonation clues that ensure its multi-layer realization during speech communication. The work singles out and describes the most authoritative models of speech perception within cognitive paradigm of phonetic research.

Key words: *perception, speech, intonation clues, cognitive operations.*

Perception of speech is a complex process that can be researched through the insight into its cognitive mechanisms. This approach is ensured by the synergy of experimental data and methods from various sciences: physiology, cognitive science, linguistics and psychology. Perception is physiologically represented by a complex functional system, which is based on a dynamic sequence of links located at different levels of the nervous system. Meaningful perception, being a mental function of this physiological substrate, is also characterized by a level structure – both the stepwise nature of the process itself and the leveled hierarchy of speech signal processing (Vygotsky, 1962).

In the framework of cognitive paradigm perception is, first of all, a physiological process that consists of mechanisms that, on the one hand, ensure the perception of speech, and, on the other hand, its generation. So, this analytical-synthetic process consists of two stages that enable the synthesis and analysis of sound information. At the first stage, auditory analyzers are activated, which isolate certain characteristic features in the sound message and combine them into complex deep representations. At the second stage, these deep structures are analyzed thanks to cognitive operations and correlated with certain contents, which are elements of the speaker's world picture (Krasovska, 2009, p.15-20). Thus, the key objective of cognitive approach is to research into mental mechanisms that ensure realization of this multi-layer process and find out linguistic units which code and decode information flow.

As a result of multiple “distinctive” operations, an acoustic information is decoded in the mind and the meaning is extracted relying on «perceptual» clues formed on segmental and suprasegmental layers of the language. It should be noted that this approach resonates with F. de Saussure’s statement that “only the acoustic impression has value” (Saussure, 2011, p.11). According to the scientist, only the synergy of the methods of various sciences makes it possible to penetrate into the

essence of the material phenomena of speech. This idea is confirmed by the modern turn of linguistic research towards experiments involving the methods of psycholinguistics and cognitive psycholinguistics, which have changed the scientists' perception of the elements of speech and their interaction during the generation and perception of a message.

Analysis of perception is impossible without acknowledgement that emotion is a part of the linguistic context, reflected in behavioral traits, mannerisms, attitude towards others, facial expression, and in language expression, intonation in particular. At the same time, the study of the communicative functions of intonation proves that suprasegmental units mark a significant number of non-propositional content categories in speech, namely: logical-communicative blocks of statements (rhema/theme, mode/dictum, juxtaposition/contrast); modality, connotation, rhetorical instructions, expressive and iconic meanings. Perception of acoustic information is approached differently. There are various models of perception that rely on a comparatively different range of principles. However, we believe that they can be classified into three major groups, focusing on (Krasovska, 2023):

- cognitive operations involved in the process of perception and generation of an utterance (Chomsky, 2002);
- type of information enabling a relevant coding and decoding of acoustic information (Laver, 1994);
- contextual parameters defining the process of perception (Chafe, 1994).

In the framework of the first approach the sound pattern of an utterance perceived by speaker is considered as a part of a complete formal model that involves transformation of the surface structure of a sentence into its deep structure via cognitive operations aimed at deducting the meaning. Thus, the speaker can understand the sense of structurally different sentences, such as:

- (1) *Mr. Smith ordered the coffee.*
- (2) *The coffee was ordered by Mr. Smith.*
- (3) *It was the coffee that Mr. Smith ordered.*

In accordance with experimental data speakers extract a meaningful information relying on mental operations based on such an algorithm: $A \rightarrow B / X \rightarrow Y$, where A identifies the unit subject to the rule; B indicates what form this unit should take; X and Y denote the contexts for A, located on the left and right. Generally, the rules are formulated in terms of feature matrices, not segments, and therefore affect any class element characterized by that feature (Chomsky, 2002, p. 30-45).

A somewhat different perspective is applied to research into perception within the approach developed by W. Chafe. Thus, consciousness is believed to focus on

some important stretches of information in a given context that activates mental operation of its perception and decoding. Acoustic information is sifted by consciousness as a three-dimension body that contains such plans as: new-active-given. These information plans are reflected differently in the structure of the language. For example, given spans of information are realized in the form of weakly stressed pronouns and functional words, while active ones are strongly accented notional words. From this viewpoint, oral discourse is generated not as a smooth stream, but in spurts, quanta. These quanta, most often commensurate in volume with one predication, are called intonation units (IU). Each IU reflects the current focus of consciousness, and pauses or other prosodic boundaries between IUs correspond to transitions of the speaker's consciousness from one focus to another. The average length of IU for the English language consists of four stressed words or syllables. A prototypical IU coinciding with the clause thus verbalizes an event or state (Chafe, 1994).

The third approach is grounded on the assumption that speech perception embraces insight into audible elements of language, establish their relationship and formulate an idea of their meaning. Perception, therefore, unfolds on two levels – perception and comprehension. In its turn, comprehension involves decoding the general meaning that lies behind the directly perceived speech flow: the process of transforming what is perceived into the underlying meaning (Cohen, 1967, p. 177-192).

For instance, the meaning of the utterances *Cold! Hot!* can be perceived differently in compliance with a situational context. It can be interpreted as a piece of advice to get dressed warmly will dress warmer, a request to close a window or a guidance in a game. And in all cases, these utterances are a predicate to reality, to different situations. Following this logic, in the course of perception the recipient establishes semantic connections between words that make up the semantic content of the given utterance. As a result of comprehension, the listener may come to an understanding or misunderstanding of the semantic content of the utterance. Understanding is defined as a two-step process, where the first step is to comprehend a general idea of an utterance whereas its second one – decode a communicative intention of an utterance (Cohen, 1967, p. 177-192).

Speaking about the complexity of the cognitive system and its role in perceived and generated speech, it is vital to stress that the expression of the speaker's communicative action acquires a certain meaning thanks to prosodic means. An experimental study of the speech of people with motor aphasia showed that the listener clearly perceives the general auditory tone of speech, associates and evaluates what he has heard through commands localized in the right hemisphere of

the brain, activated by pauses, rising and falling of the main tone, etc. So, we believe that intonation can be viewed as a structural component of speech generation as it is a complex unity of speech melody, sentence stress, tempo, rhythm and voice timbre which enables the speaker to express his thoughts, emotions and attitudes towards the contents of the utterance. These are perceptible qualities of intonation.

References

1. Chafe, W. (1994). *Discourse, consciousness and time*. Chicago: Chicago University Press. 311 p.
2. Chomsky, N. (2002). *The Sound Pattern of English*. Cambridge (Mass.): The MIT Press. 470 p.
3. Cohen, A. & Hart, J. (1967.) On the anatomy of intonation. *Lingua*. No. 19. P. 177-192.
4. Krasovska, I. V. (2009). *Lingvocognityvni osoblyvosti prosodychnogo oformlenya angliyskikh vyslovlen na poznachenya pozytyvnyh emotsiy (eksperimentalno-fonetychne doslidzhenya)* [Linguistic and cognitive peculiarities of intonation contours of the English utterances defining positive emotions (experimental phonetic reseach)]: dis. ... kand. filol. nauk: 10.02.04. K., 2009. 263 p. [in Ukrainian].
5. Krasovska, I. V. (2023). Intonation clues in speech perception: experimental phonetic research into English discourse. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk Drohobyskoho derzh. ped un-tu im. Ivana Franka*, №69(2). Drohobych, P. 120-126.
7. Saussure, Ferdinand de. (2011). *Course in general linguistics*. NY: Columbia University Press, 260 p.
8. Vygotsky, L. (1962). *Thought and language*. Cambridge MA: MIT Press. 168 p.

UNDERSTANDING THE SOUNDS OF A LANGUAGE THROUGH PHONOLOGY: A FUNDAMENTAL ASPECT

Dinesh Kumar

Dyal Singh College, Karnal, India

dineshkarnal1@gmail.com

In the present paper an attempt has been made to highlight the importance of phonology in linguistic studies. By way of analysing phonemes, allophones, and phonological rules as well as their role in the sound system of a language teaching and learning, it is pointed out that their understanding can enable the language learners to find out and differentiate lexical units with similar language sounds but having different meanings.

Key words: *phoneme, significant, smallest, language, representation, unit.*

There is no doubt in denying the fact that Phonology is a branch of linguistics that studies the sound system of language. Being a complicated domain, a close and minute study of phonology is beneficial in understanding and analysing simple language sounds. In the present study an attempt has been made to highlight a concise and brief exploration of the fundamental features of phonology coupled with the significance of some phonological principles in linguistic studies. We focus on some of the primary and essential viewpoints such as phonemes, allophones, and phonological rules in the sound system of a language teaching and learning. The understanding of phonology can enable the language learners to find out and differentiate lexical units with similar language sounds but having different meanings. This abstract provides a basic understanding that could be used as a foundation for those interested in studying phonology without having to engage in complex empirical research through an emphasis on a simplistic approach. This research was based on a comprehensive literature review of the fundamental studies of phonology.

Understanding the basics of phonology is very important in the analysis and understanding of how sounds make up the complex language systems. Phonology is one of the important fields in linguistics which studies the sound system of language. Through a better understanding of phonology, it is hoped that readers will be able to recognise, analyse, and apply phonological concepts in their understanding of language. That is why, this field is often associated with in-depth research and complex analyses. Phonological understanding helps in recognising and using the sounds of language appropriately, which in turn influences understanding and effective expression of the language. One of the central concepts in phonology is the distinction between phonemes and allophones. Phonemes are the smallest units of a language that are capable of distinguishing meaning and grammatical forms of

words. They are abstract representations of sounds, and different phonemes can be realized in speech by different allophones in various contexts. Understanding this distinction is crucial for analysing the phonetic variations observed in different languages.

Without any doubt, in the centre of linguistic interpretation lies the idea of phoneme. Phonemes are generally regarded as the distinct units of sound in any language that can differentiate words and convey meaning. In fact, phonemes are the abstract representations of sounds that a speaker recognises as different and vital in their native tongue. For instance, in English language, the sounds represented by the letters “p” and “b” are distinct phonemes, as they can change the meaning of a word when swapped, as in the case of “*pat*” and “*bat*”.

Phonemes are not physical sounds themselves but rather mental constructs that speakers use to categorise and recognise the sounds they encounter. The ability to differentiate between phonemes is crucial for linguistic competence and effective communication. Different languages have different sets of phonemes, reflecting the unique sound patterns that define each language.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОСОДИЧНОЇ АКТУАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ ЩОДО РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Алексієвець О.М.

*Київський національний лінгвістичний університет
oksalex@ukr.net*

The paper presents the results of a phonetic research of intonational means of expressing statements that convey the viewpoint on the war in public speeches of British politicians. The study allowed to determine the specificity of prosodic parameters and their role in achieving the set tasks.

Keywords: *prosody, prosodic means, auditory analysis, political speech, rhetoric of war.*

В умовах триваючої російської агресії проти України особливої значущості набуває політичне мовлення на міжнародній арені. Виступи політичних лідерів, зокрема британських, стають сильним стимулом для розгортання важливих для суспільства наративів і відображають важливі меседжі підтримки України, а також сприяють формуванню міжнародної позиції щодо цієї війни. Така реальність скеровує політичну лінгвістику до мультиаспектного вивчення політичної культури, думки і поведінки громадян. Посилений дослідницький інтерес до студіювання політичного мовлення, у цьому зв'язку, зумовлюється також уможливленням лінгвістичного переосмислення публічного дискурсу громадських діячів.

Як відомо, проголошені у переломні часи розвитку суспільства політичні промови лідерів держав мають демонструвати програмувальний ефект, а отже, мають бути побудовані як тексти з ознаками сугестивності чи впливу (Snytko, 2021, р. 14; Taranenko, 2023).

Передусім, зазначимо, що політична промова – це заздалегідь підготований усний публічний виступ, метою якого є переконання аудиторії у важливості певних політичних поглядів, дій, точок зору; текст, у якому окреслюється політична ситуація і визначається перспектива політичних змін; гострополітична презентація з позитивними і негативними оцінками, «ефективний засіб для визнання та демонстрації лідерства» з намаганнями переконати людей та повести їх за собою (Snytko, 2021, р. 14). Ефективність виступу забезпечується використанням низки стратегій, тактик і прийомів впливу, вмінням оратора вдало інтерпретувати факти, використовувати засоби експресії та емотивної оцінки, паралінгвальні засоби комунікації тощо

(Калита, Клименюк, Тараненко, 2024, с. 60-69). Власне, політична промова – це спосіб ефективної реалізації впливу на аудиторію і творення її настрою.

Також слід зауважити, що використання просодичних засобів має велике значення у політичному мовленні, оскільки дозволяє підкреслити емоційну складову повідомлення, зробити його переконливішим, привернути увагу до ключових ідей, а також допомогти передати тональність і важливість заяв, при цьому може виражати різноманітні значення, привертати, навіть, несвідому увагу за допомогою висотнотональних варіацій, гучності та підсилювати смислові відтінки, виражені лексико-синтаксичними засобами, або самотійно (Алексієвець, 2024, с. 17). У політичних виступах просодія використовується для того, щоб:

- створити емоційний ефект – підвищення чи зниження мелодики може допомогти висловити рішучість, обурення, співчуття або впевненість;
- підкреслити важливі меседжі – паузи й зміна темпу слугують виокремленню особливо важливих моментів виступу;
- забезпечити впливовість і переконливість – ритм і темп мовлення допомагають слухачеві краще сприймати і запам'ятовувати ключові думки.

Серед багатьох політиків, прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер активно висловлює підтримку Україні. Стиль його мовлення почасти спокійний і урівноважений, з чітким аргументуванням й підкресленням вагомості політичної позиції, що створює відчуття надійності та авторитетності. Він рідко використовує різкі зміни інтонації, що підкреслює його прагнення до аналізу ситуації й обґрунтованих рішень. Прикладом є промова Кіра Стармера, з якою виступив 24 лютого 2025 року на зустрічі світових лідерів, присвяченій третій річниці повномасштабного вторгнення в Україну (The Mirror, 2025). Після вступного звертання до аудиторії політик заявив про єдність міжнародної спільноти у сумну річницю війни *...it's right| that we 'mark this ↑grim 'anni'versary[§] to_gether.*|| Висловленню властиве оформлення спадною ступінчастою шкалою з перерваною поступовістю у поєднанні з низьким спадним тоном і маркуванням спеціальним підйомом слова *↑grim*, що вказує на те, що промовець щиро співчуває Україні. Водночас, зниження гучності, спадний термінальний тон низького висотно-тонального рівня на *to_gether* та внутрішньосинтагменна пауза між ритмогрупами підсилює ідею міжнародної єдності і надає їй особливої значущості та привертає увагу слухача.

Цю думку політик продовжує далі, вказуючи на трирічне протистояння варварському вторгненню росії та неймовірну мужність українців у боротьбі: *For 'three ,years| we have been u_ nited| in oppo'sition to ↑russia's 'bar`baric in_vasion.|| And for_ three ,years| we have been 'full of 'admi_ ration§ for the in_credible re_sponse § of the U_krainian ,people.||* Фрагмент вимовляється у розширеному тональному діапазоні у помірному темпі з помірною гучністю, а домінантним у вираженні думки виступає мелодичний компонент інтонації. У першому висловленні часовий проміжок підкреслено актуалізацією в окремій синтагмі низьким висхідним тоном у поєднанні з помірним темпом та нормальною гучністю. Важливість об'єднання міжнародної спільноти у такий тривалий термін підкреслюється в інтоногрупі *we have been u_ nited|*, реалізованій низьким спадним термінальним тоном разом зі сповільненим темпом і помірною гучністю, що звучить впевнено і категорично. Наступна інтоногрупа *in oppo'sition to ↑russia's 'bar`baric in_vasion*, оформлена спадною ступінчастою шкалою з перерваною поступовістю у поєднанні з висхідно-спадним термінальним тоном, зміщенням на емоційно-забарвлене слово, що вказує на загарбницький характер вторгнення. У другому висловленні увага аудиторії до тривалості війни *And for_ three ,years|* привертається актуалізацією в окремій синтагмі вже низьким спадним термінальним тоном зі зміщенням власне на термін. Наступна частина *we have been 'full of 'admi_ ration§ for the in_credible re_sponse § of the U_krainian ,people.||* реалізується у трьох інтонаційних групах, для яких характерним є повторення інтонаційної моделі – короткі синтагми, низький спадний термінальний тон у супроводі сповільненого темпу, помірної гучності та чіткого ритму, що надає такому звучанню впевненості і переконливості. Своєрідне протиставлення російському вторгненню неймовірної стійкості відповіді звучить у *↑russia's 'bar`baric in_vasion – in_credible re_sponse*, оформленому висхідно-спадним і спадним тонами високого і низького висотно-тонального рівня відповідно, і демонструє ставлення промовця до ситуації.

Важливість історичного моменту підкреслюється ретельним карбуванням кожного слова у фоноблоці *This is a 'time for§ unity.|| In this ,crucial ,moment| as ,talks be_gin| – we must 'work to'gether to ,shape the ,outcome.||* Висловлення *This is a 'time for§ unity.||* реалізується усіченою шкалою з висхідним рухом тону на такті, середньо-пониженим спадним термінальним

тоном, підсиленням внутрішньосинтагменною паузою на стику такт-ядро та сповільненням темпу. Наступна думка актуалізується у межах трьох інтонаційних груп різної тривалості, оформлених спільною інтонаційною моделлю – середньо-пониженими спадними тонами, зміщеними на ключове слово, у поєднанні зі сповільненням темпу, що підсилює серйозність і категоричність точки зору політика, а також привертає увагу аудиторії.

Ставлення Кіра Стармера до ситуації щодо війни звучить і в наступному блоці висловлень: *...russia does not hold all the cards in this war... Because the U'krainians have the courage to de'fend their country...|| Because ,russia's e'conomy 'is in[§] trouble...|| And be'cause § they have 'now lost § the →best § of their land , forces| and their 'Black 'Sea Fleet| in this pointless in,vasion.||*, у якому використовується один із найпоширеніших способів привертання уваги за допомогою анафори. Незалежно від характеру мовленнєвого акту, чи то політична промова, чи звичайна розмова, єдинопочаток завжди привабливий для мовця і слухача, оскільки дозволяє підкреслити певну ідею, додати драматизму та виразності, а також створити ритм і підкреслити композицію тексту.

Запропонований фоноблок реалізується у звуженому тональному діапазоні, що створює відчуття надійності та впевненості і підкреслює прагнення політика до аналізу ситуації й обґрунтованих рішень. Чергування коротких і довгих синтагм, оформлених рівними і ступінчастими шкалами відповідно та низькими спадними тонами (courage, country, trouble, lost, land , forces, pointless in,vasion), зміщеними подекуди на емоційно навантажені слова, та сповільненням на них темпом підсилює висловлювану думку. Поєднання з помірною гучністю та загалом помірним темпом дозволяє промовцю звучати виважено і чітко аргументувати точку зору щодо етапу війни. Водночас, відсутність переваги рф у перемовинах щодо війни у висловленні *Because ,russia's e'conomy 'is in[§] trouble...||* підсилюється завдяки послівному акцентуванню, внутрішньосинтагменній паузі та широкому тональному інтервалу між ритмогрупами, і низькому спадному термінальному тону, які надають фрагменту виділення, рішучості й незаперечності.

Наведені приклади демонструють авторитетність й обдуманість промови лідера завдяки актуалізації її у помірному темпі з розміреним, чітко організованим ритмом. Промовець також застосовує паузи для того, щоб слухачі могли осмислити його слова і вагомість кожного пункту зроблених заяв.

Таким чином, проведений аудитивний аналіз показав, що, використовуючи спокійний і виважений тон, Кір Стармер демонструє прагнення до конструктивного діалогу і розуміння важливості ситуації.

Література

1. Алексієвець, О. (2024). Риторика політичного дискурсу періоду війни: просодична організація. *Сучасні тенденції фонетичних досліджень: зб. матеріалів VII Круглого столу з міжнар. участю, 26 квіт. 2024 р.* Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 16-18.
2. Калита, А. А., Клименюк, О. В., Тараненко, Л. І. (2024). *Маніпуляція в мовленнєвій комунікації*. Київ: Тропеа.
3. Snytko, O. (2021). Сугестивний потенціал політичних промов лідерів держав. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*, 42, 8-27. <https://apultp.knu.ua/index.php/APULTP/article/view/96>
4. Taranenko, L. (2023). Interplay of language means conveying subliminal potential of public addresses (a case study of Volodymyr Zelensky's political address). *Сучасні тенденції фонетичних досліджень: зб. матеріалів VI Круглого столу з міжнар. участю, 21 квіт. 2023 р.* Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 28-32.
5. The Mirror. (2025, 24 лютого). *IN FULL: Keir Starmer speech at Support Ukraine 2025 Summit* [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=6CtlvosYnxc>

ДЕЯКІ ФОНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІАЛЕКТУ ESTUARY ENGLISH

Гуменюк І.Л.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
ingum1976@gmail.com

The present paper dwells upon the linguistic aspect of Estuary English, which is approached by scholars differently. Some of them view it as a modern variant of pronunciation, while others believe it to be a new London-based dialect. So the aim of the present study is to outline some phonological features of Estuary English as one of the British dialects. In the result of the present study we conclude that the linguistic nature of Estuary English has the following characteristics: 1) the linguistic status of Estuary English has not been ultimately defined; 2) among relevant phonological characteristics we distinguish the glottal stop, Yod-coalescence, narrowing of diphthongs, substitution of velar nasal sounds by their alveolar variants.

Key words: *Estuary English, pronunciation variant, dialect, pronunciation standard, linguistic status.*

Англійська Estuary вважається порівняно новим діалектом британської англійської мови, що викликає зацікавленість і дискусії щодо її лінгвістичного статусу та фонологічних характеристик. Поняття “Estuary English” з’явилося наприкінці 80-х років XX століття й відразу привернуло увагу провідних мовознавців. Термін увів у лінгвістичний обіг Д. Розварн, який визначив англійську Estuary як різновид модифікованого регіонального мовлення, суміш нерегіональної та місцевої південно-східної англійської вимови та інтонації (Rosewarne, 1994).

Головною причиною виникнення і розповсюдження нового діалекту стали зміни у соціальному значенні формальності та неформальності і, як наслідок, тенденція до змішування акцентів (Maidment, 1994). Швидке поширення Estuary English пов’язане з активною міграцією жителів Південно-Східної Англії, а також зі значним впливом ЗМІ. Новий діалект англійської став привабливим для багатьох демократично налаштованих британців і розглядається як можливий спосіб об’єднання суспільства (Coggle, 1998-99).

У лінгвістичних колах розглядуваний акцент визначають як соціальний діалект або як варіант англійської вимови і ставлять під сумнів його лінгвістичний статус (Coggle, 1998-99; Crystal, 1995). Дискусії з цього приводу точаться до цих пір. Для вирішення питання необхідно з’ясувати певні лінгвістичні ознаки нового варіанту англійської мови, серед яких, насамперед, зміни у вимові.

Метою започаткованого дослідження є окреслення основних фонологічних відмінностей діалекту Estuary англійської мови.

Наше дослідження зосереджено на загальному спостереженні за фонологічними особливостями цього варіанту вимови, оскільки його фонетичний аспект видається найбільш гнучким порівняно з лексичним та граматичним. Оскільки більшість дослідників схильні розглядати англійську Estuary через континуум «консервативна RP (ПВ) – просунута RP (ПВ) – естуарійська англійська - кокні», вони пропонують надавати особливої уваги рисам естуарійського варіанту. У вищезгаданому континуумі діалект Estuary є своєрідною опозицією до прийнятої вимови (ПВ).

Отже, серед найбільш фонетично релевантних ознак на першому місті стоїть глотальна зупинка. Вона впливає на звук /t/ в медіальній і фінальній позиціях, як у словах: *statement, bet it, football, better, take it*, а також сонорний /l/ перед приголосним або кінцевим звуком слова, який змінюється на різновид голосного /ɒ/, як у словах: *bulk, rattle, cattle*. Якщо в першому випадку носії ПВ можуть вимовляти найбільше /t/, то носії естуарійського варіанту, вимовляють певні /t/ та пропускають інші (Coggle, 1998-99, с. 30).

Професор Дж. Веллз виокремлює характерну особливість для англійської Estuary – йодне злиття, коли звуки /tj/ замінюються на /tʃ/, а /dj/ замінюється на /dʒ/, як у словах: *tune, Tuesday, last year, dew, dune, did you* (Wells, 1997, с. 3). На думку Д. Розварна, в англійській Estuary широкі дифтонги звучать по-різному (Rosewarne, 2000, с. 17). Так, дифтонг /aɪ/ у таких словах, як *pride, wide, try*, має задньоязичний початок, тоді як /aɪ/ та /aʊ/ у таких словах, як *mouth, loud, down*, мають передньоязичний початок (Wells, 1997, с. 3). Наступною фонологічною особливістю, характерною для цього діалекту, є звуження дифтонгів у таких словах, як *lace, gay, boat*, і немає тенденції до більш відкритої початкової точки, тобто /aɪ/ та /aʊ/. Тим часом в англійській Estuary слабке закінчення -ing, як правило, вимовляється з альвеолярним носовим, а не з велярним носовим, таким чином, *runnin' (running)*. Це типово для англійської мови робітничого класу в більшості частин англосмовного світу, а також /t/ опускається в словах *twenty і plenty*, а також у *want і went*, коли після нього стоїть голосний звук.

Підсумовуючи результати нашої розвідки, можна зробити висновок, що англійська Estuary є результатом еволюції прийнятої вимови (ПВ) під впливом лондонських тенденцій. Лінгвістичний статус Estuary English остаточно не визначений і більшість лінгвістів розглядають його як варіант вимови, що виник унаслідок модифікацій у межах стандартної англійської мови й має

тенденцію до поширення на віддалені території. Серед основних фонологічних ознак англійської Estuary відзначено зміни у вимові приголосних і дифтонгів, а саме: глотальна зупинка, йодне злиття, опускання приголосних у певних позиціях, заміщення велярних носових на альвеолярні варіанти, а також зміни у вимовлянні дифтонгів.

Література

1. Coggle, P. (1998-99). *Estuary English FAQs*, 1998-99. Retrieved from: <http://www.phon.ucl.ac.uk/home/estuary/estufags.htm>
2. Crystal, D. (1995). *Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge University Press.
3. Maidment, J. A. (1994). Estuary English: Hybrid Or Hype? *The 4th New Zealand Conference on Language & Society*. August, 1994. Christchurch, New Zealand.
4. Rosewarne, D. (2000). Estuary English Enters A New Era. *Modern English Teacher*. Vol. 9. № 3. 15-20.
5. Rosewarne, D. (1994). Estuary English: tomorrow's RP? *English Today* 37. Vol. 10, No. 1, January. 3-8.
6. Wells, J.C. (1997). What Is Estuary English? *English Teaching Professional*. 2-27.

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ОПИС ПОРОДЖЕННЯ Й АКТУАЛІЗАЦІЇ СПІВЧУТТЯ-ПІДБАДЬОРЮВАННЯ

Куценко М.А.

Воєнна академія імені Євгенія Березняка

nicokutsenko@gmail.com

The paper is aimed at studying the synergetic approach to the analysis of the process of utterances' of encouragement generation and actualization. The application of a multidisciplinary approach to the study of utterances of encouragement enabled the author to take into account several linguistic features, such as the speaker's intentions, communicative situation and speech participants' social statuses. Linguistic interpretation of the experimental results made it possible to model the synergetic self-developing process of the utterance actualization by an individual based on his/her communicative experience. The results of the research showed that generation and actualization of encouragement utterances takes place due to the presence of a certain phonoconcept's prototype in the speaker's memory.

Key words: synergetic approach, utterances of encouragement, prosodic organization, linguistic interpretation.

Відомо, що сучасні лінгвістичні дослідження загалом і фонетичні, зокрема неможливо здійснювати без залучення результатів експериментальних досліджень інших, суміжних, з лінгвістикою наук. Такий підхід уможлиблює здійснення комплексного вивчення просодичних особливостей реалізації емоційних висловлень та врахування їхніх лінгвістичних ознак. У межах розробки питання синергетичного опису процесу породження й актуалізації висловлень співчуття-підбадьорювання було встановлено, що емоційна складова відіграє важливу роль у породженні такого типу висловлень, оскільки зовнішні подразники вимагають певного емоційного відгуку адресанта на ситуацію адресата. Відповідно, емоційний стан індивіда здійснює безпосередній вплив на низку його когнітивних процесів і здатний суттєво змінювати їх. У межах функціонально-енергетичного підходу, фонетичні явища розглядаються як результат стохастичного породження мовлення (Калита, Тараненко, 2008, 2011), оскільки в інтервалі певних емоційних навантажень у сфері духовного буття мовця утворюється хаос, який є вихідним станом саморозвитку синергетичної системи певного ступеня складності, що, у свою чергу, залежить від рівня збудження психіки індивіда (Клименюк, 2010). Тому метою цього експериментального пошуку є встановлення й аналіз просодичних характеристик висловлень співчуття-підбадьорювання з урахуванням когнітивної специфіки їхнього просодичного вираження в англійському діалогічному мовленні.

Отже, розглянемо (рис. 1) отриману на цих підставах типову модель породження й саморозвитку висловлення співчуття у свідомості мовця, який має намір підбадьорити співрозмовника, проілюструємо на такому прикладі.

Mother: I was thinking about everything we need to get done. Tomorrow we should probably start looking into funeral arrangements. And then, you know, just see where you are in terms of insurance.

Daughter: I'm not ready for that, Mom.

Mother: \Nobody's ready for any of this, dear. || But \you'll be surprised § at how strong you're gonna be || (Premonition 2007).

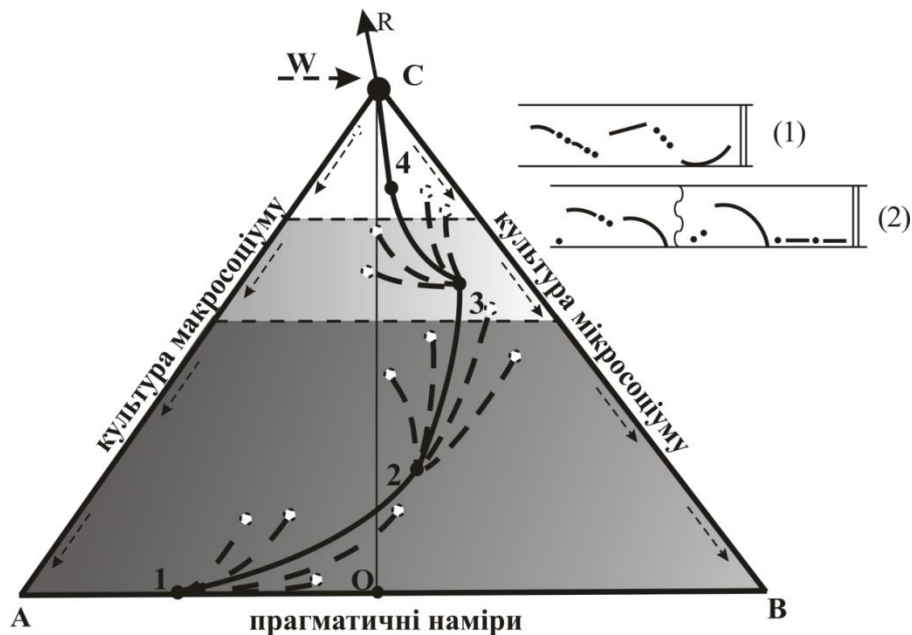

Рис. 1. Інтонограма і синергетична модель породження висловлення співчуття \Nobody's ready for any of this, dear. || But \you'll be surprised § at how strong you're gonna be з прагматичним спрямуванням «підбадьорювання»

З контексту прикладу, відеофрагменту і схеми моделі видно, що сприйнята свідомістю матері (С) вербальна інформація про трагедію в житті доньки та невербальне свідчення того, що донька, будучи морально пригніченою і демотивованою після втрати чоловіка, перебуває в тяжкому психологічному стані (вектор **W**), викликала у сфері екзистенціального буття матері збудження почуття співпереживання-підбадьорювання, яке породжує на площині прагматичних намірів своєрідний хаос (точка 1). Ураховуючи високий соціальний статус покійного чоловіка та чинні етикетні норми суспільства, матір звертає увагу доньки на необхідність організації відповідної похоронної церемонії та з'ясування ситуації щодо страхування чоловіка. Такі

прагнення матері зумовлюють зародження структури-атрактора співчуття-підбадьорювання у площині макросоціуму.

Енергія прагматичного наміру матері в резонансі з її емоційною енергією утворюють частковий атрактор співчуття (1–2), який продовжує розвиватися під впливом культури мікросоціуму та завершується у точці (2), відображаючи глибоку стурбованість матері про психічний і психологічний стан доньки.

Розвиток другого часткового атрактора 2-3 під впливом емоційного мислення тяжіє у напрямку до площини культури мікросоціуму матері, для якої потреба заспокоїти дочку природно переважає над необхідністю задовольнити етикетні норми соціуму. Завершується цей частковий атрактор у ментальній сфері підсвідомого мовця (точка 3), де він досягає максимального відхилення від культури макросоціуму.

Про щирість намірів матері, породжених культурою мікросоціуму, заспокоїти і підбадьорити доньку свідчить просодичне оформлення першої інтоногруппи (*\Nobody's ready for any of this, dear*) комплексного висловлення співчуття, графічне зображення якої представлено справа від моделі на рис. 1.

Аналізована інтоногрупа має хвилеподібний мелодичний контур, який досягається за рахунок актуалізації в її межах ковзної усіченої шкали (*\Nobody's ready for*), високого спадного тону емоційної конфігурації (висхідний тон на ядерному складоносієві з наступним спадним рухом ненаголошених складів – *any of this*), яка слугує засобом виокремлення смислового центру висловлення, та низький висхідний тон (*dear*).

Такий хвилеподібний рух мелодичного контуру відображає зростання емоційного збудження матері, що передає не лише її прагнення підбадьорити доньку, але й спонукати її до дії. При цьому емоційне оформлення слова *any* високим спадним тоном висхідно-спадної конфігурації може розглядатися як засіб вираження емотивного значення “сильне бажання переконати й підбадьорити співрозмовника”, а за допомогою наступного низького висхідного тону передається “заохочення співрозмовника до дії”. Про щире прагнення матері підбадьорити доньку свідчать також дещо підвищена гучність і світлий тембр її голосу.

На спрямованість траєкторії саморозвитку третього часткового атрактора (3-4), тобто на його відхилення у бік культури макросоціуму як параметра порядку системи, впливає, насамперед, те, що під впливом раціональних елементів емо-раціонального мислення мати усвідомлює необхідність підбадьорити доньку з метою повернути її до життя у соціумі.

Саме внаслідок цього в трансцендентній сфері матері механізми раціонального мислення прагнуть знайти фоноконцепт-прототип, що відповідає і її внутрішнім цінностям, і нормам культури макросоціуму. Звідси, атрактор 4-С, будучи опрацьованим логічним началом матері, матеріалізується у вигляді тих просодичних, лінгвальних та позалінгвальних засобів, які найповніше реалізовуватимуть її прагматичний намір висловити співчуття-підбадьорювання у межах норм культур її мікро- і макросоціумів.

На просодичному рівні цей намір матеріалізується оформленням другого висловлення, де звучить власне підбадьорення (*But \you'll be sur\prised (1) § at how \strong you're gonna be (2)*), поєднанням емоційності (1) і виважено-переконливої стриманості (1). Привернення уваги доньки до слів підбадьорювання та її переконання в тому, що стан речей зміниться реалізуються шляхом нетипового оформлення такту (особового займенника *you*) ковзним рухом тону, що виконує роль смислового контрасту у поєднанні з середньо-підвищеним спадним тоном на слові *sur\prised*, та високим спадним тоном широкого діапазону і зменшеної швидкості руху на слові *\strong*, які виконують роль смислових актуалізаторів усього висловлення співчуття-підбадьорення. Переконливість вираження цього висловлення досягається також за рахунок його оформлення правильним регулярним ритмом і паралелізмом інтонаційно-ритмічної моделі суміжних інтоногруп.

Зіставлення ознак просодичного оформлення розглянутого співчуття з іншими подібними висловленнями (напр., *These crimes... they make you feel like your control has been taken away, like there's no light at the end of the tunnel. But there \is. || –And we're gonna \find that \light to\gether. ||* (Broadchurch 2017) дає нам підстави говорити про отриману інтонаційну модель як про типовий фоноконцепт вираження співчуття-підбадьорювання.

Література

1. Калита, А. А., Тараненко, Л. І. (2008). Фонетика: перспективи, методи та засоби досліджень. *Науковий вісник Волинського університету імені Лесі Українки. Серія «Філологічні науки»*. № 5. С. 297-299.
2. Калита, А. А., Тараненко, Л. І. (2011). Синергетизм породження й актуалізації фоноконцепту. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]*. Серія «Філологічні науки (мовознавство)». Вип. 96 (2). С. 213-219.
3. Клименюк, О. В. (2010). *Знання, пізнання, когніція*. Тернопіль: Підручники і посібники.
4. Broadchurch. Series 1-3: TV series (2017). Studio: Acorn Media UK. 6 DVD's, Running Time: 1080 mins.
5. Premonition (2007). Movie / directed by Mennan Yapo. Studio: EIV. Running Time: 110 mins.

**КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНИЙ, ЕНЕРГЕТИЧНИЙ,
КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ, ЕКОЛІНГВІСТИЧНИЙ ТА
ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТИ ФОНЕТИЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ДИСКУРСУ**

**SUBLIMINAL POTENTIAL OF ETHICAL IDEAS CONVEYED BY
CANONICAL PARABLES**

Larysa Taranenko

National Technical University of Ukraine

“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

[*larysataranenko@gmail.com*](mailto:larysataranenko@gmail.com)

The paper is the study of the subliminal potential of English parables' oral actualization carried out by way of defining a system of ethical ideas conveyed by Gospel parables' moral admonition being viewed as a tool of communicating the text subliminal effect. It outlines specific features of prosodic means within the parables' moral admonitions that contribute to conveying the text pragmatic orientation and thus realizing their subliminal influence on the recipients.

Key words: *canonical parables, ethical ideas, moral admonition, subliminal potential, prosodic organization.*

Canonical parables have always attracted scholars' attention, primarily, due to their didactic orientation and a high level of abstraction of the ethical ideas conveyed in their texts. In view of this, the Gospel parables are considered (Blomberg 1990, p. 19, 76) as the invariant texts containing features typical of other folklore genres. In view of this, the aim of this paper is to define the subliminal potential of ethical ideas embedded in the Gospel parables by systematising interpretations of their moral admonition and analysing the specificity of their prosodic actualisation.

As is known, an important characteristic of a parable as a means of indirect communication is its ability to convey spiritual and everyday life experience in their allegorical way to be decoded by the recipient by specific mental activities. Therefore, on the one hand, this makes the Gospel parables be viewed as a complex means of subliminal influence on a person's morality by activating the logical and emotional interaction in their spiritual being, or a psychic sphere. On the other hand, the parables perform their main didactic function, aimed at developing in the recipient the skills of ethical behaviour in the life situations that arise while making a choice between the good and the evil, appraising virtues and condemning faults, etc.

Our analysis of moral admonitions conveyed in the canonical Gospel parables being main structural component that contains the didactic value of the text ethical idea (Taranenko, 2015, p. 312), shows that they have been explained by Bible interpreters, philologists and other researchers (see Barclay 1999; Huelin, 2006; Leventhal 1988) rather differently, however these interpretations can be generalised by some common features. Thus, theological interpretations are distinguished mainly by repeating the parables' content and admonition but with clear theological orientation. In contrast, philosophical and linguistic interpretations are more relevant to the spiritual and worldly life wisdom of the commentaries' authors.

As a result of the analysis of Gospel parables' interpretations, we have grouped their admonitions into two classes, namely, those expressing spiritual maxims and translating worldly or secular advice.

Spiritual maxims communicated in Gospel parables can be summarised as follows: spread the spiritual grace everywhere in a wisely manner, since it is a small beginning that can gradually lead to a great good; give preference to spiritual treasures over material ones, using your gift to enrich the soul; great mercy gives rise to great love; do not rush to separate the good from the evil until the latter reveals itself, etc.

Worldly, or secular advice of parables includes the following generalized interpretations of their admonitions: show mercy to those with whom your fate brings together; being forgiven by God's mercy, but unable to forgive their debtors, deserves punishment; if you make an effort, you will gain the good; agreement is more important than money; greed and the evil are ultimately punished; among many who are called for, only few are chosen, etc.

Looking at these interpretation of parables' moral admonitions, it is not difficult to see that the spiritual maxims are in fact the idealised verbal models of the primordial ethical norms of human spiritual existence, remaining relevant even today.

The outlined pieces of worldly advice are, on the other hand, much more specific and imperative, as well as seem closer to the practical social experience of the average individual. We believe that it is the content of worldly advice that has proven to be suitable to be transformed into other types of folklore texts, such as fairy tales, fables, proverbs, etc.

The carried out systematisation of ethical ideas encoded in canonical parables' moral admonition, serving as an inexhaustible source of generating plots of other varieties of folklore texts as well as modern artistic and educational works, shows that actualisation of their socially directed didactic function is ensured by the

subliminal potential embedded in the quintessence of parables’ spiritual maxims and worldly advice.

The primary tool actualising the parable’s subliminal influence on the recipient is the allegorical or metaphorical presentation of their generalized ethical ideas in the form of a direct or indirect moral admonition. However, it is the prosodic level (Kalyta, 2015, p. 322) that ensures the prominence of the ethical ideas conveyed in the form of a spiritual maxim or worldly advice. Thus, the prosodic organisation of the parable’s moral admonition is characterised by the absence of tonal, dynamic, and temporal fluctuation, its rhythmic regularity, and prevalence of low falling terminal tones, creating a trustworthy but convincingly instructive actualisation of the final fragment of the parable, as in the example:

*So |shall it be at the ↑end of the \world: | the \angels shall ↑come /forth § and
|sever the ↑wicked from a•mong the jjust, | and shall |cast them into the ↑furnace of
|fire: | there shall be \wailing and \gnashing of \teeth. ||* (Matthew 13, 47–50).

As we can see, the actualisation of the moral admonition is accompanied by an increase in the level of emotional potential, since its didactic function acquires an emotional colouring due to the descending sliding scale, the emphasise of pragmatically significant words with a special rise, variations in the voice range from medium to widened, a slight slowdown in the tempo in the last intonation group of the fragment.

The categorical and authoritative expression of the ethical ideas is also achieved by the regular distribution of the utterance stress on content-words, which contributes to the equal delivery of their information load, which in combination with the outlined intonation means serves to enhance the parable ethical idea as well as helps project the suggestive subliminal influence on the recipient. In view of this, we can state that the final part of the parable is distinguished by the highest level of its pragmatic potential.

The last sentence of a parable, which explicitly formulates its ethical idea, often contains a prosodic contrast that helps the listener correctly decode the quintessence of its spiritual maxims or worldly advice. For example, in the admonition *Who hath /ears to •hear, | |let him \hear. ||* (Matthew 13, 1–9), the lexical units */ears to •hear* and *\hear* located in adjacent syntagms, are in contrast to each other due to (1) a high-rising terminal tone followed by partial stress on the content word (*/ears to •hear*) and (2) highlighting the key word *\hear* with a high-falling tone of a wide range, which attract the recipient’s attention.

It goes without saying that prosodic means perform an intensifying role in relation to lexical and grammatical means allowing to focus the listener’s attention

on those lexical units that help decode the allegorical image of the parable ethical idea. We believe that a metaphorical or/and allegorical way of summarising the parable's ethical idea enhanced by prosodic means is capable of providing the stimulus for cognitive activities in the recipient's psyche thus actualizing comprehension of the text pragmatic loading and its subliminal effect.

References

1. Barclay, W. (1999). *Parables of Jesus*. Louisville, Kentucky: Westminster John Knox Press.
2. Blomberg, C.L. (1990). *Interpreting the Parables*. Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press.
3. Book of Mathew: 21st Century King James Version. Access Mode: <https://www.biblegateway.com/passage/?search=Matthew%201&version=KJ21>.
4. Huelin, S. (2006). Interpreting the Parables' Recent Interpreters. *Parables. Cristian Reflection: A Series in Faith and Ethics*. Waco: Baylor University. 88-93.
5. Kalyta, A. (2015). Phonetic Studies from the Perspective of an Energetics Approach. In *Within Language, Beyond Theories (Volume I): Studies in Theoretical Linguistics*, ed. by A. Bondaruk and A. Pražmovska, 322-336. Cambridge: Cambridge Scholar Publishing.
6. Leventhal, R.S. (1988). The Parable as Performance: Interpretation, Cultural Transmission and Political Strategy in Lessing's Nathan der Weise. *The German Quarterly*. Vol. 61, No.4. 502-527.
7. Taranenko, L. (2015). Prosodic Actualization of a Moral Admonition in Small Folklore Texts. In *Within Language, Beyond Theories (Volume I): Studies in Theoretical Linguistics: Monograph*, ed. by A. Bondaruk and A. Pražmowska, 312-321. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing. <https://bit.ly/3Jj74DW>

ВЕРБАЛЬНІ Й НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ ТРАНСЛЮВАННЯ ХАРИЗМАТИЧНОСТІ АМЕРИКАНСЬКИХ РЕЛІГІЙНИХ ЛІДЕРІВ (НА МАТЕРІАЛІ ЗАКЛЮЧНИХ ЧАСТИН ПРОМОВ)

Бойченко М.К.

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

boichenko.mariia@lil.kpi.ua

The paper presents the results of the study into the interplay of verbal and non-verbal means helping convey the speaker's charisma in religious and political types of discourse. The abstract is based on the analysis of lexico-grammatical, prosodic and paralinguistic means characterising the conclusion parts of the speeches publicly delivered by American religious leaders.

Key words: *charismatic speakers, verbal and non-verbal means, American religious leaders, public speech, closing parts.*

Дослідники у різноманітних галузях гуманітарних знань підкреслюють, що актуалізація харизми у мовленні лідерів, релігійних у тому числі, є процесом комплексного сприйняття мовця аудиторією за рахунок впливу взаємодії низки факторів на різних рівнях (Бойченко, 2021).

Відомо, що релігійні промови, проповіді зокрема, будуються за традиційною риторичною структурою: вступ, основна і заключна частини (Jeong, 2008, р. 2, 6). Різноманітні підручники, посібники та інструкції для написання й виголошення успішної проповіді (промови) підкреслюють, що заключна частина є надзвичайно важливим елементом, адже саме в ній мовець має підвести підсумки всієї промови, закріпити основну думку, а в релігійних промовах ще й підвищити рівень емоційної взаємодії з аудиторією. При цьому заключні слова проповіді не мають фіналізувати досвід, а радше нести заклик до дій: “*What is said last, assuming it is said well, is what actually carries the greatest impression of the overall sermon.*” (Chapell, 2018).

Тому метою цієї праці є встановлення закономірностей взаємодії вербальних і невербальних засобів при актуалізації харизматичного мовлення у межах заключних частин промов американських релігійних лідерів.

Для аналізу взаємодії вербальних і невербальних засобів у мовленні американських релігійних лідерів було обрано промову Мартіна Лютера Кінга «What is in Your Life's Blueprint».

Нагадаємо, що Мартін Лютер Кінг, молодший – американський баптистський пастор та соціальний активіст, один з перших і найяскравіших лідерів-афроамериканців руху за громадянські права. Його промови й ідеї, найвідоміші з яких не втратили популярність та актуальність й сьогодні,

поєднують у собі ознаки проповідей і соціальних маніфестів. Доктор Кінг є визнаним харизматичним лідером і серед дослідників (Sandberg & Moreman, 2015) цього явища, і серед громадськості. Згідно з результатами проведеного нами опитування, переважна більшість інформантів характеризувала спікера як харизматичного (зазначивши при цьому, що їхні особисті погляди та переконання вплинули на сприйняття харизматичності цього лідера) з середньої оцінкою харизматичності 8,5 за шкалою від 1 до 10. Респонденти описали Доктора Кінга як впевненого в собі розумного візіонера, що надихає своїми промовами. Серед факторів, які, на думку інформантів, впливають на сприйняття мовця як харизматичного, було виокремлено в рівному співвідношенні поси́л/візію, вибір мовних засобів, голос/інтонацію мовця та мову тіла (утримання зорового контакту з аудиторією, правильні жести тощо).

Таким чином, результати попереднього вивчення цього питання та відповіді інформантів підтверджують необхідність комплексного аналізу мовлення харизматичних особистостей з урахуванням комунікативної ситуації та взаємодії вербальних і невербальних засобів.

Обрана промова «What is in Your Life's Blueprint» була виголошена Доктором Кінгом перед аудиторією старшокласників у середній школі Барратт, штат Філадельфія, 26 жовтня 1967 року, всього за декілька місяців до його вбивства.

Модератор події представив Кінга як «Reverend Doctor Martin Luther King», що підкреслює, перш за все, його релігійний статус та налаштовує аудиторію на сприйняття виступу як проповіді, хоча комунікація відбувається на сцені актового залу середньої школи. Мовця зустрічають гучними оплесками, що свідчить про шанобливе ставлення аудиторії до мовця.

Запис промови у вільному доступі, на жаль, не дуже високої якості, що не дозволяє нам детально проаналізувати певні невербальні аспекти комунікації (як то чіткість погляду чи міміки), однак ми можемо побачити верхню частину тіла спікера, загальну спрямованість його погляду й тіла. Доктор Кінг одягнений у своєму звичайному для публічних виступів стилі – строгому темному костюмі, білій сорочці та темній краватці. Його одяг не підкреслює статус пастора, радше громадського активіста.

Протягом усієї промови він повернутий до аудиторії, трохи змінюючи час від часу позицію тіла та голови ліворуч чи праворуч, щоб охопити всю аудиторію. Докторі Кінг стоїть за трибуною, іноді спираючись на неї, коли він хоче бути ближчим до аудиторії. Загалом, він активно жестикулює для підкреслення важливих смислових (вербальних) частин промови.

Загальна ідея заключної частини промови – заклик аудиторії до дій, до руху вперед. Доктор Кінг виступає перед учнями старших класів, слухачами, в яких

попереду все життя, що буде сповнене злетів і падінь. Головний посил – рух вперед, незважаючи на життєві обставини, наскільки це посильно для кожного його слухача: →Well, § |life for \none of us | has been a ↑crystal 'stair, | but |we must ↑keep moving. || |We must ↑keep going. ||If you |can't 'fly, §\ run. || If you |can't /run, | \walk. ||. -If you |can't 'walk, §\crawl, | |but by ↑all \means,§ |keep moving.||

На мовному рівні головний заклик до розвитку, до дії, не здаватися реалізується за рахунок використання дієслів руху: **move, go, fly, run, walk, crawl**. Кінг закликає кожного діяти в міру можливостей та сил, наголошуючи, що кожен може рухатися вперед, розвиватися та робити щось важливе, застосовуючи антиклімакс у значенні дієслів руху, починаючи від найбільш швидкого до мінімального: *If you can't fly, run. If you can't run, walk. If you can't walk, crawl*. Це підкреслює, що немає маленьких дій та звершень, будь-який рух вперед – це вже прогрес, це краще, ніж стагнувати на місці.

Кінг також використовує типові для публічного мовлення стилістичні прийоми – синтаксичний паралелізм і лексичні повтори, які мають закріпити в свідомості аудиторії головну ідею: [...] *we must keep moving. We must keep going.; If you can't fly, run. If you can't run, walk. If you can't walk, crawl*. Ураховуючи проповідність промови, за рахунок повторюваності ці засоби також допомагають забезпечити піднесений емоційний стан аудиторії.

Розглянемо взаємодію засобів різних рівнів у заключній частині більш комплексно.

Висловлення (1). →Well, § |life for \none of us | has been a ↑crystal 'stair, | but |we must ↑keep moving. ||

Мовний рівень. Прагматичний тип речення – констатив, мовець підтверджує думку про те, що і для його аудиторії, і для нього, життя наповнене випробуваннями. Безпосередньо заключна частина речення виражає заклик до дії. Для цього мовець вживає займенники першої особи множини, щоб підкреслити для слухачів, що він є одним з них. Використання модального дієслова *must* в заклику до подальших дій та розвитку відображає і внутрішні переконання Кінга, і його авторитет та наставництво як пастора й громадського лідера.

Просодичний рівень характеризується дрібним членуванням висловлення на інтонаційні групи. Займенник *none* інтенсифіковано високим спадним тоном широкого діапазону зі зменшеною швидкістю зміни напрямку його руху, за рахунок чого мовець об'єднує аудиторію в спільному досвіді життєвих труднощів. Оформлення ключових лексичних одиниць ↑keep moving

спеціальним підйомом зі збільшеним негативним тональним інтервалом перед словом *moving*, з одного боку, допомагає їх смислового виділенню, з іншого – надає висловленню відчуття піднесеності. Високий рівень емоційно-прагматичного потенціалу висловлення також передається виважено-помірним темпом та зростаючою гучністю й інтенсивністю мовлення.

Паравербальні засоби. Мовець підтримує зоровий контакт з аудиторією, жестикуляцію мінімальна – він тримає руки на трибуні, за якою стоїть. Водночас вимовляння лексичної одиниці *stair*, інтенсифікованої високим висхідним тоном і підвищенням гучності, мовець супроводжує підняттям голови і поглядом вгору, ніби дивлячись на ці уявні сходи, після чого його погляд повертається до аудиторії, лексична одиниця *moving* підкреслюється кивком голови.

Висловлення (2). *We must ↑keep going.* ||

Мовний рівень. За прагматичним спрямуванням висловлення є заклик, спонукуванням аудиторії до дії. Воно є лексичним і синтаксичним повтором заключної частини попереднього, тож спікер використовує ті самі лексичні одиниці з тією самою метою. Така повторюваність слугує для закріплення посилу попереднього висловлення.

На *просодичному рівні* інтонаційний малюнок висловлення є паралельним до заключної частини першого: мовець виокремлює лексичну одиницю *keep* спеціальним підйомом, що транслює заклик до слухачів не здаватися та слугує заохоченням продовжувати боротьбу і рухатися вперед. Висловлення характеризується висхідно-спадним рухом тону, плавним ритмом і помірними темпом і гучністю, за рахунок чого заклик звучить не як вимога чи примус, а як настанова від лідера.

Паравербальні засоби. Мовець продовжує підтримувати зоровий контакт з аудиторією та тримати руки на трибуні, на яку спирається. Лексична одиниця «*going*» підкреслюється кивком голови.

Висловлення (3). *If you can't fly, §\ run.* ||

Мовний рівень. Висловлення має директивний характер. Якщо в попередньому висловленні лідер ототожнював себе з аудиторією, то в цьому він застосовує іменник другої особи, який підкреслює, що в цій частині промови він наставляє і спрямовує своїх слухачів/паству. Безпосереднє звернення до пастви, а не узагальненні настанови, є одним з важливих елементів заключної частини проповідей. Використання умовного способу дії у поєднанні з модальним дієсловом *can't* виражає певний вибір, можливості для аудиторії реалізувати заклик лідера, однак в тій формі та на тих умовах, які їм доступні.

На *просодичному рівні* мовець підкреслює смислове навантаження лексичної одиниці, що означає рух найвищого ступеня (політ) висхідним тоном, що ніби відображає її семантику. Внутрішньосинтагменна пауза перед наступною лексичною одиницею *run* (що також є директивом) дозволяє емпатизувати можливість вибору для аудиторії та наголосити на альтернативному варіанті дій. Високий спадний тон широкого діапазону на лексичній одиниці *run* слугує для підкреслення директивності та водночас нефінальності думки мовця. Гучність висловлення помірна, однак підвищується на ключовій лексичній одиниці *fly*.

Паравербальні засоби. Доктор Кінг утримує зоровий контакт з аудиторією та тримає руки на трибуні, на яку спирається. Вимовляючи лексичну одиницю *run*, він повертає голову й погляд до іншої частини аудиторії та підкреслює директивність легким нахилом голови й підняттям брів.

Висловлення (4). *If you |can't /run, | \walk. ||*

Мовний рівень. Це висловлення, як і попереднє, є директивом. Кінг використовує паралельну до попередньої синтактичну конструкцію, повторно використовуючи дієслово *run*, що створює зв'язність думки.

На *просодичному рівні*, на відміну від попереднього висловлення, головні смислові одиниці виокремлюються низьким висхідним тоном при висхідною-спадному рухові тону всього висловлення, оскільки для семантично повільнішої (менш інтенсивної) одиниці *walk* використовується середньо-підвищений спадний тон, покликаний відображати підвищений емоційний потенціал частини, яка підводить до фінального висловлення-коди. Гучність висловлення залишається помірною, воно звучить без різких темпоральних змін.

Паравербальні засоби. Мовець продовжує тримати руки на трибуні та підтримувати зоровий контакт з аудиторією. Він змінює фокус погляду з однієї сторони залу на іншу, виголошуючи заклик *walk*.

Висловлення (5). *~If you |can't 'walk, § \crawl, | |but by ↑all \means,§ |keep moving.||*

Мовний рівень. За прагматичною спрямованістю останнє висловлення заключної частини також має директивний характер, що, у свою чергу, закріплює мету промови-проповіді – настанова для молодих людей, заклик до проактивності й прогресу. Для реалізації антиклімаксу мовець використовує дієслово *crawl* на позначення руху, що за своєю семантикою може підкреслювати ідею про те, що інколи в житті буде дуже важко, майже неможливо щось робити, однак це не є приводом здаватися. Використання фрази *by all means* підкреслює, що іноді рухатися далі може означати

використовувати свої останні ресурси, одночасно підкреслюючи настанову лідера, що це є надзвичайно важливим.

Просодичний рівень характеризується поділом речення на короткі інтонаційні групи. Оскільки це висловлення є заключним у промові, мовець за рахунок висхідного тону та підвищення гучності інтенсифікує основні смислові елементи, що підсумовують та наголошують на основній ідеї проповіді (*'can't 'walk*). Високий спадний тон широкого діапазону на лексичній одиниці *'crawl* емпатизує заклик мовця, наголошуючи, що навіть незначний рух – це вже прогрес; спеціальний підйом на одиниці *↑all* показує, що лідер очікує від аудиторії максимальних зусиль для дотримання того, до чого він їх закликає. Ці інтонаційно виокремлені ключові лексичні одиниці також інтенсифікуються підвищенням гучності, що слугує заключним емоційно-кульмінаційним моментом промови.

Паравербальні засоби. Кінг продовжує підтримувати зоровий контакт з аудиторією. Він починає активно жестикулювати: мовець піднімає праву руку, вказівний палець спрямований на аудиторію, рухами руки він емпатизує просодично виділені елементи висловлення (*walk, crawl, all*), ще більше акцентуючи увагу аудиторії на них.

Виконаний аналіз заключної частини промови-проповіді харизматичного американського релігійного лідера показав, що її основне функційно-прагматичне спрямування полягає в узагальненні й закріпленні основної ідеї (посилу) всієї промови за рахунок емоційного піднесення аудиторії (пастви), збудження когнітивно-мисленнєвої діяльності слухачів з метою спонукання їх до дії та фіксації моральних настанов. Ця функція реалізуються за рахунок взаємодії вербальних засобів, зокрема лексичних і синтаксичних повторів, використання займенників першої і другої особи, для встановлення зв'язку з послідовниками та одночасного виокремлення фігури лідера-наставника, та просодичних засобів, зокрема підвищення тону голосу та інтенсивності вимовляння ключових слів, підсилених зміною погляду мовця чи рухом його голови, що слугує формуванню емоційного резонансу та транслює харизматичність мовця.

Література

- Jeong, W. (2008). *A study of the sermon introduction in contemporary preaching*. University of Stellenbosch.
- Chapell, B. (2018). *Christ-Centered Preaching: Preparation and Delivery of Sermons*. Baker Academic.
- Бойченко, М. К. (2021). *Механізм сприйняття аудиторією харизматичних ознак публічної особистості*. Нова філологія, (84), 20-31. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-84-3>
- Sandberg, Y. & Moreman, C. M. (2015). *Common Threads among Different Forms of Charismatic Leadership*. Journal of Religion and Business Ethics (3), Article 19. URL: <https://via.library.depaul.edu/jrbe/vol3/iss1/19>

ЕНЕРГЕТИКА ПІДЛІТКОВОЇ ПРОКРАСТИНАЦІЇ

Бурка Н.А.

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
leschenko.nat@gmail.com*

The paper attempts to study procrastination, a common behavior that affects adolescents and has cumulative negative impacts. Through a literature review, a sizable percentage of adolescents are chronic procrastinators, which increases their chance of suffering from mental conditions, including melancholy, anxiety, depression, and low self-confidence. It investigates the complex interplay between biological, cognitive, developmental, social, and psychological factors in procrastination. The study is performed within the scope of Speech Energetics Theory. This gives us grounds to refer to the problem of the regularities of redistribution of the speaker's emotional and pragmatic potential between verbal and non-verbal means of reflecting the contradictions unfolding in the sphere of the adolescent's spiritual being, which justifies or explains his/her procrastination state, as a promising area of study.

Key words: *procrastination; adolescents; the speaker's emotional and pragmatic potential.*

У межах міждисциплінарної лінгвістичної парадигми енергетичної теорії мовлення (Калита, 2016) представниками Київської фонетичної школи було розпочато активний пошук моделей інваріантів та варіантних реалізацій особливостей взаємодії мовних та немовних засобів комунікації у: англійських прозових фольклорних текстах малої форми (Тараненко, 2014), публічному мовленні акцентуйованих особистостей (Андрущенко, 2017), висловленнях співчуття в англійському мовленні (Куценко, 2019), висловленнях відмови в англійському мовленні (Сокирська, 2018), мовленнєво-музичних творах (Калита & Марченко, 2013).

Проведена завдяки цьому широка апробація основних положень нової теорії характеризувалась насамперед тим, що зазвичай у згаданих вище працях проводиться розгляд закономірностей й особливостей енергетичної взаємодії просодичних факторів актуалізації мовлення на тлі вживання комунікантами провідних мовних засобів. При цьому у вказаних працях можна знайти і якісні, і кількісні наукові картини явищ, що вивчаються. Методологія такого підходу дозволяє виявляти стабільні кореляційні зв'язки між чинниками й наслідками (Бурка, 2020) та перевіряти окремі гіпотетичні положення щодо механізмів взаємодії мовних і немовних засобів комунікації у процесах породження актів мислемовлення та миследій комунікантів. Специфічною особливістю досліджених таким чином явищ є те, що породжувані у духовній сфері комунікантів вектори взаємодії емоційних і прагматичних потенціалів висловлень, як правило, в них співпадають.

На відміну від цього у реальних процесах спілкування існують явища мислемовлення та миследій вектори взаємодії емоційних та прагматичних потенціалів, актуалізації яких є чітко протилежними. Яскравим прикладом цього ми вважаємо перебіг енергетичних явищ у стані прокрастинації людини. Характерно, що феномен прокрастинації має підвищену частоту прояву саме (Blanchard-Fields, 2007) у духовному бутті підлітків, чим викликає особливу зацікавленість психологів, фізіологів та соціологів.

У зв'язку з появою фундаментальної монографії, спрямованої на поглиблення методологічних основ когнітивних лінгво-енергетичних досліджень (Калита & Клименюк, 2022) лінгвісти також отримали додаткову можливість проведення класичних міждисциплінарних досліджень практично необмеженого обсягу комунікативних феноменів енергетичних механізмів актуалізації підліткової прокрастинації. Проте таке бажане всеосяжне охоплення потребує зазвичай випереджуючого аналізу, за результатами якого має бути окреслено простір майбутніх наукових пошуків.

Тому метою започаткованої нами попередньої спроби є гіпотетичне окреслення простору альтернатив подальшого міждисциплінарного пізнання лінгвістами енергетичних закономірностей перебігу процесів підліткової прокрастинації шляхом відповідного аналізу наукового знання накопиченого на даний час у психології, фізіології та соціології.

За сучасним баченням суть прокрастинації полягає в тому, що підліток відкладає складні чи неприємні завдання на невизначений термін, робить не те, що потрібно, а те, що хочеться, тим самим відтерміновуючи досягнення поставленої мети, оскільки тяжіє до справ, що приносять більше задоволення чи швидкий результат.

У праці (Klingsieck, 2013) прокрастинацію влучно визначено як “добровільне відкладання передбачуваної та необхідної та/або (особисто) важливої діяльності, незважаючи на очікування потенційних негативних наслідків, що переважають над позитивними наслідками відкладання”. Прокрастинація виявляється у тому, що молода людина, усвідомлюючи необхідність виконання цілком конкретних важливих справ (наприклад, підготовка до іспитів), ігнорує цю необхідність і відволікає свою увагу на побутові дрібниці або розваги. Від відпочинку прокрастинацію відрізняє те, що у спокійному стані людина відновлює запаси енергії, а при прокрастинації, навпаки, витрачає. Це надає нам підстави вважати доцільним віднести до перспективних напрямків опанування проблемою закономірностей перерозподілу емоційно-прагматичного потенціалу мовця між мовленнєвими

та немовними засобами віддзеркалення суперечностей, що розгортаються у сфері духовного буття підлітка, якій виправдовує чи пояснює свій прокрастинаційний стан.

Відомо також, що прокрастинація, як складний психологічний феномен, демонструє складні зв'язки з біологічною, когнітивною, соціальною сферами особистості (Gurung et al., 2016). У площині біологічного підходу, вчені вважають (Wuruch et al., 2019), що прокрастинація передбачає взаємодію між префронтальною корою та лімбічною системами, оскільки префронтальна кора керує думками та емоціями. Крім того, дослідження показують (Wuruch et al., 2019), що в мозку прокрастинаторів існують відмінні механізми порівняно з тими, хто не прокрастинує, у тому числі відмінності в об'ємі сірої речовини та товщині кори головного мозку. За цих обставин з'являється можливість дослідження особливостей перерозподілу у мозку підлітка енергії постійних токів, що виникають під впливом емоційного і прагматичного потенціалів його психіки.

Психологи-когнітивісти виявили й фактори, що сприяють прокрастинації. До них відносяться ірраціональні переконання, викривлене сприйняття часу та впевненість у собі. Прокрастинація також здатна відігравати роль механізму для захисту самооцінки, оскільки незавершені завдання ніколи не можуть бути проваленими (Abbasi, Irum & Alghamdi, Nawal, 2015). У сфері вікової психології помічено, що прокрастинація з'являється вже в ранньому дошкільному віці, і це явище має тенденцію до зростання з віком (Fuke et al., 2023). У контексті соціальної та особистісної психології прокрастинація може негативно впливати на соціальну взаємодію. Розуміння цього відкриває шлях до розробки проблем змін та відмінностей закономірностей енергетичного забезпечення станів прокрастинації у підлітків різних вікових груп, темпераментів і соціальних орієнтацій.

Установлено, що прокрастинація часто корелює зі зниженою самооцінкою, підвищеною залежністю від інших, схильністю викликати гнів в інших, відсутністю сумлінності у виконанні зобов'язань та почуттям провини після досягнення успіху або позитивних подій (Ferrari, 1994). Щодо фізичного здоров'я, прокрастинація негативно впливає і на психічне, і на фізичне самопочуття. Це пов'язано з підвищенням рівня стресу, різними тривожними розладами, загостренням хронічних хвороб і навіть розладами сну. Комбінація цих почуттів з перевитратою сил (спочатку – на другорядні справи та боротьбу з наростаючою тривогою, потім – на роботу в умовах дефіциту часу) може провокувати подальшу прокрастинацію, замикаючи відповідний

підтримуючий цикл проблемної поведінки. Зважаючи на це убачається раціональним наукове визначення меж емоційного та прагматичного потенціалів, за якими у психіці підлітка можуть наступати небажанні наслідки хронічної прокрастинації.

Шляхом метааналізу у межах теорії часової мотивації (Steel, 2007) визначено особливості завдання (рівень винагороди, строк виконання) та особливості особистості (зокрема низька самооцінка, сумлінність, самоконтроль та мотивація досягнень, а також висока імпульсивність і схильність до відволікання) як детермінанти прокрастинації, поряд із потенційним генетичним компонентом. При цьому наголошується, що суб'єктивна корисність дії, яка і визначає бажання людини її здійснювати, залежить від чотирьох параметрів: цінності (тобто передбачуваної винагороди), терміну завершення роботи, впевненості в успіху та рівня імпульсивності (тобто нетерплячості до відстрочення задоволення). Згідно з цією теорією, найкращим чином робота виконується тоді, коли відносно неї є високі очікування й особиста зацікавленість, а час досягнення зведено до мінімуму. Розуміючи це, не слід відкидати можливість наукового розгляду енергетичних механізмів і засобів прямої та латентної мотивації підлітка для оптимізації прискорення його виходу зі стану прокрастинації.

З'ясовано також, що ті, хто має тенденцію до прокрастинації, здаються менш інтегрованими у соціальне та професійне життя (наприклад, живуть частіше без партнера, безробітні тощо), взаємозв'язки між прокрастинацією та самотністю як аспектом зниження рівня задоволеності життям також здаються вартими уваги (Steel, 2013). При цьому найвищий рівень прокрастинації було визначено у наймолодшій когорті учасників дослідження (14-29 років). Було визначено, що учасники, які проходять навчання або професійне навчання, прокрастинували більше, ніж їхні однолітки. Встановлено також (Blanchard-Fields, 2007), що зрілі дорослі використовують більш ефективні і стратегічні рішення, ніж молоді дорослі що призводить до меншої прокрастинації порівняно з менш ефективними стратегіями, наприклад, уникаючим стилем вирішення проблем. На підставі цього можна звертатися до розгляду проблеми впливу ступеня інтегрованості підлітків різних вікових груп у соціальне життя на ефективність набуття ними стійких навичок пошуку енергетично зумовлених рішень протидії прокрастинації.

Автори праці (Milgram et al., 1993) виокремлюють п'ять видів первинної прокрастинації: 1) повсякденна (побутова) – відкладання домашніх справ, які повинні виконуватись регулярно; 2) прокрастинація у прийнятті рішень (у

тому числі незначущих); 3) невротична – відкладання життєво важливих рішень, таких як вибір професії або створення сім'ї; 4) компульсивна – поєднує два види прокрастинації – поведінкову та у прийнятті рішень; 5) академічна – відкладання виконання навчальних завдань, підготовки до іспитів і т.ін. Скориставшись цією ідеєю, неважко дослідити проблему векторного підвищення витрат емоційної і прагматичної енергій психіки підлітків як узагальнених якісної й статистично кількісної картин перебігу у психіці підлітків зазначених видів прокрастинації.

У науковій праці (Коцюба & Бут, 2021) показано, що феномен прокрастинації складається щонайменше з трьох основних компонентів: когнітивного, емоційного та поведінкового, які пов'язані між собою двосторонніми причинно-наслідковими зв'язками. *Страх невдачі* є причиною розгортання феномену прокрастинації за тривожним механізмом. Тривожний мозок не витримує невизначеності (будь-який мозок її не любить, але для тривожного це критично значимо). Тривожний мозок схильний катастрофізувати і всюди передбачати невдачі, небезпеки та поразки. З усього нескінченно розгалуженого дерева можливих майбутніх подій людина вибірково фіксується на найгірших сценаріях, незалежно від їх реальної ймовірності. Людський мозок завжди програє сценарії майбутнього, у всіх неоднозначних ситуаціях, як повсякденних, так і доленосних, від рішення перейти дорогу до рішення покинути все і почати життя спочатку. Оцінка ризиків при прийнятті рішень – це нормальна функція здорової тривожності, однак при підвищеній тривожності ця функція у поєднанні з низькою толерантністю до невизначеності починає видавати суто негативні прогнози у вигляді найгірших сценаріїв, що може призводити до блокування активності. *Страх успіху* є теж серед причин прокрастинації. Людина боїться повернути до себе увагу, стати учасником конкурентної боротьби, викликати чийсь заздрість або роздратування, виконувати нехарактерну для себе роль. Страх успіху як причина прокрастинації є дуже подібним до страху невдачі. Наприклад, успішне завершення проєкту може спричинити появу додаткових обов'язків зі збільшенням обсягу та важливості завдань, що зрештою неминуче призведе до поразки. Тут важливо звернути увагу на те, що і страх невдачі, і страх успіху призводять до різкого наростання емоційного потенціалу всіх когнітивних процесів, перебіг яких відбувається у сфері духовного буття людини. Тому безсумнівно доцільним має бути звернення лінгвістів до поглибленого міждисциплінарного вивчення типових закономірностей змін рівнів флуктуації емоційного і прагматичного

потенціалів у перебігу прокрастинації у психіці підлітків, що генетично успадкували різні темпераменти.

Продовжуючи міркування про причини явища прокрастинації, слід зауважити можливу наявність її специфічних індивідуально-психологічних причин. Серед таких причин можна відзначити екстернальний локус контролю, імпульсивність, легке переключення уваги, соціальні та сімейні проблеми, страх невідомого, суб'єктивний дискомфорт від виконання певних завдань і рішень, відсутність інтересу до завдання, нездатність зосередитись на виконанні завдання через негативний психоемоційний або фізичний стан, стан втоми, ірраціональне бажання відкласти виконання завдання або прийняття рішення до моменту досягнення “ідеального” стану та “ідеальних” зовнішніх умов (наприклад, “ідеального” порядку на робочому столі). Крім того, аналізуючи причини прокрастинації з огляду на властивості самих завдань, які відкладаються, більшість авторів виокремлюють такі характеристики: нав'язаність завдань ззовні; відстрочені у часі наслідки невиконання; тривалий термін, даний на виконання; необхідність великих часових витрат на виконання завдання; нудні, рутинні, неприємні завдання; висока зайнятість іншими справами; відстрочене отримання задоволення або винагороди; будь-які письмові завдання.

Не слід забувати, що вивчення проблем прокрастинації викликане запитам практики: виховання та становлення підлітків. Результати сучасних досліджень феномену прокрастинації у наш час безпосередньо впроваджують у практику: фізіологічні особливості, зокрема результати пізнання цих особливостей використовуються для забезпечення індивідуальних програм ліцеїв. У навчальних закладах використовують деякі загальні стратегії, які допомагають зменшити академічну прокрастинацію, містять у собі структурування цілей, поділ завдань та заміну пізнавальних стилів, таких як перфекціонізм і страх невдачі або успіху (Balkis & Duru, 2007).

Ми вже підкреслювали, що у царині лінгвістики під час вирішення питань прояву прокрастинації у комунікації головна увага приділяється інтонаційному оформленню і характерним комплексам мовних і позамовних засобів її актуалізації, що здійснюють безпосередній енергетичний вплив на оточуючих. При цьому, незважаючи на стрімкий розвиток міждисциплінарних наукових пошуків, лінгвісти ще досі не приділили достатньо уваги лінгво-енергетичним особливостям прокрастинованого мовлення. Проте, сфера освіти і соціальна практика адаптації підлітків до дорослого життя гостро

потребує поглибленого знання щодо особливостей поведінки підлітків у стані прокрастинації.

На наш погляд, сучасна парадигма енергетичної теорії мовлення є саме тим інструментом, здатним забезпечити так необхідні соціальній практиці результати поглиблених міждисциплінарних досліджень частково окресленого вище гіпотетичного простору проблем підліткової прокрастинації і пов'язаної з нею їхньою організацією мовлення, у тому числі й інтонаційною. Що ж стосується методології проведеного нами аналізу, то вона може слугувати надійним підґрунтям для планування і виконання системного мегадослідження проблем підліткової прокрастинації взагалі.

Література

1. Андрущенко, І. О. (2017). Закономірності інтонування політичного мовлення демонстративними акцентуйованими особистостями. *Science and Education a New Dimension. Philology*, 38(138), 7–9.
2. Бурка, Н. А. (2020). Система чинників та механізми породження сугестивної мовної поведінки підлітка. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*, 46(1), 59–62.
3. Калита, А. А (2016). *Енергетика мовлення*. Кафедра.
4. Калита, А. А., Клименюк, А. В. (2022). *Методологические основы когнитивных лингво-энергетических исследований* [монографія]. МПП «ЛИНО».
5. Калита, А. А., & Марченко, В. В. (2013). Механізми породження і сприйняття мовленнєво-музичного твору. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія «Філологічна*, 38, 79–82.
6. Коцюба, О. О., Бут, Д. І. (2021). Прокрастинація: шляхи профілактики, подолання. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*, 11, 21–28.
7. Сокирська, О. С. (2018). Просодичне вираження відмови, актуалізованої запереченням. У *Сучасні тенденції фонетичних досліджень: збірник матеріалів Круглого столу* (26 квітня 2018 р.) (сс. 37–41). КІП ім. Ігоря Сікорського.
8. Тараненко, Л. (2014). *Актуалізація англійських прозових фольклорних текстів малої форми* [монографія]. Кафедра.
9. Abbasi, Irum, & Alghamdi, Nawal. (2015). the Prevalence, Predictors, Causes, Treatment, and Implications of Procrastination Behaviors in General, Academic, and Work Setting. *International Journal of Psychological Studies*, 7(1), 59–66. <https://doi.org/10.5539/ijps.v7n1p59>.
10. Balkis, M., & Duru, E. (2007). The evaluation of the major characteristics and aspects of the procrastination in the framework of psychological counseling and guidance. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 7(1), 376–385.
11. Blanchard-Fields, F. (2007). Everyday problem solving and emotion an adult developmental perspective. *Current Directions in Psychological Science*, 16(1), 26–31.
12. Fuke, T. S. S., Kamber, E., Alunni, M., & Mahy, C. E. V. (2023). The Emergence of Procrastination in Early Childhood: Relations with Executive Control and Future-Oriented Cognition. *Developmental Psychology*, 59(3), 579–593. <https://doi.org/10.1037/dev0001502>.
13. Gurung, R. A. R., Hackathorn, J., Enns, C., Frantz, S., Cacioppo, J. T., Loop, T., & Freeman, J. E. (2016). Strengthening Introductory Psychology: A New Model for Teaching the Introductory Course. *American Psychologist*, 71(2), 112–124. <https://doi.org/10.1037/a0040012>.

14. Ferrari J. R. (1994). Dysfunctional procrastination and its relationship with self-esteem, interpersonal dependency, and self-defeating behaviors. *Personality and Individual Differences*, 17(5), 673–679. [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(94\)90140-6](https://doi.org/10.1016/0191-8869(94)90140-6).
15. Klingsieck, K. B. (2013). Procrastination When Good Things Don't Come to Those Who Wait. *European Psychologist*, 18(1), 24–34.
16. Kutsenko, M. A. (2019). Role of phonetic means in distinguishing sincerity in English utterances of sympathy. In *Linguistic Diversity in the Modern World: Language Power and Prestige* (pp. 54–56). Vilnius: Institute of the Lithuanian Language.
17. Steel, P. (2007). The nature of procrastination: a meta-analytic and theoretical review of quintessential self-regulatory failure. *Psychological bulletin*, 133(1), 65 [PubMed]
18. Steel P., & Ferrari, J. (2013). Sex, education and procrastination: an epidemiological study of procrastinators' characteristics from a global sample. *European Journal of Personality*, 27(1), 51–8.
19. Wypych, M., Michałowski, J. M., Drożdziel, D., Borczykowska, M., Szczepanik, M., & Marchewka, A. (2019). Attenuated brain activity during error processing and punishment anticipation in procrastination – a monetary Go/No-go fMRI study. *Scientific reports*, 9(1), 11492. <https://doi.org/10.1038/s41598-019-48008-4>

КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНА ЗУМОВЛЕНІСТЬ ПАРАВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ВЕБІНАРІВ НА ЕКОЛОГІЧНУ ТЕМАТИКУ ЯК МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ

Ворошилова Р.В.

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
rweselka@gmail.com*

This study examines the role of paraverbal features in the communicative-pragmatic structure of multimodal texts, focusing on German-language ecological webinars from the EuropeCalling platform. The analysis explores prosodic characteristics such as speech rate, rhythm, voice volume, pauses, and intonational variability. The findings suggest that these features contribute to the semantic organization of the text, audience engagement, and the emotional expressiveness of speeches. The study highlights the importance of combining paraverbal and visual elements to enhance the effectiveness of ecological communication.

Key words: multimodal communication, paraverbal features, prosody, ecological webinars, persuasive discourse.

Сучасна цифрова комунікація передбачає використання мультимодальних текстів, які поєднують вербальні, невербальні та паравербальні засоби для ефективного донесення інформації. Вебінари як форма інформаційної, освітньої, наукової або маркетингової комунікації є одними з найбільш показових прикладів такого поєднання. У цьому дослідженні розглядається роль паравербальних засобів у комунікативно-прагматичній структурі мультимодальних текстів на прикладі німецькомовних екологічних вебінарів платформи EuropeCalling.

Паравербальні засоби часто розглядають як допоміжні у спілкуванні, проте відповідно до результатів досліджень науковців вони передають набагато більшу кількість інформації, ніж вербальні (Селіванова, 2011, с. 128).

Існують різні підходи до визначення і класифікації паравербальних засобів. У пропонованій публікації увага приділялась передусім просодичним характеристикам мовлення, таким як висотнотональний рівень, темп, ритм, гучність голосу і паузи, що відіграють важливу роль у створенні комунікативного ефекту. Вони можуть підсилювати змістовий складник мовлення, виражати ставлення мовця до теми та аудиторії, а також формувати когнітивну доступність інформації (Деде, 2023, с. 118).

У контексті вебінарів як мультимодальних утворень паравербальні засоби можуть виконувати такі функції:

1. Сміслова організація тексту – виокремлення важливої інформації за допомогою наголосу, зміни темпу мовлення.
2. Емоційність виголошеного тексту – вираження зацікавленості, тривоги, занепокоєння через тон голосу.
3. Утримання уваги аудиторії – ритмічне мовлення, використання пауз.

4. Регуляція інтерактивності – інтонаційні маркери залучення слухачів, використання риторичних питань.

Для аналізу було обрано серію вебінарів від EuropeCalling, присвячених екологічній тематиці. Було здійснено аудіолінгвістичний аналіз виступів спікерів з метою виявлення типових паравербальних засобів та їхнього комунікативного навантаження.

Елементи аналізу містили темп мовлення (повільний, середній, швидкий), рівень інтонаційної варіативності, наявність логічних пауз, гучність голосу в ключових фрагментах, використання невербальних підсилювачів (жестів, міміки).

Аналіз показав, що у вебінарах EuropeCalling спостерігаються такі тенденції у використанні паравербальних засобів:

- повільний або помірний темп мовлення (особливо при поясненні складних екологічних концепцій) сприяє кращому сприйняттю інформації;
- часте використання логічних пауз для акцентування важливих тез і надання слухачам часу для осмислення матеріалу;
- високий рівень інтонаційної варіативності, що допомагає утримувати увагу аудиторії та підкреслювати емоційну залученість спікера;
- посилення вербального контенту паравербальними компонентами, такими як зміна гучності голосу разом із зміною інтонаційного контуру висловлення, підсилені невербальними засобами: жестикуляцією та візуалізацією за допомогою слайдів презентації.

Вебінари EuropeCalling демонструють ефективне поєднання паравербальних засобів з візуальними елементами (інфографікою, відеовставками), що сприяє кращому розумінню екологічних проблем і стимулює дискусію.

Паравербальні засоби відіграють ключову роль у мультимодальних персуазивних інфоблоках вебінарів, зокрема у сфері екологічної комунікації. Вони сприяють підвищенню ефективності передачі інформації, забезпечують залучення слухачів та підсилюють прагматичний складник повідомлення. Вебінари EuropeCalling слугують показовим прикладом того, як стратегічне використання темпу мовлення, пауз, інтонації та гучності голосу може покращити сприйняття складного контенту.

Література

1. Деде, Ю. В. (2023). *Вербальні та паравербальні засоби реалізації стратегії мітигації в англомовному художньому дискурсі*. Дис. на здобуття наук. ст. доктора філософії (PhD) за спеціальністю 035 Філологія. Одеський нац. ун-т ім. І.І Мечникова, м. Одеса. https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/science/razovi_spec_vcheni_rady/df310352023/dys_dede_yu-v.pdf
2. Селіванова, О. О. (2011). *Основи теорії мовної комунікації*. Черкаси, Видавництво Чебаненко Ю. А.

ПРИЧИНИ ПОРОДЖЕННЯ ВИСЛОВЛЕНЬ ВДЯЧНОСТІ У ПРОЦЕСІ КОМУНІКАЦІЇ

ПРИЧИНИ ПОРОДЖЕННЯ ВИСЛОВЛЕНЬ ВДЯЧНОСТІ У ПРОЦЕСІ КОМУНІКАЦІЇ

Клімук О.С.

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
olha.sadlovska@gmail.com*

This paper addresses the issue of the origin of gratitude in communication viewed from different perspectives. Gratitude is considered a universal phenomenon typical of all cultures and communities. It is shown that gratitude is an integral characteristic of human beings that can influence cognitive abilities, life satisfaction, and well-being in general. The utterance of gratitude is actualised in speech when an individual acknowledges a favour or a desired outcome that comes from an external source, e.g. another individual or God, and wishes to express appreciation or repay for the benefit received.

Keywords: *gratitude, dialogue speech, the feeling of satisfaction, appreciation.*

Не викликає сумнівів той факт, що вдячність є невід’ємним елементом соціальної взаємодії, який сприяє порозумінню між людьми та налагодженню продуктивних відносин. З одного боку, вдячність постає соціокультурним феноменом, притаманним усім соціумам, що передається від покоління до покоління та має певні культурні відмінності. З іншого боку, вдячність розглядається як невід’ємна характеристика буття кожного індивіда. З огляду на це, особливої актуальності набуває питання уточнення закономірностей функціонування висловлень вдячності в англійському діалогічному мовленні. Тому метою цієї праці є узагальнення причин і особливостей породження висловлень вдячності в англійському діалогічному мовленні.

Цікаво зазначити те, що, згідно з низкою досліджень поведінки представників тваринного світу (DeWaal, 1997, с. 383-384; Trivers, 1971), виявлено, що елементи вдячності притаманні певним їх видам (напр., шимпанзе), для яких типовою є співпраця, оскільки, як відомо (Bonnie & DeWaal, 2004, с. 216), функційним контекстом вияву почуття вдячності є певна взаємодія. Крім того, зважаючи на те, що вираження вдячності передбачає схвальну оцінку отриманої послуги або потребу віддячити подібною чи іншою послугою у майбутньому, було також встановлено, що лише тварини з високо розвинутими когнітивними здібностями (у тому числі довготривалу пам’ять) здатні виражати вдячність подібного до того, як це роблять люди (Bonnie, K.E., & DeWaal, F.B.M., 2004, с. 221-222).

Сучасні дослідження у галузі нейрології, показали, що вдячність є глибоко вкоріненою здатністю людського мозку, а почуття вдячності нерозривно пов'язане з когнітивною функцією мозку. Вищий рівень вдячності у індивіда пояснюється більшим об'ємом правої частини мигдалеподібного тіла та лівої частини веретеноподібної звивини. Аналіз моделі структурних рівнянь показав, що об'єм мигдалеподібного тіла опосередковує зв'язок між вдячністю та когнітивними функціями мозку (Tani et al., 2022). Магнітно-резонансні дослідження вираження вдячності у різних контекстах показали, що вияв цього почуття регулюється діяльністю медіальної префронтальної кори головного мозку, яка також відповідає за соціально-когнітивне мислення (Yu et al., 2017, с. 589-601), а також було встановлено кореляцію між почуттям вдячності та нейроактивністю у ділянці надколінної передньої поясної кори (Bartra et al., 2013).

Крім того, інтервенції вдячності посилюють нейрореакції на альтруїзм у вентромедіальній префронтальній корі, а вдячність як звичка (*trait gratitude*) співвідноситься з нейроактивністю у вентромедіальній префронтальній корі та прилеглому ядрі (Karns et al., 2017). Прикметно, що медіальна префронтальна кора головного мозку, яка пов'язана із почуттям вдячності, також відповідає за рівень задоволення життям. Морфометрія на основі вокселів показала, що регіональний об'єм сірої та білої речовини у медіальній префронтальній корі корелює з індивідуальними особливостями почуття вдячності як звички (*trait gratitude*). Ураховуючи, що вентромедіальна префронтальна кора безпосередньо пов'язана з почуттям вдячності, можна вважати цю ділянку мозку своєрідним важливим вузлом у нейронній мережі, що об'єднує вдячність і задоволення від життя (Kong, et al., 2019, с. 6-7). Відомо також, що почуття вдячності безпосередньо зумовлюється хімією мозку і здатне впливати на рівень гормонів, які відповідають за ментальне здоров'я. Таким чином, можемо узагальнити, що основною причиною породження висловлень вдячності є потреба індивіда отримати від життя задоволення, на ступінь якого безпосередньо впливає почуття вдячності.

Іншим чинником породження почуття вдячності є потреба відреагувати на отриману послугу чи будь-яку корисну для реципієнта дію (Emmons, 2004, с. 3-16). Коли дії благодійника сприяють добробуту бенефіціара (реципієнта), вдячність спонукає останнього віддячити благодійнику (McCullough & Tsang, 2004, с. 124). При цьому важливим фактором того, чи виникне почуття вдячності у реципієнта, є інтенція благодійника. Тобто люди відчують вдячність, коли вони отримують послугу від того, хто мав на меті зробити для них щось корисне (Heider, 1958). Іншим важливим фактором виникнення

потреби у вираженні вдячності є усвідомлення того, чого вартувала ця послуга благодійнику (Fehr, 2017).

Існує думка, що вдячність є вродженою здатністю людини, яка виникає автоматично у відповідь на будь-які добрі речі чи дії, що мали місце у її житті (Smith, 2006). Зазначається також, що почуття вдячності виникає внаслідок певного двоетапного когнітивного процесу у мозку: спочатку людина визнає, що отримала позитивний для себе результат і потім – що існує зовнішнє джерело цього позитивного для неї результату, по відношенню до якого вона і може проявити вдячність (Weiner, 1985).

Цікавим є й те, що причини породження вдячності також пов’язують з релігійним контекстом, позаяк людина здатна відчувати вдячність не лише по відношенню до іншої людини, але й до Бога. Це почуття виникає у вірян, які сприймають Бога як подателя усіх благ (Watkins et al., 2022, с. 3).

Наступним важливим фактором виникнення в людини почуття вдячності є схвальна оцінка дій чи слів благодійника, яка спонукає реципієнта до висловлень вдячності (Eisenstein & Bodman, 1986, p. 167). Позитивна оцінка благодійника (адресата) і слугує чинником актуалізації висловлень вдячності, які підсилюють позитивне обличчя комунікантів (Чарікова, 2007, с. 155) і сприяють дотриманню стратегій увічливості під час спілкування. При цьому функційно-прагматичне спрямування висловлень вдячності та відповідно особливості їхнього просодичного оформлення варіюватимуть залежно від конкретної інтенції мовця щодо прояву увічливості у діапазоні від вдячності як клішованого соціального ритуалу до щирого бажання проявити своє вдячне ставлення до дій, слів чи поведінки інших комунікантів (Ківенко, 2018, с. 63-64).

Таким чином, явище вдячності є універсальною характеристикою буття, притаманною представникам різних спільнот і культур. Вияв почуття вдячності пов’язаний з роботою таких ділянок мозку, як вентромедіальна префронтальна кора, мигдалеподібне тіло та ліва частина веретеноподібної звивини. Виконаний огляд можливих причин породження вдячності засвідчив, що до них слід віднести такі: соціально зумовлена реакція у відповідь на отриману послугу чи будь-яку корисну для реципієнта дію чи справу; потреба висловити позитивну оцінку отриманої послуги та інтенції благодійника; прагнення віддячити людині подібною послугою у майбутньому; бажання віддати шану Богу як подателю благ; потреба у дотриманні вимог увічливості для збереження лиця під час комунікації. Уважаємо за доцільне спиратися на означені причини породження висловлень вдячності під час експериментально-фонетичного встановлення інваріантних ознак просодичного оформлення різних за прагматичним спрямуванням висловлень вдячності, актуалізованих в англійському діалогічному мовленні.

Література

1. Ківенко, І. (2018). *Мовленнєвий акт подяки: прагмалінгвістичний аналіз (на матеріалі англійської мови)*. [Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 10.02.04. «Германські мови». Одеса. Одеський національний університет імені І.І.Мечникова]
2. Чарікова, І.В. (2007). Соціокультурна та лінгвістична варіативність висловлень подяки в англійському дискурсі. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*. Серія 9. Вип. 2. Видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова. 154-158.
3. Bartra, O., McGuire, J.T. & Kable, J.W. (2013) The Valuation System: A Coordinate-Based Meta-Analysis of BOLD fMRI Experiments Examining Neural Correlates of Subjective Value. *NeuroImage*. Vol. 76. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2013.02.063>.
4. Bonnie, K.E., & De Waal, F.B.M. (2004). Primate Social Reciprocity and the Origin of Gratitude. In R.A. Emmons & M.E. McCullough (Eds.), *Psychology of Gratitude* (pp. 213-229). New York: Oxford University Press.
5. DeWaal, F. B. M. (1997). The chimpanzee's service economy: Food for grooming. *Evolution and Human Behavior*, Vol. 18(6), 375–386. DOI: [https://doi.org/10.1016/S1090-5138\(97\)00085-8](https://doi.org/10.1016/S1090-5138(97)00085-8)
6. Eisenstein, M. & Bodman, J. W. (1986). "I very appreciate": Expressions of gratitude by native and nonnative speakers of American English. *Applied Linguistics*, Vol. 7. DOI: <http://dx.doi.org/10.1093/applin/7.2.167>
7. Emmons, R.A. (2004). Psychology of Gratitude: An Introduction. In The Psychology of Gratitude. In R.A. Emmons & M.E. McCullough (Eds.), *Psychology of Gratitude* (pp. 3-16). New York: Oxford University Press.
8. Fehr, R., Fulmer, A., Awtrey, E. & Miller, J.A. (2017). The Grateful Workplace: A Multilevel Model of Gratitude in Organizations. *Academy of Management Review*. Vol 42. No. 2. DOI: <https://doi.org/10.5465/amr.2014.0374>
9. Heider, F. (1958). *The psychology of interpersonal relations*. New York:Wiley.
10. Karns, C.M., Moore, W.E. & Mayr U. (2017). The Cultivation of Pure Altruism via Gratitude: A Functional MRI Study of Change with Gratitude Practice. *Frontiers in Human Neuroscience*. Vol. 11. DOI: <https://doi.org/10.3389/fnhum.2017.00599>
11. Kong, F., Zhao, J. & You, Xu. (2019). Gratitude and the Brain: Trait Gratitude Mediates the Association Between Structural Variations in the Medial Prefrontal Cortex and Life Satisfaction. *Emotion*. Vol. 20. No. 6 DOI: <https://doi.org/10.1037/emo0000617>
12. McCullough, M.E. & Tsang, J.-A. (2004). Parent of the Virtues? The Prosocial Contours of Gratitude. In R.A. Emmons & M.E. McCullough (Eds.), *Psychology of Gratitude* (pp. 123-144). New York: Oxford University Press.
13. Smith, A. (2006). *The Theory of Moral Sentiments. Sixth Edition*. (S.M. Soares, Ed.). Sao Paulo: MetaLibri. (Original work published 1790).
14. Tani, Yu., Koyama, Yu., Doi, S., Sugihara, G., Machida, M., Amagasa, S., Murayama, H., Inoue, S., Fujiwara, T. & Shobugawa, Yu. (2022). Association between gratitude, the brain and cognitive function in older adults: Results from the NEIGE study. *Archives of Gerontology and Geriatrics*, Vol. 100. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.archger.2022.104645>
15. Trivers, L.R. (1971). The Evolution of Reciprocal Altruism. *The Quarterly Review of Biology*, Vol. 46, No.1 (March, 1971), 35-57. DOI: <https://doi.org/10.1086/406755>
16. Watkins, Ph., Frederick, M. & Davis, D.E. (2022). Gratitude to God Predicts Religious Well-Being over Time. *Religions*. Vol. 13. No.8 DOI: <https://doi.org/10.3390/rel13080675>
17. Weiner, B. (1985). An attributional theory of achievement motivation and emotion. *Psychological Review*. Vol 92. No.4. DOI: <https://doi.org/10.1037/0033-295X.92.4.548>
18. Yu, H., Cai, Q., Shen, B., Gao, X., & Zhou, X. (2017). Neural substrates and social consequences of interpersonal gratitude: Intention matters. *Emotion*, Vol 17, No.4, 589 – 601. DOI: <http://dx.doi.org/10.1037/emo0000258>

PROSODIC STRATEGIES IN THE SALES-ORIENTED MARKETING COMMUNICATION OF LUXURY CAR BRANDS

Yuliia Musiienko

Kyiv National Linguistic University

yu.a.musienko@gmail.com

The paper outlines the strategic use of prosody in sales-oriented marketing communication, focusing on its psychological effects, role in brand differentiation, and impact on consumer decision-making. The obtained results of the auditory and acoustic analyses reveal the peculiarities of the prosodic organization of sales-oriented automotive marketing communication. The paper highlights the impact of prosodic means on luxury car brand advertising that make it more engaging, persuasive, emotionally evocative, and memorable.

Key words: perception, prosody, prosodic means, prosodic strategies, marketing communication, branding, luxury car brands, acoustic features, auditory branding.

In the luxury car industry, marketing communication extends beyond visual appeal to incorporate auditory elements, particularly prosodic features such as rhythm, pitch, stress, and speech tempo. These prosodic means play a significant role in enhancing brand prestige, consumer engagement, and purchase intent by shaping the emotional and cognitive perception of the message. Information centered video content is used to deliver relevant and interesting information about a company's expertise that aids potential customers in solving their needs and problems (Muller & Christandl, 2019). Product centred videos are typically directed at an audience that is considering purchasing a product or service and is used to drive direct purchases of customers resembling sales presentations (Bird, 1990).

The effective language usage of a speaker has a great impact on audiences being persuaded into positive attitude change (Berger et al., 2017). Speech tempo, fundamental frequency, and pitch variation can affect source of credibility, perceived competence, and source trustworthiness. It has been proved that faster speech tempo, lower mean fundamental frequencies, and higher variations in pitch are connected to greater message persuasiveness through different peripheral cues (Berger et al., 2017; Kisicek, 2018). Moreover, high speech tempo indicates higher ratings of source trustworthiness and source expertise (Charoenruk & Olson, 2018).

Interestingly, it is suggested that male lower-pitched voices are perceived as more attractive, stronger, and more dominant (Klofstad et al., 2015). In terms of this, we can claim that most sales-oriented marketing content of luxury car brands are presented by males. It can be explained that voices perceived as masculine and featured by low fundamental frequency, produce less negative cognitive responses and more favourable perception of advertisements (Montrey, 2005; Shrum & Jowrey, 2018), luxury car brands' commercials in particular. Thus, a low-pitched

speech is considered to have a positive effect on peripheral cues and perceived as a source dominance, strength, and competence by a recipient.

In this study prosodic strategies (speech tempo, mean fundamental frequency, and pitch variation of video commercial speakers were measured using the phonetics software program Praat to provide the experimental phonetic research that included the auditory analysis of the audio car brand commercials, graphical and linguistic interpretation of the data obtained. Taking into account the results of the acoustic analysis, we can claim that 75% of syntagms with car specifications show the high-pitch and accelerated tempo of speech. 68% of syntagms with prices and years are characterized by the low pitch accompanied by moderate or slowed down tempo. Such a contrast in pitch, tempo and loudness creates a specific emotional loading of the advertisement drawing recipients' attention and manipulating their emotions.

In addition, prosodic means are widely used as stylistic devices for description of positive emotions or attitude: fractional syntagmatic division, singling out the key word with the help of shift of the nuclear tone position to the beginning of the intonation group, contrastive tempo (accelerated at the beginning and slowed down at the end of the advertisement), expressive high-falling tone to indicate the emotive side of the speech, widening or narrowing the range. Another prosodic strategy is the specific distribution of sentence stress characterized by fragmented syntagmatic division that is interrelated with a great number of nuclear stresses underlining the importance of each element of the advertisement, specification and price of a luxury car brand. However, the shift of the nuclear stress into the middle position of the intonation group is also typical of the audio car branding advertisements.

Numerals as semantic centers of luxury car brand advertisements tend to be accentuated with special rising tone, increased loudness, wide range and high pitch, usually repeating the intonation pattern in order to draw a recipient's attention and make the advertisement memorable. One more effective prosodic strategy in sales-oriented marketing communication is repetition and parallelism that are strengthened by distinguishing emphatic prosodic means emphasizing and imposing directive intention of stimuli to buy a luxury car brand. Marketers aiming to persuade an audience through peripheral cues like source credibility and source trustworthiness are advised to use speakers with high speech tempo, and large variations in pitch (Belin, Boehme, & McAleer, 2017). In all the luxury car brand advertisements under analyses the presentation of a car brand basic features and all technical details are pronounced with moderate or accelerated tempo, a bit increased loudness, and high falling terminal tone, whereas the concluding part of the advertisements is characterized by either a moderate or slowing down tempo, short and long pauses,

regular descending stepping or broken and sliding scales with emphatic nuclear tones to show the memorable and emotionally impactful brand identity.

Acoustic analysis of luxury car brand advertisements has shown the accelerated speech tempo while presenting specifications and slowed tempo pointing out the price and highlighting qualitative adjectives with evaluative character such as *fantastic*, *luxurious*, *amazing*, *unbelievable*, *incredible*, *fabulous*, *stunning*, *tremendous* etc. that are characterized by a special accidental rise maintaining emotional appeal.

Another effective prosodic strategy in the sales-oriented marketing communication of luxury car brands is the prosodic parallelism and repetitions that are characterized by the wavy movement of pitch, a number of perceptive pauses, increased loudness, moderate tempo, regular descending stepping scale or a low rising tone in order to grab a customer’s attention (see Fig. 1 and Fig.2).

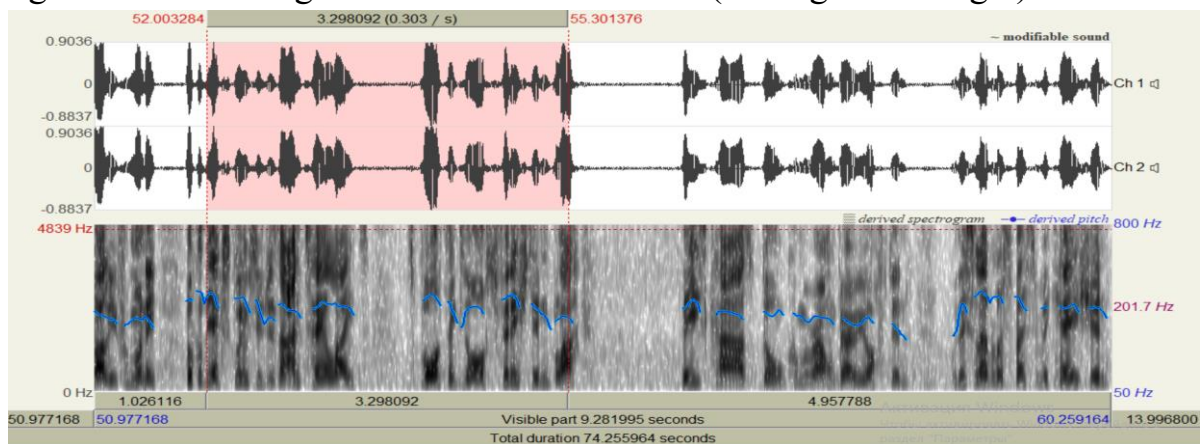

Fig. 1. Spectrogram and oscillogram of the utterance with the prosodic parallelism
 |Look at the ex|clusive \design. || |Sport ex\haust § finished in \black. ||
 (Source: "Porsche SUV"_Praat")

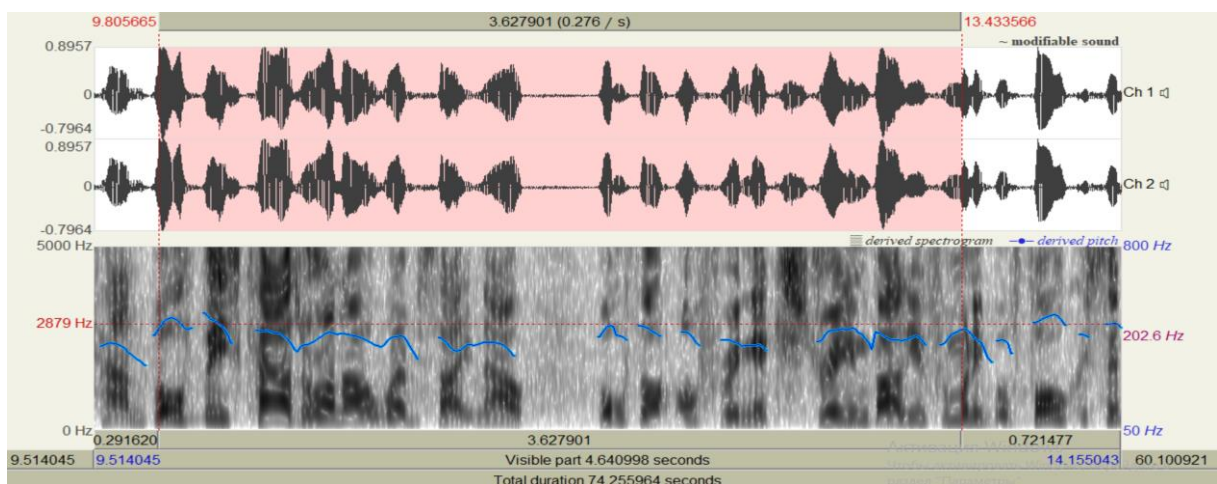

Fig. 2. Spectrogram and oscillogram of the utterance with the prosodic parallelism |Both
 these \cars § are on our \website |now. || |Both are |offering ex\treme \value for \money. ||
 (Source: "Porsche SUV"_Praat")

Prosodic loading is a subtle powerful tool in the advertising of luxury car brands shaping consumer perception through voice modulation, rhythm, and stress patterns. By carefully designing the auditory experience, brands not only communicate luxury car brands but also influence consumer desire and purchase intent. Strategic use of prosody in luxury car brand storytelling enhances brand loyalty by creating immersive and emotionally engaging experiences. Strategic prosodic variations in advertising enhance brand recall, emotional connection, and perceived value. We can conclude that sound-driven marketing influences consumer trust, engagement, and purchase intent.

References

1. Belin, P., Boehme, B., & McAleer, P. (2017). The sound of trustworthiness: Acoustic-based modulation of perceived voice personality. *PLOS One*, 1-9.
2. Berger, S., Niebuhr, O., & Peters, B. (2017). Winning over an audience – a perception based analysis of prosodic features of charismatic speech. *Technology Entrepreneurship and Innovation*, 1454-1457.
3. Bird, M. (1990). *The complete guide to business and sales presentation*. Springer.
4. Charoenruk, N., & Olson, K. (2018). Do listeners perceive interviewers' attributes from their voices and do perceptions differ by question type? *Field Methods*, 312-328.
5. Kisicek, G. (2018). Persuasive power of prosodic features. *Argumentation and Advocacy*, 54(4), 1-6.
6. Klostad, C.A., Anderson, R.C., & Nowicki, S. (2015). Perceptions of competence, strength, and age influence voters to select leaders with lower-pitched voices. *PLOS One*, 1-10.
7. Montrey, J. (2005). An Investigation of the Effects of Speakers' Vocal Characteristics on Ratings of Confidence and Persuasion. *Electronic Theses and Dissertations*, 1-46.
8. Muller, J., & Christandl, F. (2019). Content is King – But who is king of kings? The effect of content marketing, sponsored content, & user generated content on brand responses. *Computers in Human Behavior*, 1-38.
9. Shrum, L.J., & Jowrey, Y.M. (2018). The effects of linguistic devices on consumer information processing and persuasion: a language complexity of processing mode framework. *HEC Foundation of HEC Paris and Investissements d'Advenir*, 1-65.

PROSODIC AND LINGUO-RHETORICAL DIMENSIONS OF CHARISMA IN DONALD TRUMP’S PERSUASIVE DISCOURSE

Valeriy Savchuk

Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav

valeriy_savchuk@ukr.net

The study examines the rhetorical style of Donald Trump through linguistic, prosodic, and psychological analysis. It explores how repetition, syntactic parallelism, and lexical contrasts contribute to the persuasive power of his speeches. Special attention is given to prosodic features that intensify rhetorical impact and reinforce ideological messages. The study concludes that D. Trump’s communication strategy effectively mobilizes supporters by combining populist appeal with a distinctive and emotionally charged delivery.

Key words: rhetorical style, prosodic means, presidential speech, persuasive communication.

Donald Trump’s rhetorical style represents a multifaceted combination of personality traits, lingual and stylistic devices, and political strategies that together render his speeches highly recognizable and impactful for mass audiences. His discourse merges direct confrontation with simplicity of delivery, appeals to emotions and narratives relatable to ordinary people, and actively employs rhetorical figures designed to amplify the effect of his words. This distinctive communicative approach played a crucial role in his 2016 presidential campaign and continues to shape his political image, eliciting a wide range of responses from genuine admiration to outright rejection.

At the core of this rhetorical style lies a specific psychological profile. As demonstrated by the personality analysis conducted by A. Immelman (2020), Trump’s rhetoric is characterized by a combination of high extraversion and low agreeableness, the traits that manifest in his assertive presentation of ideas and aggressive attacks on opponents, both key features of a confrontational and populist communication style characterized by bold statements. Extraversion drives his need to be the center of attention and to engage constantly with his audience, while low agreeableness accounts for his tendency toward conflict and his use of harsh or provocative language. This becomes particularly evident in his public speaking, where D. Trump’s communication is marked by a direct, unfiltered manner. He is unafraid to call things by their name, to label people or situations bluntly, and to refer to his opponents as «fake» or a «disastrous». Such rhetoric resonates strongly with segments of the electorate who value boldness and honesty, while at the same time it provokes discontent among those who prefer a more measured and politically correct tone in presidential discourse (Eshbaugh-Soha, 2021).

One of the key techniques that enhance the persuasive power of Donald Trump's speeches is his active use of repetition, particularly through rhetorical figures such as anaphora and epistrophe. When D. Trump begins several consecutive sentences with the phrase «*We will...*», he not only imposes a clear structure and emphasizes a central action or promise but also instills in listeners a subconscious orientation toward the future. The recurring phrases «*We will build... We will bring back... We will make...*» function as rhetorical markers that, while simple in form, frame each promise as a solution to a large-scale societal issue.

These overtly populist promises are often accompanied by rhetorical opposition to his political adversaries, allowing Trump not only to outline his own agenda but also to discredit his competitors. For instance, in the statement: *My op\ponent | would |rather pro|tect |bureaucrats | than /serve | A/merican | \children.|| And |that's ↑what she is /doing | and |that's ↑what she's \done.||* (Trump, 2016), a clear communicative strategy of polarization can be observed – constructing a dichotomy between «us» and «them», «right» and «wrong».

Naturally, this opposition is reinforced through prosodic means that provide strong emotional contrast. Specifically, the use of a falling-rising nuclear tone in the initial intonation group immediately draws attention to the opponent, followed by an increase in tempo and loudness, which then subside toward the end of the segment. In this final portion, the speaker deliberately fragments what could have been a syntactically unified intonation group into separate segments, each marked by moderately raised rising nuclear tones (*than /serve | A/merican |*), culminating in the word (*\children*), where a falling nuclear tone effectively highlights the semantic weight of this lexical item. Further narrowing of the tonal range in subsequent intonation groups, combined with accidental rises (*↑what ... /doing | ↑what ... \done*), serves to intensify the accusatory effect – enhancing the emotional impact and reinforcing the contrast between the speaker's position and that of the opponent.

Such rhetorical opposition is often followed by a communicative shift toward accusation, realized through the use of lexical units with invective semantics, as illustrated in the statement: *We will re\peal | and re\place | di/sastrous O\bamacare. || You will be |able to \choose ⚡ your |own \doctor a\gain. ||* (Trump, 2016).

Here, we observe a deliberate activation of negative evaluation through the adjective «*disastrous*», which reinforces the image of the opponent as the root cause of societal issues. The intensification of rhetorical impact is achieved through a strategic variation of prosodic parameters, including heightened loudness and fine segmentation of intonation groups, where each semantic unit is marked by high rising nuclear tones with rapid directional shifts (*re\peal | and re\place*). Meanwhile,

the negatively charged adjective and the politically loaded eponym «*Obamacare*» are marked by a divided rising-falling nuclear tone (*di/sastrous O\bamacare*), which serves to emphasize their evaluative and ideological significance.

At the same time, the final part of the utterance is characterized by truncated pitch scales combined with an increased tempo, narrowing the tonal range within these shortened scales. This tonal compression stands in stark contrast to the expanded pitch range used for the nuclear syllables conveying a positive vision, lending particular prominence to the high falling tone on (*\choose*) and the moderately raised nuclear tone on (*\doctor*). This contrast not only strengthens the emotional coloring of the message but also enhances its memorability and rhetorical explosiveness. In this way, it is precisely the prosodic subsystems of speech that enable Trump not merely to highlight key ideas, but to emotionally charge his utterances – rendering them strikingly vivid, even explosive, in the minds of his audience.

The use of repetition in Donald Trump’s speeches is inextricably linked to syntactic parallelism, a structure that not only facilitates comprehension but also amplifies the rhetorical impact of his utterances. A typical example is a series of phrases that begin with a fixed construction such as «*be going to*», as in: *To \make \life \safe | for \all of our \citizens, | we must \also a\ddress the \growing \threats we \face | from \outside the \country. || We are /going | to de\feat | the bar/barians \of \ISIS. || And we are /going | to de\feat them \fast. ||* (Trump, 2016).

This repeated syntactic pattern creates an impression of momentum, determination, and a clear sequence of actions. Each subsequent statement seems to reinforce the previous one, cultivating in the audience a sense of confidence in the future and in the speaker’s effectiveness as a leader. The result is a speech rhythm that functions almost musically, maintaining the audience’s attention and helping them focus on key points.

At the prosodic level, this effect is achieved through the use of truncated pitch scales and the segmentation of intonation groups, which direct focus toward those elements of the speech that most effectively realize its persuasive-semantic potential. In addition, the widening of tonal range, along with the alternation of rising (*/going*) and falling nuclear tones (*de\feat*), culminates in the noun *\ISIS*, where a high falling nuclear tone creates a sense of urgency and tension. This prosodic design enables the audience to feel emotionally involved and to respond positively to the speaker’s proposed actions.

Another powerful rhetorical device frequently employed by Donald Trump is gradation i.e. the deliberate escalation of alarming, dramatic, or emotionally charged

statements in order to achieve a climactic effect. This technique enables the speaker not only to intensify emotional impact, but also to construct a sense of the inevitability of the threats he describes. Typically, such gradation begins with a specific example or a relatively minor issue, followed by a depiction of escalating severity, ultimately culminating in a worst-case scenario that is presented as an unavoidable outcome should no action be taken.

In addressing the issue of crime, D. Trump uses this escalatory pattern, progressing from general trends to increasingly dire statistics until the audience is left with the impression that the situation is critical and immediate change is necessary:

Decades of progress made in bringing down crime are now being reversed by this administration's rollback of criminal enforcement. Homicides last year increased by 17% in America's fifty largest cities. That's the largest increase in 25 years. In our nation's capital, killings have risen by 50 percent. They are up nearly 60 percent in nearby Baltimore. (Trump, 2016).

A similar structure is observed in the following utterance: *'This is the legacy of ↑Hillary \Clinton: | death, | dest/ruction, | 'terrorism | and \weakness.||* (Trump, 2016). Here, rhetorical gradation is constructed through a chain of threat-related semantics substantives (*death* → *destruction* → *terrorism* → *weakness*), which is fully actualized through rising nuclear tones of increasing pitch span (*death*, | *dest/ruction*, | *'terrorism*). Nevertheless, in stark contrast to this emotionally charged initial segment, it is the downward curved low falling nuclear tone with slow pitch movement on *\weakness* that achieves the greatest prominence of the key information. This effect is reinforced by a simple rhythmic structure, a slowed tempo, and relatively moderate loudness.

It is noteworthy that such gradual escalation often culminates in such an assertion as *I will stop it* or *We will never let this happen again*. These declarations function to position Donald Trump as the last hope, the decisive figure capable of averting disaster and restoring order.

In conclusion, Donald Trump's rhetorical style stands out for its strategic fusion of lingual, psychological, and prosodic elements that together amplify his communicative power. His use of repetition, contrast, emotional appeals, and gradation contributes to the creation of a highly persuasive and emotionally charged discourse. His distinctive personality profile, marked by high extraversion and low agreeableness, positions him as a political and decisive leader who skillfully provides his speeches with prosodic modulations and in this way maximizes their memorability and emotional resonance.

References

1. Eshbaugh-Soha, M. & Montgomery, J. P. (2021). *The Rhetoric of Disruption: Trump and the Media*. In *The Unorthodox Presidency of Donald J. Trump*. University of Kansas Press.
2. Immelman, A., & Griebie, A. (2020). *The personality Profile and Leadership Style of U.S. President Donald J. Trump in Office*. Paper presented at the 43rd Annual Scientific Meeting of the International Society of Political Psychology, Berlin, Germany, July 14–16, 2020. Retrieved from: http://digitalcommons.csbsju.edu/psychology_pubs/129/
3. Trump D. (2016). *Acceptance Speech at the Republican National Convention (July 21, 2016)*. Retrieved March 31, 2025, from <https://www.vox.com/2016/7/21/12253426/donald-trump-acceptance-speech-transcript-republican-nomination-transcript>

LINGUISTIC USES AND ABUSES OF DEFINITIONS AND VOCABULARY OF CONTEMPORARY WARFARE

Alessandro Vitale

University of Milan (Università degli Studi di Milano), Italy

alessandro.vitale@unimi.it

The paper presents an overview of the current uses of lexical units denoting contemporary warfare. The paper offers steps to be taken by scholars to provide rigorous definitions of the warfare vocabulary by way of reexamining the concepts and definitions normally used to talk about contemporary conflicts as well as advancing a reconstruction of a critical lexicon.

Key words: *new wars, definitions of war, violence spread, war and peace, civilian casualties, war of aggression, pragmatics of communication, linguistic acts.*

Despite appearances, war has been changing for at least fifty years. It changes its forms, its meaning, the technological modes of combat, the actors in the field, their military organization, the political-strategic objectives, the narratives about war, the forms of political-military mobilization, the forms of communication and information, those of financing, the relationship between society, economy and war, the very relationship between peace and war and between military and civilian dimensions. It is a change that implies the use of new definitions, often very difficult to find but of great importance for understanding and identifying the new forms of war without confusion.

The problem, however, is that this change also causes the opening of a very wide semantic space, into which distorted uses and abuses of the terminology used to define war creep in, functional to reinforce preconstituted theses, ideologies and legitimations of war activity and its old or new forms of violence. As Arthur Koestler also noted, “Wars rage on words; their space is semantic”. The control, the definition of the dominant and widespread war imaginary is also based on the elaboration of a predefined, artificial language functional to the logic of violence. Often words born with one meaning are reused or shaped in a totally opposite sense. Or we attribute to certain definitions of war, used inappropriately, a meaning they do not have: definitions that should be deconstructed in light of actual historical experience. Above all, we can witness a colonization of language that aims to domesticate, to normalize the monstrosity of war, to reduce its unacceptable features to forms already known, less tragic and assimilated by consciousness. Actually, we do not possess an adequate language to define contemporary war.

From 1945 to the present, there has been an inversely proportional relationship between classic interstate wars and wars that no longer met those standards: wars of

fragmentation, terrorism, civil wars, wars with transnational articulation with actors other than states involved. With the 1980s and then with the dissolution of the USSR, with the end of the opposition between eastern and western politico-military blocs and the bipolar world, there also emerged a "strategic bifurcation" that saw warfare shift from the interstate (classical, Westphalian) to the supranational and subnational level. Increasingly smaller interstate wars (after 1989 of the more than one hundred and fifty conflicts that broke out, only about ten were interstate wars), despite their similarity to those of the past, have changed profoundly and have been increasingly permeated by “irregular” elements, which has turned them into “hybrid” phenomena, due to the presence in the same conflict of ancient and classical elements, but also of many new ones.

Indeed, hypermodern elements have been joined by other very crude and primordial elements, of brute and unrestrained violence, of the imbarbarization of the states, that are able to radically change the objectives, strategies and instruments of warfare. Without detaching themselves completely from traditional forms of warfare, these conflicts have accumulated, one on top of the other (or one within the other) and inextricably, old elements on top of others of novelty and difficult to read, understand and define. Warfare has thus become an increasingly fuzzy and uncertain phenomenon. As a consequence, the lexicon that is called upon to define war is increasingly imprecise. War crises see a lack of boundaries of space and time, and this is reflected in the lexicon. Most aspects of contemporary warfare elude legal categories (e.g., Hamas or non-state actors who are at war). Even the belligerents are undefined groups that are intertwined with each other. The actors are increasingly diversified and numerous, often linked by networks rather than hierarchical relationships, they are state but also non-state, organized into paramilitary forces. The battlefield, the theatre of confrontation can be undefined, broad, multiple and variable. In addition, the lexicon is confused due to the increasing difficulty of distinguishing between war and peace, combatant and noncombatant, public and private, and this creates hybrid conceptual spaces that result in the very hybridization of the lexicon. For example, the absence of formal declarations of war at the beginning of the conflict or peacemaking that clearly determines its conclusion, forces the lexicon of war into a continuous race, which affects it profoundly. Moreover, war tends to extend without boundaries, even in what seems like a classic war between states. Urban spaces end up militarized. There is a global involvement of private spaces, less and less clearly distinguished from public ones, in a state of war that for this reason becomes permanent.

Emerging elements of profound transformation of warfare make it difficult to define contemporary warfare. These are the centrality of communication, the speed, the spectacularization of war, the increasingly dramatic involvement of civilians transformed into targets, the presence of irregular forces, the overlapping of tools, strategies and offensive forms belonging to different eras.

The use of snipers is often complemented by the use of long-range bombers. With the most advanced technologies for long-range combat are combined hybrid warfare, disinformation, political destabilization, the growing role of image, as well as sexual violence as a weapon, torture, the use of concentration camps, population deportations, ethnic cleansing, genocide, and hostage taking. The space of information and disinformation, the space of television and the virtual space of the global network, which help manipulate the reality of war by providing interested and misleading definitions of it, have become battlegrounds.

In fact, linguistics can offer valuable help in the search for more precise definitions that adhere to reality, while also facilitating the construction of a shared international legal framework (e.g., one that better defines the boundaries of aggression). The importance of a lexicon that adheres to the reality of war is clear. Old and new phenomena can be clearly identified and kept separate. Distinguishing after all is the basis of knowledge in the social and political sciences. It is then up to people to demand that for a given type of war, as it manifests itself in reality, the right word is used. Clearly identifying the role of aggressors, of those who act out of imperial ambitions, to subjugate a population or to eliminate it, to enrich themselves, to assert their superiority and hierarchies, using war to maintain and strengthen their power, means in fact also being able to define by their name the new wars as they manifest themselves in reality and by the true and concrete ends they want to achieve.

Often the definitions of “civil war”, internal or “regular” war between two states do not coincide with reality at all. They can in fact be used not only to simplify reality, as the mass media that intercept a large and diverse audience need to do, but also, in the worst case, to mask or remove a reality that may be totally different and much more uncomfortable or difficult to accept, because it blows up reassuring beliefs, habits in reading it, known patterns. Moreover, among the worst effects of a distorted and uncritical use of definitions of a war is the fact that words make it possible to avoid confronting unpleasant realities, unspeakable truths, and the denial described by Stanley Cohen, which consists in denying (to protect oneself from responsibility) the conditions of suffering and injustice suffered by the victims of

the conflict itself and especially those conditions that we help to aggravate by our actions or inaction.

Thus it is that while witnessing the suffering caused by far more complex forms of wartime violence, those who use unsuitable and unrealistic definitions and conceptual categories read that condition through the filter of a lexicon that is generally outdated and in any case unsuitable, but by now internalized, to the point of turning it into a condition resulting from the culpability of the victims. To the point that words make one blind and unable to recognize reality on the one hand, but also guilty on the other.

For example, defining a “war of aggression” (direct violent action not justified by obvious reasons of self-defense) as “civil war”, “defense war”, or simple war between two states can be very serious. In fact, with the definition disseminated and made accepted in public discourse one enters the realm of a linguistic act, of the pragmatics of communication, and forces thinking to follow an already traced path of misinformation and misidentification and misunderstanding of one type of war quite distinct from another, perhaps opposite in its deep and less visible connections.

Just as not to define “war of extermination” or “war of annihilation”, “war of deportation and depopulation” as a conflict that involves the deliberate elimination of a population, the systematic bombing of non-military infrastructure, phenomena of ethnic cleansing and deliberate depopulation, and more than 95 percent of the casualties among civilians, and to define it instead as a “war between two states”, is not only a mistake, but is to make use of an ideological tool to achieve a political result: a redefinition of power. When war becomes daily terrorism against the civilian population, widespread and molecular violence, an attempt to push the conflict to the extreme in order to intimidate and terrorize the opponent to force him to surrender or flee, one cannot speak of classic logic of war between states or civil war. War becomes full politics and strategy to eliminate a population or a community, clear or clean up a territory, with no longer a clear separation between peace and war.

Violence even becomes an end in itself and politics overflows from its rigidly state and territorial framing. This was already clearly seen in the case of the Yugoslav Wars of the early 1990s, when the bewildered and disorienting debate among journalists, academics and scholars-turned-opinion makers was reduced to the conflicting definitions of internal war (to the former Yugoslavia) or international conflict between states (the former Yugoslav republics) or between opposing ethnic groups, when these were conflicts with very different characteristics. The use of false definitions to identify war distorts the perception of the situation and can even

prevent us from thinking about it. A whole class of words can turn into tools of adulteration, manipulation, and regimentation of reality, which is thus rendered unrecognizable. They are also definitions, words and concepts that can be used as weapons or “cultural and ideological bullets”, fired to induce the public to believe in a reality that is very different from what actually manifests itself.

The definitions that are used for new conflicts can themselves become part of the violence employed. Indeed, they serve to exaggerate and mobilize emotions, redefine and radicalize affiliations, and exacerbate artificial us-them contrasts so as to gain political support. Incorrect or arbitrary definitions of a conflict serve to create an ideal narrative within which accountability can be distorted. Talking about hybrid, composite warfare and irregular conflicts can help to identify more appropriate definitions that understand reality.

Defining contemporary wars in a way that adheres to reality is therefore of utmost importance. Even when the reality is horrific. As Hannah Arendt explained, "Understanding does not mean explaining phenomena with general statements in which the impact of reality and experience is no longer felt. [...] To understand means to deal unscrupulously, carefully with reality, whatever it may be." This must be matched by an adjustment of the lexicon, beginning with the sciences of man, so that it reflects the reality of war in its contemporary transformations, its methods and objectives, including the most unbearable and violent ones. It also means preventing the erroneous and self-interested use of definitions, because the use of aged and inadequate words distorts reality, creates distorted imagery, consciously or unconsciously manipulates the picture of relations between ourselves and others, and does not allow for a clear picture of war. Moreover, it can lead to reducing, by justifying it, a bombing of civilians and hospitals to a means to achieve certain ends, deemed understandable or even accepted.

The task of scholars and researchers is to use their disciplines as toolboxes capable of providing rigorous definitions that adhere to reality. It is to reexamine the concepts and definitions we normally use to talk about contemporary conflicts, to advance with a reconstruction of a critical lexicon. It is also finally to prevent, with courage and generosity, the distorted and interested use of inadequate definitions by criticizing and denouncing the interested distortions.

ФОНОСЕМАНТИЧНІ Й ФОНОСТИЛІСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕКСТІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ

ARCHETYPES IN KAZYS BORUTA’S “BAL TARAGIO MALUNAS”

Claudio Barna

University of Milan (Università degli Studi di Milano), Italy

claudio.barna@libero.it

The abstract is focused on the study of archetypes encoded in the novel “Baltaragio Malūnas” by one of the most distinguished Lithuanian authors of the XXth century, Kazys Boruta. The author analyses archetypes and hidden messages of the novel, making an attempt to explain how a village portrayed in the novel becomes the world.

Key words: archetypes, symbolic meanings, hidden messages, novel, Kazys Boruta.

Kazys Boruta is one of the most distinguished Lithuanian authors of the XX century, and his novel *Baltaragio Malūnas* (1945) is an epic demonstration of his meaning. At first, when we want to know about an author, we search into his culture, i.e. his biography, the books he read. But we can find in some authors’ works not only books, but the atmosphere, a deep atmosphere, of the people among whom they lived. Even though there can be found folkloristic attitude, with the explanation of signs, it suggests deep meanings to the readers, as, for example, Indo-European symbols, and in such a way being projected directly to the whole humanity. So, in such an atmosphere, it is found that the word, and by consequence, the novel, poetry, etc., can get the voice of people to become the voice of the entire world. We are speaking of Lithuanian people, it is true, but with the importance and role of archetypes the protagonists are the representatives not only of Lithuania but of humanity at the same time.

It is necessary to point out that history in the novel serves as a basic ground, reduced to the simpler constituent, like when speaking about peasants who seem to live as if beyond the real time, in their own mythology, often mixed with Christian religion. Thus, in the novel there is not a word about the Dukes of Lithuania, Mindaugas, Vytautas, Gediminas, etc. The novel is about a political entity that kept together not only Lithuania, but also Belarus and Ukraine, which seems to be very important. The three actual states formed this entity until 1795, when they were annexed by Russia. So, the three *gentes* shared their destiny as they participated in each other’s important cultural facts.

That can be seen from the title: *The mill of Baltaragis*. A mill is the way to unite two out of the four elements together: the earth is the basis where the mill is,

i.e. the construction, and the air, or the water, the elements moving it, i.e. where the movement is, being the synonym of energy, as it is, by the way, in agriculture.

We believe the mill has not only its magical significance, but it shows that the protagonist is a peasant, with all the consequences of the word's meaning, and also demonstrates the economic significance as it depicts the way Baltaragis earns his money. The work is the basis of the day since during the whole day people are busy at their work, so we can say, people's lives are carried out in the shadow of jobs.

Another point of "*The Mill of Baltaragis*" is the geographical one, making Klaipėda and its region as the source of the novel.

If we look at the protagonists, we will find the same polysemic scripture, as well. Pinčiukas is perhaps the stranger. He is the local devil, but he does not possess the characteristics of the devil of our lands, i.e. of a very bad devil, that cannot have any contacts with people. Pinčiukas is proposed by Baltaragis himself to marry Ursula, the daughter of Baltaragis. This allows us to call Pinčiukas a "poor devil".

Baltaragis himself has something strange: his name means "white horn", with all the significance a society can attach to it (e.g. the significance of castration). And negativity is exalted again, after the choice of the devil, when Ursula is dedicated to bigotry, she refuses Pinčiukas.

We are going to analyse the novel in terms of its archetypes, symbols and hidden meanings, making an attempt to explain how a village portrayed in the novel becomes the world.

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ ЕМОТИВНОСТІ В РИМСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

Борбенчук І. М.

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
borbenchuk.ira@gmail.com*

The paper is focused on the study of emotivity evoked by the gender identity in the lyrics of the Roman poet Gaius Valerius Catullus. Analysing an additional story about Ariadne, inserted into the main narration of the wedding of Peleus and Thetis (poem No. 64), the author examines linguistic features serving to express the emotional state of Ariadne, who experiences a whole range of feelings caused by being apart from her beloved Theseus. The author conveys the depth of feelings of a mythological woman through the use of language means that create emotional tension in the poetic text and reflect the psychological state of the heroine.

Key words: *emotional state, emotivity, gender, Roman poetry.*

Емотивність у художньому тексті є ключовим інструментом для формування особистості персонажів та створення зовнішніх і внутрішніх конфліктів, а реалізація мовленнєвої поведінки чоловіків і жінок є фактором впливу на читача та відображенням наративних стратегій автора.

Вивчення емотивності (І. Бехта, О. Бондаренко, О. Воробйова, Н. Гоца, А. Калита, U. Frevert, E. Jacobson, R.S. Lazarus) і гендерних аспектів (Г. Емірсуїнова, Т. Дегтярьова, Н. Цинтар, M.G. Gard, A.M. King, L. Flotow) вивело дослідження на якісно новий рівень й дозволило говорити про співвідношення між гендерною ідентичністю героїв та їхніми емоційними проявами у мовленні.

Гендерні студії, акцентуючи увагу на розбіжностях між чоловічим і жіночим мовленням та емоційністю, відзначають цю тенденцію вже в античні часи, коли “жіноче мовлення” насамперед зумовлене мовним табу, позаяк деякі висловлювання були строго поділені відповідно до жіночої або чоловічої діяльності...” (Лучук, 2005, с. 14). Аналіз творчого спадку відомих давньогрецьких поетес Сапфо (к.VII – VI ст. до н.е.), Телесіллі (V ст. до н.е.), Праксілли (V ст. до н.е.), Корінни (VI – п. V ст. до н.е.), Мойро (IV – III ст. до н.е.) дозволяє говорити про створення особливої жіночої лірики, різноманітної за тематикою, образною системою й емоційним забарвленням, традиції яких пізніше підхоплюють римські матрони, як-от Юлія Бальбілла (I ст. н.е.), Кайкілія Требулла (1 пол. II ст.), Дамо (1 пол. II ст.), яких за формою і стилем письма все ж відносять до давньогрецьких.

Звернення митців до світогляду і літературних норм еллінізму знайшло відображення у творчості римського поета Катулла (84–54 рр. до н.е.), який створює якісно нового героя з глибоким внутрішнім світом (почуття, настрої,

інтимні стосунки, переживання тощо). Однією з відомих поем Катулла є “Весілля Пелея і Фетіди” (№ 64), де автор в основну оповідь вписує додаткову “Екфразу покривала з витканою історією Аріадни” (рядки 50-264) (Катулл, 2021, с. 306). Саме історія Аріадни є цікавим спостереженням за проявом жіночої емотивності, який автор передає завдяки ретельно дібраним лінгвальним засобам. Вимушена розлука із Тесеєм породжує в її *шаленому серці неприборканий гнів* (*indomitos in corde gerens Ariadna furores*), а внутрішня драма передається через **оксиморон** (...*maestis Minois ocellis/ saxeae ut effigies bacchantis prospicit* – ... *Міноїда сумними очима/ Ніби камінна подoba, вдивляється, ніби менада*), **повтори** (кондуплікація *prospicit, neque tum, toto*; анафора частки *non*), **енітети** (зокрема у відтворенні розбурханої природи (*deserta misera пустинне узбережжя, ventosae procellae безпутні вітри*). Сповнений емоцій і монолог-нарікання Аріадни, де жіноче мовлення реалізується шляхом використання емотивної лексики та специфічного синтаксису. У поетичному тексті було зафіксовано **емотивну лексику: звертання** (*perfide* – *невірний*, *discedens* – *недбалий*, *immemor* – *нетямущий*), **вигуки** (*Iuppiter omnipotens* – *О всемогучий Юнітепе!*, *Eumenides* – *О Евменіди! Еуhoe* – *евое!*) й **стилістичні засоби: повтори**: анафора (*sicine.../ sicine...; pars.../ pars...*), гемінація (*hunc, hunc adventate*), кондуплікація (*euhoie Bacchantes, euhoie capita inflectentes*); **риторичні питання** (*Sicine me patriis avectam, perfide, ab aris / perfide, deserto liquisti in litore, Theseu?*); **метонімії** (*Erectheus portus* – *ерехтейська гавань* = *Афіни*, *Idaei montes* – *гори Ідейські* = *Крим*, *incola Itoni* – *діва з Ітона* = *Афіна*). Аріадна в деталях розписує жертви, на які пішла заради коханого чоловіка, та кличе Евменід покарати зрадника. Героїня усвідомлює своє душевне спустошення (*cogor inops, ardens, amentis caesa furore* – *Я вже безсила, згоріла, зшаліла, осліпла з любови!*), а її прокляття в ту ж хвилину досягають цілі – Тесей забуває усі настанови батька про добрий знак вітрил.

Підсумовуючи, зазначимо, що емотивність, будуючись із урахуванням зовнішнього та внутрішнього стану, емоційних переживань і суб'єктивного гендерного відчуття героїв, створює сильні поетичні образи і слугує відображенню авторського емотивно-ідейного задуму.

Література

1. Катулл (Гай Валерій Катулл). (2021). *Повне зібрання творів: байдики, поеми, елегії та епіграми* / упорядкування, переклад з латини, передмова й коментарі Тараса Лучука. Львів: "Астролябія".
2. Лучук, Т. (2005). *Catullus versus Sapho: переклад поза контекстом гендерної лінгвістики*. Львів: Центр гуманітарних досліджень. Літопис. 13-65.
3. *Перші поетеси: кодекс давньогрецької жіночої поезії*. (2019). Упорядкування, переклад з давньогрецької, передмова й коментарі Тараса Лучука. Львів: Видавництво «Астролябія».

РОЛЬ ФОНЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ У ПЕРЕКЛАДІ РІЗНОЖАНРОВИХ ТЕКСТІВ

Ващенко О.В.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
olexandravashchenko@gmail.com

The paper explores the role of phonetic means in translating texts across genres like poetry, prose, journalism, advertising, and children's literature. It emphasises the importance of preserving sound elements such as rhythm, rhyme, alliteration, assonance, stress, and overall intonation, being essential for maintaining the emotional tone and artistic impact of the original text. The translation of poetry and journalistic texts poses challenges in adapting these means to different phonetic systems. The paper also highlights the difficulties faced by translators in preserving the text emotional potential through creative adaptation of their sound arrangement.

Key words: *phonetic means, translation, texts of various genres.*

Відомо, що фонетичні засоби мають значний вплив на точність передачі змісту та емоційного забарвлення тексту під час перекладу. Вони важливі для збереження мовленнєвого ритму й загальної тональності тексту оригіналу, особливо в поезії, дитячій літературі, рекламних текстах та ін. За допомогою фонетичних засобів, таких як ритм, алітерація, асонанс тощо, перекладачі транслюють образи, зберігаючи авторський стиль і художню цінність тексту. Тому метою цієї праці є узагальнення ролі фонетичних засобів у перекладі текстів різних жанрів.

Уважається, що найскладнішим для перекладу є переклад поезії, оскільки слід зберегти не лише зміст, але й фонетичні засоби, які надають тексту емоційного забарвлення. Ритм визначає мелодійність вірша, тому перекладач має адаптувати його під ритмічну структуру мови перекладу. Рима створює гармонійне звучання, але може бути викликом для перекладача через відсутність прямих аналогів в мові перекладу. Алітерація та асонанс додають поезії звукової гармонії, але і їх складно зберегти через різницю у фонетичних системах мов. Тому перекладач має проявити майстерність, щоб передати не лише зміст поезії, але й його інтонаційно-звукове аранжування, в якому закладено значний емоційно-прагматичний потенціал твору.

Нагадаємо, що алітерація, яка полягає у повторенні однакових або схожих приголосних, слугує приверненню уваги читача на ключових словах або фразах, надаючи більшої виразності образам і персонажам творів. У свою чергу, асонанс, або повторення голосних звуків, підвищує мелодійність тексту і забезпечує його легше сприйняття. Переклад цих засобів ускладнюється

через різницю у фонетичних системах мов, тому перекладачі мають відшукувати відповідні аналоги в мові перекладу або використовувати синоніми для досягнення подібного ефекту.

Важливим є й той факт, що фонетичні засоби сприяють розвитку мовного слуху та мовлення дітей. Рима робить текст легким для запам'ятовування, алітерація тренує сприйняття схожих звуків, а ритм допомагає розвивати розуміння структури мови. При перекладі казок, віршів і пісень важливо зберігати ці звукові ефекти, оскільки вони створюють емоційну атмосферу та залучають дитину до тексту, допомагаючи формувати її мовні навички та емоційний зв'язок з твором. (Козачишина, 2019, с. 25).

Переклад прозових творів також вимагає від перекладача значної уваги для збереження ритму, який визначає темп оповіді, підкреслюючи її важливі моменти або створюючи її певну музичність. Передача в перекладі звукопису тексту оригіналу, хоча й менш помітного в прозі, додає їй особливого забарвлення через повторення окремих звуків чи фонетем, які слугують засобом відтворення емоційної складової твору.

Подібним чином, переклад публіцистичних текстів, які спрямовані на здійснення впливу на аудиторію з метою переконання, також вимагає урахування ролі фонетичних засобів, які здатні підсилювати сугестивний ефект твору, привертати увагу та створювати необхідний настрій, що потребує від перекладача не лише точності, але й гнучкості в адаптації до мовних особливостей (Khatser, 2023, с. 186). Особлива увага при перекладі публіцистичних текстів, особливо газетних статей, блогів чи політичних виступів, має бути приділена ритму як засобу передачі емоційної динаміки. У зв'язку з цим, перекладач має зберегти ритм у перекладі за рахунок адаптації структур фраз і речень.

Переклад рекламних текстів має свої особливості, оскільки важливо не лише точно передати зміст, але й зберегти ефективність і привабливість повідомлення. Одним із основних завдань перекладача є збереження використаних в оригіналі звукових ефектів, таких як алітерація та рима. Алітерація додає тексту мелодійності та легко запам'ятовується, що робить слоган більш ефективним. Рима надає тексту ритмічності та гармонії, що робить його ще більш привабливим для аудиторії і легшим для запам'ятовування. Збереження не лише змісту, але й стилістичної специфіки оригіналу вимагає від перекладача креативного підходу, оскільки подекуди рекламний слоган потребує повної адаптації, щоб зберегти звучання і ефектність у мові перекладу. Це передбачає зміни у структурі речень,

використання синонімів або адаптацію культурних реалій з метою урахування звернення до специфічних потреб і вподобань цільової аудиторії. У результаті переклад має бути так само ефективним, як і оригінал.

Важливим є також урахування фонетичних засобів оригіналу при перекладі аудіовізуальних текстів з метою передачі атмосфери фільмів та збереженні їхньої художньої цінності. Особливо це стосується дубляжу як основного способу перекладу аудіовізуальних продуктів. Збереження інтонаційного оформлення мовлення у дубляжі є важливим для створення природного звучання перекладу. Перекладачі повинні синхронізувати аудіо-та відеоряд, щоб відповідати артикуляції персонажів, що вимагає ретельного аналізу вимови звуків у різних мовах. Це також дозволяє відтворити емоційне забарвлення фільму, його вплив на глядача та забезпечує збереження його художньо-естетичної цілісності. Помилки в синхронізації чи невірна передача інтонаційних малюнків під час дубляжу мовлення персонажів можуть спотворити сприйняття фільму глядачем і знизити його емоційний ефект. Тому фахівці з дубляжу повинні володіти високим рівнем професійної майстерності, щоб забезпечити якісний переклад і коректне відтворення оригінальної атмосфери фільму.

Викладене свідчить, що фонетичні засоби відіграють важливу роль під час перекладу текстів різних жанрів, оскільки вони слугують збереженню емоційної тональності тексту оригіналу, його сугестивного потенціалу та художньої цінності. Від правильного використання ритму, римування, алітерації та інших фонетичних засобів залежить не лише точність передачі змісту, але й збереження авторського стилю.

Література

1. Козачишина, О. Л. (2019). Фонетичні засоби у дитячій поезії як проблема переклау. *Science and Education a New Dimension. Philology*, VII(56), Issue: 190, 25-27. <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/797760>.
2. Khatser, G. (2023). Translation techniques for lexical and phonetic expressive means in advertising texts. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2(24), 187-195. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.187-196>

МОВНІ ТА ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНОГО МУЛЬТИМОДАЛЬНОГО ЛЕНДІНГУ

Чебоненко Д.С.

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
tretiakes@gmail.com*

The study defines the concept of English-language multimodal landing page and reveals linguistic and technical means of its creation. The prospect of further research is outlined, which will concern the study of paraverbal and animational components of multimodal landing pages, the quality of automatically generated multimodal content, and the generation of descriptions, videos and infographics based on the product data.

Key words: *landing page, sales sites, multimodality, technology, language*

Особливістю надання інформації для її сприйняття користувачами сайтів продажу є те, наскільки ця інформація буде зрозумілою та мотивуючою для її використання. Хоча стрімкий розвиток ІТ-технологій і спонукає до запровадження постійних інновацій у сфері онлайн-торгівлі, що дозволяють вийти за межі звичного розуміння процесів купівлі та продажу, все ще мають місце невирішені проблеми у площині використання мовних і технічних засобів створення сучасних англomовних торговельних онлайн-ресурсів. Група дослідників зазначає, що «...попри те, що мультимодальність і мультимедійність, якщо їх розглядати як поєднання письма, мовлення, візуалізації, звуків, музики тощо, завжди були повсюдно присутні у більшості комунікативних контекстів, у які залучаються люди, вони протягом тривалого часу ігнорувалися, оскільки різні академічні дисципліни переслідували свої власні дослідницькі програми як галузі досліджень» [3].

Вивчення англomовних сайтів продажу показує, що за останні роки вони тим не менш значно змінилися саме завдяки залученню сучасного мультимодального контенту. Це можна пояснити, зокрема, завдяки використанню новітніх технологій, таких як: елементи штучного інтелекту (AI), що пропонують споживачам товари на основі минулих покупок і переглядів; прогресивні веб-застосунки (PWA), що відправляють пуш-повідомлення; стріми у популярних соціальних мережах з функцією миттєвої покупки; віртуальний підбір одягу, косметики або меблів за допомогою доповненої (AR) та віртуальної (VR) реальності; інтерфейси типу UX або UI, що містять анімації і підказки для користувачів; локальне SEO для оптимізації пошуку через візуалізацію або голосове повідомлення тощо.

Водночас важливу роль у функціонуванні сайтів торгівлі відіграють мультимодальні текстові елементи. Серед мультимодальних синтаксичних конструкцій в англomовній рекламі Л. Макарук диференціювала «...гомогенні та гетерогенні. До першого типу належать ті, які складаються з вербальних складників і знаків пунктуації або з невербальних складників, які входять до однієї знакової системи. До другого типу зараховуємо ті, що утворені шляхом поєднання різних знакових систем. Їх формують вербальні і невербальні засоби, або ж винятково невербальні, утворені шляхом сполучення різних невербальних модусів» [1]. Виходячи з того, що в англomовній рекламі мають місце класифіковані складники і знакові системи, мультимодальні синтаксичні конструкції на сайтах продажу можна також класифікувати за такими атрибутами: текст + колір: впливають на емоції і сприйняття споживача; текст + піктограми: сприяють спрощенню інформації і спрямовують дії користувача; текст + зображення: створюють додатковий контекст та стійку асоціацію з конкретним сайтом продажу.

Такими інструментами фахівці з веб-дизайну торговельних онлайн-ресурсів користуються для створення мультимодального лендінгу. У контексті лінгвістичних досліджень, це поняття не має усталеного визначення. Тому, враховуючи, що «лендінг» С. Пустюльга та В. Самчук тлумачили як: «...вебсторінка, метою якої є спонукати користувача вчинити певну потрібну дію: підписатися на розсилку, купити продукт, завантажити електронні матеріали» [2], мультимодальний лендінг можна визначити як сучасний сайт продажу, де поєднані вербальні, текстові, графічні та інтерактивні компоненти для ефективного рекламування і створення інфографіки продукції або послуг.

Отже, з вищевикладеного робимо висновок, що мультимодальні лендінги значною мірою відрізняються від звичайних лендінгів, позаяк поєднують у собі комплекс текстових, вербальних, графічних та інтерактивних елементів, що потребують всебічного аналізу. Перспективним також може бути дослідження паравербальних та анімаційних компонентів мультимодальних лендінгів, якості автоматично створеного мультимодального контенту, генерації описів, відео та інфографіки на основі даних про товари.

Література

1. Макарук, Л.Л. (2023). Засоби мультимодального синтаксису у сучасній англomовній рекламі. *Закарпатські філологічні студії*. Видавничий дім «Гельветика». Т. 2. Вип. 27. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/27/part_2/46.pdf
2. Пустюльга С.І., Самчук В.П. (2023). *Технології вебдизайну*. Навчальний посібник для студентів технічних ЗВО. ЛНТУ. Луцьк. URL: <https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/14914>
3. Ventola E., Charles C., Kaltenbacher M. (2004). *Perspectives on Multimodality*. Amsterdam. John Benjamins. Vol. 6. P.1. URL: <https://www.jbe-platform.com/content/books/9789027275158>.

ВЗАЄМОДІЯ ЛІНГВАЛЬНИХ І ПОЗАЛІНГВАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК В ОФОРМЛЕННІ ЕМОЦІЙНОГО МОВЛЕННЯ

VERBAL AND NON-VERBAL MEANS OF FACE-SAVING IN ENGLISH CONFLICT DISCOURSE

Alla Kalyta

*National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”
kalitanewadd@gmail.com*

Nataliia Derkach

*T.H. Shevchenko National University “Chernihiv Colehium”
n.derkach@chnpu.edu.ua*

In the paper, the logic of the conflict discourse unfolding and the formation of the emotional and pragmatic potential of its utterances is seen as directly dependent on the dynamics of communicators' faces, where the concept of face represents a person's self-perception as a certain social value. A communicator's feeling that his face is threatened, damaged or lost due to the face-threatening acts on the part of his opponent gives rise to a strong negative effect on a psychoenergetic level, thus triggering the instinctive function of self-preservation to restore face and normalize the effect by means of certain actions. Such behavioral regulation of affect is achieved by activating complexes of verbal and non-verbal means.

Key words: conflict discourse, face, face-threatening act (FTA), emotional and pragmatic potential, verbal and non-verbal means of communication.

Current trends in modern global society development, including the political online-history and the growth of social networks' outreach, are conducive to a substantial growth of scientific interest in the regularities of the emergence and development of adversarial and conflict discourses. In particular, substantial attention is attracted to conflict discourses, which are charged with powerful negative emotions, are characterized by the domination of confrontational strategies and often yield unsatisfactory results of communication to its participants. A traditional linguopragmatic analysis of conflict interactions is limited to a description of the structure of speech interaction, the inventory of strategies and tactics, employed by the communicators, and their linguistic representation. At the same time, a satisfactory interpretation of the swings of the emotional and pragmatic potential (EPP) (Kalyta, 2007, p. 8), shaping the actualization of the utterances in a conflict discourse, is only possible when the values and motivations of the communicators, as well as the data concerning their current psychophysiological

state are taken into account. Some of the linguistic approaches tackling this problem include the politeness theory (Goffman, 1967/1982; Brown & Levinson, 1988; Leech, 2014) and, on a more in-depth and advanced level, the modern functional and energetic approach (Kalyta, 2007; Kalita, Klimeniuk, 2022; Kalyta, Klymeniuk & Taranenko, 2025). This paper focuses on the identification of the specificity of the linguistic representation of face-saving and renewing face balances in conflict interactions.

The idea of the interpretation of the underlying logic of communicators' behaviour on the basis of a well-known Chinese concept of face belongs to I. Goffman (1967/1982, pp. 5, 10). The face is understood as a certain social value, the individuals' customary, favoured image of themselves, as well as their idea of their interlocutors' faces – how they might perceive themselves and how this might influence the logic of their communicative behaviour. Communicators' faces, on the one hand, are defined by the aggregate of their relatively stable features including social status and reputation (Ho, 1976, p. 867–868), while on the other hand, they reflect a person's dynamic communicative and role status in the ongoing interaction (Derkach, 2018, p. 43). Face dynamics in communication can be described as its positive or negative growth or, even, loss of face, which, in particular, is experienced by a communicator as a destructive feeling of trouble and shame (Ho, 1976, pp. 870–871, 876). People's natural motion towards keeping the face, saving or “growing” it conforms to the instinctive functions of self-preservation and drawing pleasure (Derkach, 2025) and is recognized as one of the most powerful social motives (Ho, 1976, pp. 871–873, 883).

While politeness is considered as an effective means of mutual care for communicators' faces, prevention of aggression and conflicts, there is not enough ground to see it as a natural human feature. Rather, it is a display of communicative altruism, and a propensity for it is formed in individuals during their socialization (Leech, 2014, pp. 3–4, 6, 11, 26, 4290; Lakoff, 1990, p. 34). In reality, each new remark in the interaction can be perceived as a face-threatening act (FTA) (Brown & Levinson, 1988, pp. 10–11). The addressee has to react to the FTA in a certain way or, otherwise, to pretend that there is no face threat (*ibid.*, pp. 9, 13, 16–17), which is possible only to a certain extent, beyond which the criteria of social dignity make it impossible to tolerate the insult (*ibid.*, pp. 19, 32, 253–254). In order to level the face damage, individuals apply the techniques from the repertoire of their microculture, applicable subcultures and cultures (*ibid.*, pp. 9, 13).

The choice of the FTA type by the speaker is made on the basis of the sum of external factors of the communicative situation, communicators' characteristics,

including the interrelation of their statuses (Brown & Levinson, 1988, pp. 15, 74–82; Leech, 2014, pp. 98, 103, 107), the degree of formality of their relations, the level of mutual sympathy (Leech 2014, pp. 98, 103, 107), as well as situational changes like weakness in the exhibition of power, force of character, the availability of allies, the range of existing sociocultural restrictions and taboos (Brown & Levinson, 1988, pp. 15, 74–82). Having considered the above mentioned, the speaker chooses a certain type of FTA: explicit (bald on-record or on-record with face redress) or implicit (off-record) one, or refuses to perform an FTA (ibid., 1988, pp. 68–69).

A bald on-record FTA is chosen when the speaker loses social motivation for minimizing the risk for his own or the addressee's face (Leech 2014, pp. 87–89), e.g., when the speaker is enraged and/or has enough power over the addressee in order not to be afraid of the consequences of his FTA (Brown & Levinson, 1988, pp. 69, 94–97, 248). The use of invectives, in particular, taboo words, charges an FTA with aggression (Leech, 2014, pp. 229–231; Allen & Burridge, 2006, p. 237) and provokes the addressee to an immediate negative reaction (Leech, 2014, p. 230). On the other hand, an off-record FTA makes it possible for the addressee to choose between several potential variants of interpretation of the utterance and react accordingly (Brown & Levinson, 1988, pp. 68–69). An off-record FTA also reduces the likelihood of the addressor's face damage (Brown & Levinson, 1988, pp. 71, 78, 211–212; Arndt & Janney, 1985, p. 28), especially in the presence of powerful sociocultural restrictions (Brown & Levinson, 1988, pp. 225–227). The illocution of an off-record FTA may be conveyed with the help of metaphors, irony, rhetorical questions, understatements, tautology, hints, certain prosodic features and is decoded by the addressee with variable success (ibid., pp. 68–69, 212, 222, 237, 225–227).

Certain language units are considered as illocutionary force indicating devices (IFIDs), able to transform the utterance into an FTA (Leech 2014, p. 119). Examples of such devices are negative questions with *why*: *why don't you*, *why can't you*, especially in combination with the intonation of annoyance (Leech, 2014, pp. 156, 205–206). In the same way *just*, e.g., in *Could you **just** do something?* can intensify the FTA-quality of the utterance (Leech 2014, pp. 161, 192). Disagreement as an unwanted response is often preceded by hesitation, temporizing expressions like *Well...* (Leech 2014, p. 97). The listeners are normally quite sensitive to the deviations from the invariant intonation models and are able to derive certain implicatures on their basis (Culpeper, 2011, pp. 57, 59, 67).

The dynamics of face threats in communication can be reviewed in the example of a conflict discourse from the TV series *Partner Track* (season 1, 2024),

unfolding within episodes 4–6. It should be noted here that we understand discourse as ‘a sign output integrated around a certain sense, which is jointly generated, spread and interpreted by the participants within their social interaction and is affected by the subjectively perceived contextual sociocultural variables’ (Derkach, 2024, p. 39). Such a sense, permeating about fifteen conflicts and conflict-associated interactions, is a law firm associate’s (Dan Fallon) treatment of his colleagues of colour, one of whom, Tyler Robinson, becomes Dan’s opponent in the emerging conflict. After the first incident the conflict develops with even more participants involved in it, and eventually results in the black associate’s voluntary dismissal, while the actions of the offender seem to remain unpunished. Let us have a closer look at the dynamics of the communicators’ face balances in the initial episode of the conflict.

The conflict discourse seems to start when Dan interferes in the conversation of his colleagues from which he understands that his friend has refused to meet him because of the previous arrangement with their black colleague. Apparently, Dan perceives this fact as an FTA because he reacts at this in the form of a rhetorical question ↘ *Wait, § you ↓ dropped me as a partner § so you could ↓ play with ‘Robinson?*, with which he interrupts Tyler and addresses his friend Todd. Two tone-units of the utterance are marked by the rising intonation, with the Mid Rise in the 2nd one and the High Rise with a high speed of pitch direction change in the 3rd one, which gives the utterance a shade of sarcastic incredulity. His next remark is intensified by a metaphor *A real friend stabs you in the front*, uttered with a scornful facial expression. Todd shrugs his shoulders and smiles, used to Dan’s behavioral style. Tyler, on his part, interprets Dan’s comment as an FTA and is urged to react, assuming a somewhat mentoring tone: ↘ *Jealousy § is ↘ not a ↘ good ↘ look on a ↑ grown ↘ maaan, ↓ Dan*. The intonation of the utterance exhibits a number of features, indicative of a high EPP, including the accidental rise on *grown*, which Tyler pronounces with a grin, and a vividly articulated *man* with a prolonged /æ/, together with the change of speech rate from a decelerated one on *jealousy* to an accelerated one on the Sliding Head.

With this restoration of Tyler’s face and extinguishing of his conflict energy by means of an utterance with a high EPP, the conflict could be over, but the balance of faces is lost again, and now Tyler’s FTA is perceived by Dan as a threat to his positive face (an office macho image). Dan cannot control himself and taunts Tyler by saying that his extreme industry at work is ridiculous as his job is secured by the fact that he is both black and gay. This is pronounced in a casual manner, Dan giggles

while making a drink and not even looking at Tyler. The address *baby* that he uses is an obvious riposte to Tyler's previous mention of adult behaviour. Such demonstrative ease sharply contrasts with the effect of this FTA, confirmed also by the shock on Todd's face. This insulting FTA cannot be tolerated by Tyler who rightfully observes that the remark is overtly racist. Instead of the excuse which could lead to the end of the conflict, Dan does not admit being racist, thus Tyler's face is not restored, and he mocks at Dan in the presence of Todd, who giggles, drawing Dan's disapproving glare. The mockery makes Dan change his rhetoric into an aggressively charged accusation-FTA expressed with the help of a rhetorical question and a directive with a taboo word: *Uh, 'are you ↑really /doing this •right •now? 'Don't be so ↑fucking , sensitive.* This FTA demonstrates that Dan has lost control of himself, which damages his face even more, while Tyler keeps mocking him and intensifying his mockery with some theatrical gestures. Dan is getting even more irritated: *\Man, § you 'don't •know my` background. 'What? 'Cause I'm 'white, § I had the 'easiest 'fuckin' /life?* In response to such an aggressive and indignant remark Tyler's answer acquires an outwardly calm, but perceptibly dry and cold tone, emphasized by a clear didactic rhythm of the utterance and a wide negative pitch interval between the head and the nucleus in the second utterance: *O , kay. I 'can't 'deal with your 'white fra , gility right ,now.* While Dan continues to deny his racism and haughty treatment of his colleagues of colour *Be'cause I'm , not; 'Oh my` God, ,dude. It was , one ,time. I was in a , hurry,* Tyler bursts into a series of lecturing micro-monologues about Dan's treatment of other people which may look like an innocent joke to someone, but deeply insults more sensitive people. The EPP of Tyler's remarks is rather high, which is revealed also in the pitch range variations – narrow in the first remark, when Tyler attempts to control himself, but is unable to conceal a grin, a breathy timbre, making it all sound like he is snarling, to a wide pitch range with several accidental rises and the High Rises in the second remark.

The climax of the scene is Dan's remark *'What do you 'want me to , do? 'Huh? You 'want me to just 'shut •up and /listen?*, where a sharp difference between the low register of the first utterance and the high register of the rest of the remark is observed. Tyler's expressive response *'Yes, and` learn. 'Maybe say `thank you § if you 'have some` manner, I don't ,know* is followed by a long pause, after which Dan

expresses his agreement in a very calm and detached way, extremely surprising Tyler (, *Really?*), as the latter fails to understand where his opponent's aggressive energy is gone, but also is a bit excited by his small victory, as his face required at least some recognition of guilt or expression of accord on the part of his opponent. Dan's calm reply , *Really. I know what I gotta do* can be misleading, but when Tyler pats him firmly on the shoulder and concludes ¹*Great* , *talk*, Dan's face becomes distorted and hostile, he pronounces ¹*Good* , *talk*, ²*good* , *talk* in a low register, which sounds indicative of some sort of resentment.

Considering the imbalance of faces in the end of the analyzed interaction and its unsatisfactory result on the side of Dan, it is obvious that the conflict discourse is incomplete and is likely to be continued at some point in the future. It should be noted that a deeper understanding of the energetic bases of this conflict interaction and the instincts, emotions and feelings, activated in its participants in its course and conducive to conflict development could be achieved with the application of the invariant models of supervenient interactions of complexes of instincts, emotions and feelings, described in Kalyta, Klymeniuk & Taranenko (2024, pp. 140–153).

In view of the abovementioned, it becomes clear that the energetic foundation of the communicators' behaviour in the conflict interaction and, in particular, their speech behaviour is directly connected with the actualization of the instinctive function of self-preservation. In fact, a negative effect emerging in a communicator due to a perceived face damage caused by an FTA calls for certain remedial actions allowing to restore the communicator's face, e.g., by means of counter-FTAs. As the imbalance of communicators' faces charges the conflict discourse with sufficient psychic energy to continue, is not likely that it will draw to an end until a mutual balance of faces is restored.

References

1. Allen, K. & Burridge, K. (2006). *Forbidden Words: Taboo and the Censoring of Language*. Cambridge: CUP.
2. Arndt, H. & Janney, R.W. (1985). Improving emotive communication: verbal, prosodic and kinesic conflict-avoidance techniques. In: *Per Linguam*, 1(1), 21–33.
3. Brown, P. & Levinson, S.C. (1988). *Politeness. Some Universals in the Language Use*. Cambridge: CUP.
4. Culpeper, J. (2011b). “It's not what you said, it's how you said it!": Prosody and impoliteness. In: *Discursive Approaches to Politeness*, 8, 57–84. Berlin: De Gruyter Mouton.
5. Derkach, N.V. (2024). Discourse and its typology. In: *Studia Philologica. Світу, знаки та концепти*, 2(23), 33–53. <https://doi.org/10.28925/2412-2491.2024.233>.

6. Derkach, N.V. (2018). *Sotsioprahmatychni osoblyvosti intonatsii anhliiskoho pryslivia* [Sociopragmatic peculiarities of the English proverb intonation]. Chernihiv: Desna Polihraf. [In Ukrainian].
7. Derkach, N.V. (2025). An integrative review of the premises and causes of conflict interactions. In: *Philological Treatises*, 17(1). [in print].
8. Goffman, E. (1967/1982). *Interaction Ritual. Essays on Face-to-Face Behavior*. New York: Pantheon Books.
9. Ho, D.Y. (1976). On the Concept of Face. In: *American Journal of Sociology*, 81(4), 867–884. doi:10.1086/226145.
10. Kalyta, A.A. (2007). *Aktualizatsiia emotsiino-prahmatychnoho potentsialu vyslovlennia* [Actualization of the emotional and pragmatic potential of the utterance]. Ternopol: Pidruchnyky i posibnyky. [In Ukrainian].
11. Kalyta, A.A., Klymeniuk, O.V. & Taranenko, L.I. (2024). *Manipuliatsiia v movlennievii komunikatsii* [Manipulation in speech communication]. Kyiv: Tropea. [In Ukrainian].
12. Kalita, A.A. & Klimeniuk, A.V. (2022). *Metodologicheskie osnovy kognitivnyh lingvo-jenergeticheskikh issledovaniy* [Methodological basis of cognitive lingvo-energetic research]. Kiev: MPP “LINO”. [In Ukrainian].
13. Leech, G. (2014). *The Pragmatics of Politeness*. Oxford: Oxford University Press.

СИНЕРГЕТИКА ЛІНГВАЛЬНИХ І ПОЗАЛІНГВАЛЬНИХ ЗАСОБІВ У ВИРАЖЕННІ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Андрущенко І.О.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
andrushchenko.i.ryna@lil.kpi.ua

The paper explores the synergy of linguistic and extralinguistic means in conveying the speaker's emotional state in political discourse. The study is based on the phonetic and rhetorical analysis of the first speech delivered by the newly appointed British Prime Minister Keir Starmer. The results reveal that the combination of prosodic features, nonverbal elements, and linguistic devices creates a coherent emotional effect, enhances the persuasive impact of the speech, and strengthens the speaker's political image.

Key words: Political discourse, emotional state, prosodic features, nonverbal communication, rhetorical impact, public speaking.

У політичному дискурсі емоційна виразність є одним із ключових факторів формування довіри, мотивації виборців та зміцненні іміджу політичного діяча. При цьому, інтонація, паузи, жести, міміка та вербальні конструкції, в яких відображається емоційний стан оратора, працюють разом, що сприяє створенню цілісного комунікативного ефекту будь-якої публічної політичної промови. Саме тому аналіз взаємодії лінгвальних та позалінгвальних засобів у політичному виступі й набуває такої актуальності, оскільки успішне поєднання засобів усіх рівнів дозволяє мовцеві створити образ упевненого, рішучого й ефективного політика.

Мета нашого дослідження полягає в тому, щоб установити, як лінгвальні та позалінгвальні засоби, що актуалізуються у політичному мовленні політика, уможливають передачу його емоційного стану, які саме засоби дозволяють здійснювати риторичний вплив на аудиторію, та як їхнє поєднання впливає на сприйняття змісту аудиторією.

Розглянемо специфіку взаємодії лінгвальних і позалінгвальних засобів у передачі емоційного стану оратора на прикладі першої промови новопризначеного прем'єр-міністра Великої Британії Кіра Стармера (10 Downing street, 2024). Так, вступна частина промови містить слова вдячності й виражає повагу до його попередника Ріші Сунака: *I want to thank the outgoing Prime Minister, Rishi Sunak. His achievement as the first British Asian Prime Minister of our country, the extra effort that will have required should not be underestimated by anyone. We pay tribute to that today and we also recognise the dedication and hard work he brought to his leadership.* Цей фрагмент маркується

сповільненим темпом, середніми та довгими паузами, середньою гучністю, простим плавним ритмом, що, у свою чергу, забезпечує виокремлення лексичних одиниць, які позначають захоплення відданістю, працездатністю, важкою працею колишнього очільника держави азійського походження. При цьому, під час виголошення цієї частини промови Кір Стармер обводить поглядом усіх присутніх перед офіційною резиденцією британських прем'єр-міністрів, ніби намагаючись через візуальний контакт передати свою вдячність і повагу, а також переконатися, що аудиторія відчуває те саме.

Наступний блок першої промови британського прем'єр-міністра, з одного боку, віддзеркалює осмислення політиком необхідності змін, у національному відродженні та поверненні політики на службу народів, а з іншого, він відображає гірке усвідомлення мовцем втоми суспільства і втрату довіри до політиків, що свідчить про його розуміння глибокої кризи, наприклад, *But now our country has voted, decisively for change, for national renewal and a return of politics to public service. When the gap between the sacrifices made by people and the service they receive from politicians grows this big, it leads to a weariness in the heart of a nation, a draining away of the hope, the spirit, the belief in a better future that we need to move forward, together.* Наведеному фрагменту притаманні зниження гучності, сповільнення темпу та наявність довгих пауз, що передає смуток і почуття розчарування оратора. Разом з тим, частина фрази **grows this big** супроводжується енергійним рухом обох долонь, повернутих одна до іншої, в різні боки, покликаним проілюструвати прірву між рівнем жертвовності населення і служінням політиків, що безпосередньо вказує на дещо пригнічений емоційний стан лідера, який розуміє відповідальність за майбутнє країни та необхідність відновлення віри людей у політичну систему й акцентує увагу аудиторії на серйозності висловлених протиріч.

Окресливши коло проблем Кір Стармер переходить до перелічування дій, які необхідно виконати для відновлення могутності країни, а саме, на його думку необхідно почати з перезавантаження для усвідомлення того, ким вони є насправді: *And it is surely clear to everyone that our country needs a bigger reset, a rediscovery of who we are.* Виголошення частини висловлення **a bigger reset, a rediscovery of who we are** супроводжується специфічним жестом, що полягає у складанні пальців «будиночком», тобто, кінчики пальців рук з'єднуються й утворюють гострий кут, який нагадує собою церковний шпиль чи дах будинку. Слід зазначити, що цей жест слугує універсальним виявом упевненості й часто демонструється лідерами (Наварро, 2024, с. 129).

Водночас, у наступному висловлюванні *Because no matter how fierce the storms of history one of the great strengths of this nation has always been our ability to navigate a way through to calmer waters* політик висловлює впевненість у здатності Великої Британії протистояти найскладнішим викликам історії та знаходити шлях до стабільності і процвітання. Аналізована частина політичної промови на просодичному рівні оформлюється помірним темпом з тенденцією до прискорення, помірною гучністю, короткими та середніми паузами. Вона також підсилюється наявністю в ній метафори природної стихії (несамовитого шторму), яка передає емоційне збудження політика, що вказує на його готовність брати на себе відповідальність за майбутнє країни.

Основна частина промови відображає чітку прагматичну спрямованість політика, який продовжує окреслювати подальші конкретні кроки для відновлення країни, наголошуючи на важливості створення можливостей для громадян через покращення освіти та житлових умов. Висловлення *And, brick by brick, we will rebuild the infrastructure of opportunity, the world class schools and colleges; the affordable homes that I know are the ingredients of hope for working people, the security that working class families like mine could build their lives around.* містить метафору *brick by brick*, що символізує поступове відновлення держави, а також підкреслює структурованість і довготривалість майбутніх змін. На інтонаційному рівні цей фрагмент реалізується помірним темпом мовлення на початку висловлення з тенденцією до сповільнення на ключових словах у кінці, помірною гучністю, короткими й середніми паузами що надає йому чіткості та серйозності. У частині *brick by brick* спостерігається акцентне виділення, що підсилюється ритмічністю вимови та легким уповільненням, яке створює ефект впевненого наголосу на поступовому, але невпинному процесі змін. Гучність залишається стабільною, без різких змін, що сприяє сприйняттю висловлення як чіткої обіцянки реалізувати очікування виборців. Жестова підтримка на фрагменті *brick by brick* включає рубуючі рухи долонею, що підсилюють візуальне сприйняття висловлення як категоричного й безапеляційного. Такі рухи часто використовуються політиками для підкріплення ідеї створення чогось нового та надання словам більшої переконливості. При цьому частина висловлення *the affordable homes* супроводжується рухом відкритої долоні з ліва на право, що демонструє бажання мовця звернутися до всіх громадян, які потребують підтримки, і висловити їм свою готовність допомагати.

Заклучна частина першої промови новопризначеного прем'єр-міністра акцентує увагу на відкритості політика до співпраці та його готовності очолити процес змін й підкреслює нагальність дій. Висловлення *So with respect*

and humility I invite you all to join this government of service, in the mission of national renewal. містить риторичний прийом залучення аудиторії через вживання особового займенника *you all*, що створює ефект прямого звернення до співгромадян та закликає до єднання. Формулювання *with respect and humility* слугує маркером його стриманої впевненості та демонструє прагнення до конструктивного діалогу. Просодично цей уривок вирізняється повільним темпом мовлення та дещо зниженою гучністю, довгими паузами, що створює враження серйозності та вдумливості. Висловлення *"government of service"* виголошується з незначним зниженням тонального рівня, що підкреслює його важливість та ідею служіння суспільству. У наступній фразі ***Our work is urgent and we begin it today.*** відбувається зміна інтонаційного малюнка, темп мовлення дещо прискорюється, а гучність зростає, домінують короткі паузи, що відображає рішучість мовця негайно розпочати роботу. Жестове оформлення підкреслює емоційне напруження цього висловлення, позаяк, воно супроводжується кивком голови та легким нахилом тулуба вперед, що є невербальним сигналом залучення та підкріплення власної рішучості. Така жестикуляція є типовою для лідерів, які прагнуть продемонструвати свою серйозність і готовність діяти без зволікань (Наварро, 2024, с. 155).

Отже, синергетика лінгвальних і позалінгвальних засобів у вираженні емоційного стану політика в публічному дискурсі відіграє провідну роль у створенні комунікативного ефекту, риторичному впливі на аудиторію та формуванні іміджу політичного лідера. Аналіз першої промови прем'єр-міністра Великої Британії Кіра Стармера засвідчив, що взаємодія просодичних характеристик (темп, паузація, гучність), невербальних компонентів (жести, зоровий контакт) і мовних засобів (метафори, акцентне виділення, звернення до аудиторії) забезпечує цілісність емоційного забарвлення промови, сприяє підвищенню довіри у слухачів та підсилює переконливість політичного мовлення. Успішне поєднання цих рівнів комунікації дозволяє політику не лише передати власний емоційний стан, а й викликати у слухачів відповідні почуття, що є ключовим для ефективного політичного дискурсу.

Література

1. Наварро, Дж. (2024). *Словник мови тіла. Секрети невербальної комунікації*. Харків. Віват.
2. 10 Downing street. (2024, July 5). *Keir Starmer's first speech as Prime Minister*. [Video]. YouTube. <https://www.gov.uk/government/speeches/keir-starmer's-first-speech-as-prime-minister-5-july-2024>

ЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ПІДТРИМКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ В УКРАЇНСЬКІЙ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Дудка А.О.

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
xotich1705@gmail.com*

The paper is a study of the language means' interplay in expressing support viewed as an important element of social interaction. The abstract outlines the results of a contrastive analysis the utterances conveying support in English and Ukrainian lingual cultures and defines the ways of their translation or adaptation into Ukrainian.

Key words: *utterances of support, language means, Ukrainian and English lingual cultures, contrastive analysis, translation.*

Антропологічний характер досліджень у сучасній лінгвістиці зумовлює зростаючий інтерес до вивчення специфіки вербальної і невербальної взаємодії учасників комунікації. У світлі такого підходу мовлення постає як специфічна форма відображення об'єктивної дійсності за допомогою лінгвальних і позалінгвальних засобів мови. У зв'язку з цим комунікативна підтримка в мовленні розглядається нами як важлива частина соціальної взаємодії, що сприяє створенню довіри та покращенню комунікації між її учасниками. Це повідомлення людині про те, що її чують, розуміють, їй співчують і готові розділити з нею всі позитивні чи негативні емоції. Іншими словами підтримка може являти собою дії, слова чи поведінку, спрямовану на іншу людину з метою надання їй необхідної допомоги. Тому підтримка може бути *комунікативною* – вислухати людину, дати їй виговоритися; *тілесною* – обійняти її, просто побути поруч з нею й розділити її переживання; *емоційною* – розділити її емоції; *фізичною*, підтримка через конкретні дії, тобто зробити щось корисне для людини.

У межах інтерпретацій поняття підтримки убачається можливим визначити такі параметри її класифікації:

- 1) за формою мовлення підтримка може класифікуватися як *усна* або *письмова*;
- 2) за мірою вираження підтримки в офіційному чи у дружньому мовленні вона може кваліфікуватися як *офіційна* чи *неофіційна*;
- 3) за моделлю комунікативної підтримки доцільно розглянути такі її типи: *спонукання до подальших дій*, чи до зміни емоційного стану адресата, або *стримування* адресата від поспішних дій, до прийняття адресатом

аргументованості ситуації;

4) за гендерними ознаками: *підтримка з боку чоловіка чи жінки*;

5) за культурним рівнем статусом людини, яка воліє надати підтримку: *високий середній, низький*;

6) за комунікативно-прагматичним спрямуванням підтримки: *схвалити, підбадьорити, порадити* тощо.

Список параметрів класифікації видів комунікативної підтримки може бути продовженим.

Вираження підтримки може здійснюватися різними мовними засобами, що залежить від культури, соціальних норм і мовної системи. Метою нашого дослідження є зіставлення лінгвістичних засобів вираження підтримки в англійській та українській мовах, а також аналіз їх перекладу та адаптації.

В англійській мові вираження підтримки часто здійснюється за допомогою фразових дієслів, виразів співчуття, підбадьорювання, похвали тощо, умовних конструкцій і вигуків. Приміром, вислови на кшталт "*I understand how you feel*", "*Don't worry, I've got your back*", "*That must be hard*" часто використовуються для підтримки співрозмовника. В англійській мові застосовуються також конструкції з допоміжними й модальними дієсловами, наприклад: "*I can help*", "*I will be there for you*". Вигуки, на кшталт "*Oh, I'm so sorry*" або "*Oh, that's awful!*", слугують для вираження співчуття та емоційної підтримки (Куценко, 2019).

В українській мові підтримка також виражається за допомогою емоційно забарвлених висловів, використання різних вигуків, запитальних і спонукальних висловлень. Наприклад, "*Я тебе розумію*", "*Не переживай, я з тобою*", "*Це важко, але ми все переживемо*" використовуються для надання емоційної підтримки. В українській мові широко застосовуються особові займенники та інтенсивні частки, як-от "*Я завжди з тобою*" або "*Ти не один*", що підкреслює близькість і готовність до підтримки. Для вираження співчуття застосовуються також окличні висловлення типу: "*О, як шкода!*", "*Як це важко!*" (Таценко, 2015).

Аналіз лексичних засобів вираження підтримки в обох мовах показав, що в англійській мові активно використовуються допоміжні дієслова та конструкції з дієсловами "*help*", "*understand*", "*care*", тоді як в українській мові ці функції виконують дієслова "*підтримати*", "*порозуміти*" та інші. Важливою відмінністю є те, що в англійській мові частіше використовуються конструкції, де вираження підтримки має більш індивідуалізований характер завдяки використанню займенника "I" (я), тоді як в українській мові акцент

робиться на формуванні більш персоналізованих висловлень за допомогою форм дієслів займенників у першій особі. Щодо вигуків то українська мова має дещо різноманітніші варіанти для вираження співчуття, такі як "Як шкода!", "Боже мій!", тоді як в англійській мові часто вживаються стандартні вирази типу "Oh, I'm sorry".

Проблеми виникають при перекладі англійських конструкцій, які мають специфічні соціальні й культурні конотації. Наприклад, вирази на кшталт "I've got your back" потребують адаптації для українського контексту, оскільки унікальність цього виразу не завжди корелюється з українськими варіантами. Переклад вигуків також може бути складним через відмінності в емоційному забарвленні: в англійській мові використання вигуків зазвичай стриманіше, ніж в українській, де акцент на емоціях є більш виразним (Бацевич, 2004).

Лінгвістичні засоби вираження підтримки в англійській та українській мовах мають багато спільного, однак культурні й соціальні особливості мовних систем створюють певні відмінності у використанні конкретних мовних засобів. Переклад з однієї мови на іншу вимагає не лише лексичної, а й прагматичної адаптації, що потребує знання не лише мовних правил, але й культурних контекстів, статусів мовців, їхнього віку й належності до певної статі, офіційності/неофіційності спілкування тощо, у яких ці висловлення підтримки вживаються.

Література

1. Бацевич, Ф.С. (2004). *Основи комунікативної лінгвістики*: підручник. Київ: Видавничий центр «Академія».
2. Куценко, М.А. (2019). *Просодичне оформлення висловлень співчуття в англійському мовленні (експериментально-фонетичне дослідження)*: Автореф. канд. дис. Спеціальність 10.02.04. Київ.
3. Таценко, Н.В. (2015). Емпатія як категорія лінгвістичної прагматики. Вісник Запорізького національного університету. *Філологічні науки*. № 2. 282–288.

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ЯКІ ВИРАЖАЮТЬ ОСОБЛИВОСТІ ХАРАКТЕРУ ЛЮДИНИ ТА ЇЇ ПОВЕДІНКИ

Миронова О.П.

*Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж електрифікації»
Дніпровського державного аграрно-економічного університету
olga-mir@ua.fm*

The subject of research is the semantic features of phraseological units. The object of study is the phraseological units of the English language, expressing the person's character and behaviour. The constructions under study are selected from the phraseological dictionary of the English language and the works of English literature.

Key words: *phraseological units, macrofield, peculiarities of the person's character, emotional state of a person, behaviour.*

Фразеологічні одиниці постають скарбницею будь-якої лінгвокультурної спільноти, яка продовжує привертати увагу дослідників з метою обґрунтування інтра- та екстралінгвальних особливостей їх функціонування в мові й мовленні. У свою чергу, дослідження семантичних особливостей фразеологізмів залишається актуальним і на теперішній час.

Метою цієї праці є здійснення лінгвістичної характеристики фразеологізмів-порівнянь, які описують внутрішній світ людини, її емоційний стан і поведінку, як частотно вживаних одиниць, провідною функцією яких є емоційно-експресивне виокремлення специфічних ознак чи властивостей порівнювальних осіб або предметів шляхом створення видимих й акустично достовірних образів.

Дослідження базувалося на аналізі специфіки функціонування в українській та англійській мовах фразеологічних одиниць семантичного макрополя «Людина», з-поміж репрезентацій якого нами було виокремлено такі їх групи: «Риси характеру людини» та «Поведінка».

Розглянемо першу групу на позначення рис характеру людини, у межах якого актуалізуються підгрупи з основами-прикметниками, що називають і позитивні, і негативні риси характеру.

Ця підгрупа містить конструкції з такими семантичними домінантами: *в українській мові*: тихий (тихий, сумирний, спокійний як миша, як ягня, як ангел; лагідний як голубка, як вівця); мовчазний (мовчазний, німий як могила, як смерть, німий як риба, мовчазний як сфінкс); вільний як птах; боягузливий – хоробрий (боягузливий як заєць, тихий як миша, хоробрий як лев); прямий як стріла, прямолінійний; чесний, вірний (своєму слову); хороший (золота

людина); безчесний як штопор; чистий, невинний як квітка; веселий як шлюбний дзвін, веселий як крикет, як в'юн, як покоївки; хитра як змія, хитра як лисиця); мудра як змія; бездумний, легковажний як метелик; гордовитий (надутий, гордовитий, марнослашний як павич, надутий як індик; самовдоволений, гордий як пунш); гордовитий, надутий, зарозумілий як диявол; похмурий (похмурий як хмара, похмурий як демон, як північ); нахабний, безсоромний, безсовісний як латунь; злий як чорт; строгий, жорстокий як залізо; слизький як вугор; незворушний як огірок; надійний, стійкий як англійський банк; надійний як голка; відданий як кремінь; твердий, черствий як камінь; загартований, витривалий як цвяхи; безвільний, слабохарактерний як кошеня (як вода); байдужий, не виробляє жодного враження (як з гуся вода); нестійкий, непостійний як вода.

В англійській мові ці характеристики актуалізуються низкою поданих нижче прикметників, уживання яких проілюстровано на прикладах:

- з семою *quiet* (as quiet (silent, still) as a mouse, as a lamb, as an angel); as harmless as a dove, as a lamb:

She looks as quiet as a mouse.

She was quiet as a mouse. (Steel, 2012, p. 57).

- *silent* (as silent as a grave, as a fish), as silent as a sphinx, as still as death; as free as a bird:

The lady. ...I will be the silent as the grave. I swear it. (Show, 2002, p. 298);

Old Jolyon stood, still as death, his eyes fixed on the body. (Galsworthy, 1971, p. 134);

I'm free as a bird. (Flagg, 2010, p. 208).

- *funky – brave* (as funky as a hare, as quiet as a mouse, as brave (bold) as a lion;

- as straight as an arrow, as straight as a die;

- as good as one's word, as good as gold.

You may trust him: he's as good as his word. (Galsworthy, 1971, p. 97).

- as crooked as a corkscrew;

- as pure as a lily;

- as merry as a marriage-bell, as merry as a cricket, as a grig, as maids.

We will... have old Cobs the fiddler, and be as merry as the maids. (Scott, 1963, p. 512).

- as cunning as a snake, as cunning (sly) as a fox), as wise as a snake; as light as a butterfly;

- as slippery as an eel.

I advise you not to do business with him - he's slippery as an eel. (Dreiser, 2009, p. 533).

- as proud (vain) as a peacock, as a turkey, as pleased (proud) as Punch; as proud as Lucifer; as gloomy as a cloud, as the devil, as midnight.

If he were down in the mouth, one could feel sorry for him. But he looks as pleased as Punch with himself. (Galsworthy, 1971, p. 151).

- as bold as brass; as mad as the devil; as hard as iron.

"He came in as bold as brass", said Frederick, "he has drawn out every shilling". (Thackeray, 2011, p. 442);

His grip was like iron. (Ripley, 2007, p. 313);

She was tough as iron. (Phillips, 2008, p. 275).

- as cool as a cucumber.

Though it was his first great venture, he was now as cool as cucumber. (Dreiser, 2009, p. 392)

- as safe as the Bank of England; as true as the needle to the pole;

- as true as flint;

- as hard as a bone, as a flint; as hard as nails; as weak as cat.

She was like a dog with a bone. (Flagg, 2010, p. 49)

- be like water off a duck's back;

- as weak as water.

Наступна група аналізованих фразеологізмів, об'єднаних за ознаками поведінки людини, характеризує різноманітність її фізичних дій і тому вирізняється строкатістю свого складу.

За результатами аналізу, відносно до фразеологізмів української мови підгрупи «Поведінка людини» такі семантичні домінанта: крутитися (вертитися як веретено; крутитися як дзига; звиватися як змія), крутитися як білка в колесі (безперервний, безцільний рух); стрибати – падати (скакати як спалах; стрибати, підстрибувати як м'ячик), падати (падати як камінь; впасти як неживий); подібно вогню, диму, примарі (бігти дуже швидко, з усіх ніг); бігти щодуху, стрімголов; повільно діяти (повільний як равлик, повільний як черепаха; рухатися (рухатися як блискавка; бігти як ліхтарник, бігти як очманілий; спостерігати (спостерігати як яструб, як ворона); сіяти як кіт, дихати як звір; бігти, мчатися як на пожежу, як очманілий.

Фразеологізми цієї групи, вживані в англійській мові, проілюструємо такими прикладами:

- spin like a spindle, like a top, wriggle like a snake, like a squirrel in a cage;

- jump like a flash, jump like a ball, fall like a stone, fall as dead.

Sylvia asked quick as a flash. (Alliott, 2012, p. 17)

- like smoke; as fast as one's leg can carry one;
- as slow as a snail; as slow as a tortoise;
- move (move like lightning; run like a lamplighter).

She was out like a light. (Steel, 2012, p. 180)

She'd moved like lightning. (Alliott, 2012, p. 96)

- watch like a hawk, like a raven (crow).

He watched you like a hawk. (James, 2012, p. 413)

She'd would watch him like a hawk. (Ripley, 2007, p. 276)

Christian is watching me like a hawk. (James, 2012, p. 94)

- beam like a cat, breath like an animal.

He beamed like the Cheshire Cat. (Ahern, 2009, p. 191)

- run like hell (the clappers); run like mad (like someone possessed).

Таким чином, проведений лексико-семантичний аналіз видів репрезентацій фразеологічних одиниць, що входить в понятійну сферу «Людина», дозволив систематизувати відібрані фразеологізми-порівняння.

Рубрики систематизації, проведеної за цією семантичною ознакою, охоплюють ті фрагменти мовної картини світу, які прямо або опосередковано пов'язані з рисами характеру людини, її емоційним станом і поведінкою. Проілюстровані приклади продемонстрували те, що фразеологізми-порівняння підвищують емоційність, експресивність та візуалізацію створюваних образів.

Література

1. *Англо-український фразеологічний словник.* (2005). Укладач К.Т. Баранцев. Київ: Знання.
2. *Book of English Idioms, with Explanations.* (1998). London: Longman.
3. Ahern, C. (2009). *There's No Place Like Here.* London: Hachette Book.
4. Alliott, C. (2012). *A Rural Affair.* London: Penguin Books.
5. Dreiser, Th. (2009). *The Financier.* USA: West Margin Press.
6. Flag, F. (2010). *I still Dream about you.* New York: Random House.
7. Galsworthy, J. (1971). *The Man of Property.* USA: Penguin Group.
8. James, E. L. (2012). *Fifty Shades Trilogy.* New York: Vintage Books.
9. Phillips, S. (2008). *Breathing Room.* New York: William Edition.
10. Ripley, A. (2007). *Scarlett.* New York: Grand Central Publishing.
11. Scott, W. (1963). *Rob Roy.* New York: A.L. Burt Publisher Company.
12. Show, B. (2002). *Augustus does his Bit.* UK: Black Swan.
13. Still, D. (2012). *44 Charles Street.* Dell. Reprint Edition.
14. Thackeray, W. (2011). *Vanity Fair.* London: Penguin Books.

ВЗАЄМОДІЯ ВЕРБАЛЬНИХ І НЕВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ АКТУАЛІЗАЦІЇ ПОБУТОВОЇ СУПЕРЕЧКИ (НА МАТЕРІАЛІ БРИТАНСЬКИХ СЕРІАЛІВ)

Северина Г.Г.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
severyna.kpi@gmail.com

The study aims to outline the notion of argumentative discourse and endeavours to examine its key characteristics. The paper concentrates on everyday disputing situations and seeks to outline various verbal and nonverbal expressions that arise during interpersonal interactions.

Key words: *communicative behaviour, argument, verbal signals, nonverbal cues, speaker.*

Прагнення дослідників лінгвістичних студій і суміжних галузей знання розкрити специфіки інтерперсональної взаємодії та дослідити першопричини впливу особистісних характеристик на перебіг комунікації в цілому й суперечки зокрема, зумовлює **актуальність** започаткованої нами наукової праці. **Метою** роботи є встановлення особливостей взаємодії вербального наповнення та невербальних компонентів комунікативної ситуації побутової суперечки та їх використання у ході конфліктної взаємодії.

З'ясовано, що до множини значень явища суперечки та її жанрових різновидів можуть входити такі поняття, як: сварка (Сліпецька, 2016), дискусія, полеміка, диспут, дебати, еклектика, софістика (Гнатюк, 2013), сперечання, спір, незгода, обговорення, дебатування, дискутування (Борисов & Васильєва, 2018) тощо. Тим не менш, суперечка виступає як гіпертермін цих лексичних одиниць та слугує узагальнюючим поняттям для більшості форм мовно-психологічного протистояння. При цьому слід підкреслити, що будь-яке вербальне протиборство вирізняється емоційністю мовлення, варіативністю моделей мовного вираження, просодичною інтенсивністю актуалізованого повідомлення, а також психо-фізіологічними атрибутами мовців.

Згідно з психологічним словником (Синявський & Сергєєнкова, 2007), суперечку можна визначити як емоційне зіткнення двох (або більше) учасників комунікативної взаємодії, мета якого полягає у доведенні, відстоюванні чи аргументації позиції адресанта та спростуванні, відхиленні або запереченні думки адресата. З позиції лінгвістики та спираючись на думку науковців (Борисов, 2014; Селіванова, 2011; Фролова, 2015), ми тлумачимо **суперечку** як комунікативну взаємодію у вигляді зіткнення думок учасників

комунікативного процесу з метою обстоювання та захисту своєї думки, яка кумулятивно чи ситуативно зумовлена екстралінгвальними та лінгвальними факторами, та перебіг якої залежить від контексту ситуації, емоційного стану мовців, соціально-психологічних ролей учасників, мотивів, мовного інструментарію та інших когнітивно-комунікативних чинників. З огляду на це, аналіз взаємодії комунікантів у ході суперечки може спиратися на соціальні ролі мовців, ступінь емоційності (високий, середній, низький), рівень офіційності ситуації (офіційна, неофіційна), за типом взаємодії (кооперативна, некооперативна) і т.д. (Селіванова, 2011). Важливо підкреслити, що всі зазначені фактори безпосередньо впливають на вербальне та невербальне вираження аргументів комунікантів у ході суперечки. Тому логічним є те, що, наприклад, мовець з високим соціокультурним рівнем матиме відмінний від комуніканта з низьким рівнем набір мовного й позамовного інструментарію. Те саме можна сказати про офіційну й неофіційну суперечку, в яких буде різний рівень допустимого вербального й невербального наповнення, стилю поведінки мовців, ступінь експресивності і т.д.

Розглядаючи особливості побутової суперечки, зазначимо, що оскільки вона належить до неофіційної форми взаємодії, здебільшого не має чітких комунікативних норм, не потребує виокремлення регламентованих/статусних ролей, а, отже, передбачає відкрити, неформальну взаємодію учасників (друзів, колег, партнерів тощо) у ході комунікативного протистояння (Селіванова, 2011, с. 37). Тому зрозумілим, на нашу думку, є те, що перебіг побутової суперечки супроводжується зміною емоційних станів мовців, активністю невербальної поведінки, інтенсифікацією повідомлення інтонаційним малюнком, емоційно-оцінною лексикою, інвективними висловлюваннями, відкритим вираженням почуттів тощо. Як правило, на відміну від офіційного (інституційного) мовлення, в процесі побутової суперечки комуніканти вдаються до таких засобів:

➤ прямих питань, не намагаючись завуалювати своє повідомлення ускладненими граматичними конструкціями для передачі ввічливості:

1. *You think I don't crave the occasional "Well done," or... "Aren't you clever?" Or even just "thank you". I need encouragement and the occasional pat on the back too.*

- *Does that explain why you keep going to her?* (The Crown, 2020).

2. *Erm, is that Simon's stuff?*

- *How long have you known?*

- *What? Known what?*

- I found his other phone in the boot. Pictures of them together. Your texts. You need to be honest with me now before I... (Doctor Foster, 2015)

Рис. 1. Приклад невербальної поведінки у ході суперечки

Розглядаючи комунікативну поведінку мовця в другому прикладі, спираючись на зображення на Рис. 1, можна дійти висновку, що невербальні сигнали дають підставу вважати таку поведінку переважно агресивною. Більше того, комунікант демонструє огиду, адже нижня повіка дещо піднята, проте без вираженої напруги. Проте слід зауважити, що водночас помітно й повноту губ та розслабленість лицьових м'язів, що свідчить про задоволення та прийняття ситуації. Це може вказувати на емоційне піднесення через нагоду дізнатися більше інформації у співрозмовника про зраду чоловіка (Navarro & Karlins, 2008).

➤ Використання інвективів та обценної лексики та, в цілому, лексики з негативно-оцінним навантаженням, наприклад:

1. *What? Known what?*

*- I found his other phone in the boot. Pictures of them together. Your texts. You need to be honest with me now before I really get f***** off. How long have you known?* (Doctor Foster, 2015)

2. *Does that explain why you keep going to her? I'm not going to say her name. I'm worried if I do, I might spit* (The Crown, 2020).

➤ Уживання саркастичних конструкцій та іронічних реплік з метою створення прихованої критики, виведення співрозмовника на емоцію й, у деяких випадках, висміювання позиції комуніканта:

1. *Well, erm... he came in with something maybe... maybe four weeks ago.*

- Four weeks?

- Today just gets better and better(!) (Doctor Foster, 2015).

2. *What are you doing?*

- I'm going back to Gloucestershire.

- *Of course. It's where she'll be waiting for you. I'm sure she'll know exactly how to make you happy* (The Crown, 2020).

У другому прикладі важливим є підкреслити вплив фразового наголосу, що надає емоційного забарвлення актуалізованому повідомленню (*It's where **she**'ll be waiting know **exactly** how to make you happy*), тим самим створюючи ефект емоційного підсилення, акцентуючи на саркастичності ситуації: *Of \course.|| It's 'where \she'll be |waiting \for you.|| I'm sure 'she'll know e^xactly how to |make you \happy.||*

Рис. 2. Приклад невербальної поведінки-відповіді мовця на дії співрозмовника у ході суперечки

Цілісності в розумінні цієї комунікативної ситуації надає невербальна поведінка мовця. З зображень представлених на рис. 2 на перший погляд здається, що вираз обличчя має здивований вигляд, тим не менш, ми бачимо, що глабела трішки зморщена, нижня та верхня повіки злегка напружені, очі опуклі. З цього випливає, що здивування від отриманої інформації супроводжується неприязню та обуренням у відповідь на отримане повідомлення (Knapp et al., 2013).

➤ Маніпуляцій та відкритих погроз задля досягнення власних цілей та контролю над співрозмовником. У такій ситуації найчастіше мовці намагаються досягти власної мети за рахунок виразів з умовною конструкцією “*If you want...*”, “*if you'd done it...*”, наприклад:

1. *I'd like to stay here with you.*

- *No.*

- *I... don't think that you should be on your own.*

- *I think, **if you want us to stay as friends**, you should do exactly as you're told.* (Doctor Foster, 2015)

Рис. 3. Приклад невербальної поведінки мовця під час відкритої погрози

Із зображення рис. 3 видно як мовець з насмішкою дивиться на співрозмовника, що є невербальним маркером презирства та відсутності емпатії до адресата. В буквальному сенсі це вираз неповаги, який можна описати як «мені наплювати на твою думку». Крім того, комунікант демонструє «криву посмішку», в якій кутки губ з однієї сторони знаходяться вище, ніж з іншої сторони, що свідчить про глузування та саркастичне в цілому ставлення до співрозмовника (Knapp et al., 2013; Піз & Піз, 2022).

Отже, спираючись на результати аналізу взаємодії мовних і позамовних компонентів комунікації у ході побутової суперечки, маємо підстави стверджувати, що поведінка особистості є комплексним явищем, яке охоплює низку індивідуальних факторів вливу на перебіг суперечки: психофізіологічні, соціокультурні, позиційно-статусні та ін. Логічним є те, що вербальна поведінка людини підсилюється невербальними проявами та синхронізується з актуалізованим повідомленням, що дає змогу більш ґрунтовно дослідити стани особистості, її справжні почуття та правдиві реакції на отриману інформацію. Доцільним в подальшому постає аналіз просодичного оформлення мовлення комунікантів для розкриття глибинних прихованих сеансів міжособистісної взаємодії.

Література

1. Борисов, О.О. (2014). Комунікативна ситуація суперечки в британському та українському діалогічному дискурсі. *Studia Linguistica*, 8, 303–307.
2. Борисов, О.О., Васильєва, О.Г. (2018). Базові жанрові різновиди суперечки в англomовній та україномовній етносвідомості. *Мова. Культура. Комунікація: здобутки та перспективи сучасних філологічних досліджень Матеріали IX-ї Міжнародної науково-практичної конференції*, 27 квітня 2018, 14–20.
3. Гнатюк, Я.С. (2013). *Еристика та евристика*: навч. посібн. Івано-Франківськ : Симфонія форте.
4. Піз, А., Піз, Б. (2022). *Мова рухів тіла*. Розширене видання / Пер. з анг. Н. Лавської. К. : Видавнича група КМ-БУКС.

5. Селіванова, О.О. (2011). *Основи теорії мовної комунікації: Підручник*. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А.
6. Синявський, В. В., Сергєєнкова, О. П. (авт.-уклад.). (2007). *Психологічний словник*. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5980/3/O_Serhieienkova_IL.pdf
7. Сліпецька, В.Д. (2016). Мовленнєві жанри сварка, суперечка як різновиди діалогічного мовлення під час «негативної» комунікації в українській, російській, англійській лінгвокультурах (на матеріалі творів І. Нечуй-Левицького, М. Гоголя, Ч. Діккенса). *Лінгвістичні дослідження: Зб. наук. праць ХНПУ ім. Г.С. Сковороди*, 43, 93–99.
8. Фролова, І.Є. (2015). *Регулятивний потенціал стратегії конфронтації в англомовному дискурсі*. (Дис. ...д. філол. наук). Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Харків. <https://uacademic.info/ua/document/0515U000701>
9. *Doctor Foster*. (2015). <https://www.bbc.co.uk/bbccone>
10. Knapp, L. M., Hall, A. J., & Horgan, G. T. (2013). *Nonverbal communication in human interaction* (8th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.
11. Navarro, J., & Karlins M. (2008). *What Every Body is Saying: An Ex-FBI Agent's Guide to Speed-Reading People*. New York: William Morrow & Company.
12. *The Crown*. (2020). <https://www.netflix.com/browse>

РОЛЬ ПАУЗ У ПРОСОДИЧНІЙ АКТУАЛІЗАЦІЇ АНГЛІЙСЬКИХ ВИСЛОВЛЕНЬ ВІДМОВИ

Сокирська О.С., Буга С.Ю.

Національний технічний університет України

“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”

olgasokyrsk@gmail.com

jabubi21@gmail.com

The paper outlines the interplay of prosodic means in actualising the semantic and pragmatic loading of English refusal utterances. The authors analyse the prosodic organisation of refusal utterances with a view to defining the role and significance of pauses in highlighting and conveying the reason generating the utterance of refusal.

Key words: *refusal utterances, prosodic organization, intonation means, pauses, English dialogue speech, interaction of language means.*

Дослідження просодичної організації емоційних висловлень є динамічною та перспективною галуззю лінгвістики, що має вагоме прикладне значення. Аналіз впливу просодичних параметрів на актуалізацію висловлення та ідентифікацію емоційного змісту сприяє глибшому розумінню когнітивних і соціальних механізмів, які визначають характер людської комунікації. Вітчизняні дослідники (Клименюк, 2010; Козуб, 2020; Тараненко, 2018; Тараненко, 2021) та вчені за кордоном (Brazil, 1997) активно займаються вивченням ролі просодії, зокрема в контексті реалізації висловлювань відмови, які слугують формою емоційного вираження.

Взаємодія просодичних характеристик і емоційного забарвлення не лише поглиблює наше розуміння механізмів людської комунікації, а й сприяє удосконаленню методів і технологій у зазначених галузях. У міжособистісній комунікації просодична структура мовлення відіграє не менш значущу роль, ніж його змістовий аспект. Взаємодія сегментних і надсегментних рівнів безпосередньо впливає на процеси формування, інтерпретації та сприйняття висловлень. Зокрема, просодична організація висловлення відмови кодує не лише сам факт відмови, а й комунікативну інтенцію мовця та його емоційне ставлення до співрозмовника.

Інтонаційна структура є одним із ключових компонентів просодичної організації емоційних висловлень. Варіативність інтонаційного оформлення зумовлює широкий спектр можливих інтерпретацій висловлення. Зокрема, використання пауз, їхня позиція в інтонаційному контурі та тривалість можуть сигналізувати про нерішучість, сумніви або, навпаки, виражати впевненість, ввічливість чи прагнення акцентувати певний змістовий елемент.

В роботі (Калита, 2022) паузи розглядають як специфічний енергетичний феномен комунікації, що сигналізує про рівень емоційно-прагматичної енергії мовця, що спонукає до відповідних когнітивно-декодуєчих процесів у психічній сфері реципієнта. Тому, з енергетичної точки зору пауза може набувати статусу потужного засобу сугестивного впливу на співрозмовника. *Пауза* визначається як перериванням звучання мовлення або мовчанням і, будучи засобом інтонаційної організації мовленнєвого потоку, забезпечує виділення синтагм за рахунок різкого перепаду їх тональних рівнів та тембральних змін якості голосу мовця (там само). Більшість лінгвістів поділяють всі паузи на два основні укрупнені класи – логічні та емоційні.

Проілюструвати вплив пауз на сприйняття можна з допомогою відмови, що належить до класу причин «не хочу», актуалізованої мовцями низького соціокультурного рівня. Дана відмова характеризується перцептивною паузою між другою та третьою інтонаційними групами. Для даного висловлення характерним є розташування більшості пауз між синтагмами та всередині синтагми, але їхнє використання визначається передусім семантичною структурою фрази, наприклад:

HOPPER. You don't mind my taking Agatha off to Australia, then, Duchess?

DUCHESS OF BERWICK. [Indignantly.] "To Australia? (1) "Oh, 'don't mention (2) [§] that \dreadful \vulgar place. (3) (Wilde, 2020, p. 25).

 (1, 2, 3)

В наведеному прикладі мовець навмисно робить паузу між *that \dreadful* щоб підсилити відмову і підкреслити, що він навіть не хоче розглядати цей варіант.

Наступний приклад ілюструє відмову, актуалізовану мовцем високого соціокультурного рівня. Висловлення належить до класу причин «не можу». Причиною відмови є неприйнятність пропозиції.

LORD CAVERSHAM. Goodmorning, Lady Chiltern! Warmest congratulations to you, Chiltern, on your brilliant speech last night. I have just left the Prime Minister, and you are to have the vacant seat in the Cabinet. <...>

SIR ROBERT CHILTERN. I cannot accept this offer, Lord Caversham. || (1) I have made up my mind [§] to decline it (2) (Wilde, 2012, p. 81).

Темп другої фрази пана Роберта сприймається як помірний та дещо сповільнений на відрізку між *mind* та *to decline* завдяки паузі всередині синтагм, які, з іншого боку, виділяють слово *to decline* та надають йому більшої ваги в

3. Klymeniuk, O. V. (2010). *Knowledge, perception, cognition*. Ternopil: Textbooks and manuals.
4. Kozub L., Valigura O. & Monashnenko A. (2020). Prosody of English Television Advertising: Sociolinguistic Features and Pragmatic Potential. *Euromentor Journal. Studies About Education*. Volume XI, No. 1/March. Bucharest: “Dimitrie Cantemir” Christian University. 13-38. <https://euromentor.ucdc.ro/EUROMENTOR%20March%20%20%202020.27.03.pdf>
5. Taranenko, L. & Schaefer, S. (2018). *Prosodic Expression of Emotional-And-Pragmatic Potential of a Spoken English Proverb*, *Advanced Education* 9, 169-177. DOI: 10.20535/2410-8286.135094
6. Taranenko, L. (2021). Interaction of Segmental and Suprasegmental Means in Realizing the English Folk Text Pragmatic Orientation. *Linguistic Studies*. Issue 41, 251-257. DOI: 31558/1815-3070.2021.41.25
7. Wilde, O. (2000). *An ideal husband*. London: Dover Thrift Editions.
8. Wilde, O. (2012). Lady Windermere’s Fan [Electronic Resource]. An Electronic Classics. Access Mode: <http://www2.hn.psu.edu/faculty/jmanis/oscar-wilde/lady-windermere-fan.pdf>.

ПРОСОДИЧНІ ПОКАЗНИКИ ЯК ЗАСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ МОВЦЯ

Сотников А.В.

Київський національний лінгвістичний університет

avsotnykov@ukr.net

The abstract is dedicated to the issue of the correlation between the speaker's emotional state and its prosodic means' manifestation. Also, basic emotions are under consideration as well as the ability of interlocutors to identify them. There is a strong correlation between the speaker's emotional, physical or mental state and his/her prosodic portrait.

Key words: *emotions, pauses, prosody, emotional state, loudness, emotionally coloured, emotionally neutral.*

Емоції у психології визначаються як специфічна реакція людини на подразник чи зміни в навколишньому середовищі. Існує багато теорій, автори яких намагаються описати механізм утворення емоції, але основною є теорія Р. Плутчика, який виокремлює вісім фундаментальних емоційних станів: *joy* (радість), *trust* (довіра), *fear* (страх), *surprise* (здивування), *sadness* (сум), *disgust* (відраза), *anger* (гнів), *anticipation* (настороженість). Емоції характеризуються, насамперед, полярністю (наприклад, радість – сум), та інтенсивністю (наприклад, *annoyance* (роздратування) – *anger* (гнів) – *rage* (розлюченість)). З огляду на те, що емоції впливають на фізіологічні показники людини, цілком логічно стверджувати, що емоційний стан людини відбиватиметься на просодичних показниках її мовлення.

Традиційна здатність пересічної людини до ідентифікації емоційних станів за виразом обличчя протягом розмови менш розвинена, ніж уміння розшифрувати емоційні стани за просодичними показниками. Втім слід зауважити, що в цілому специфічна здатність до декодування залежить і від окремо взятої емоції. Як стверджують Н. М. Нестеренко і К. В. Лисенко (Нестеренко, Н. М., Лисенко, К. В. (2023), слухачі сприймають очікувані емоції із значною швидкістю, хоча рівень помилок є також високим, що частково пов'язано із спостереженням, що слухачі сприймають одні емоції краще за інші. Так, наприклад, «гнів» та «смуток» сприймаються найлегше, «страх» та «щастя» помірно, у той час як «огида» має найнижчу пізнаваність. За даними Крейбіг (Kreibig, S. D. (2010), справжні емоції, на відміну від акторських чи імітованих, майже завжди супроводжуються певними фізіологічними реакціями, які не повністю контролюються людиною і впливають на експресивні прояви у спосіб, який досить важко проімітувати

(Juslin, P. N., & Laukka, P. (2004). При цьому слід зазначити, що просодичні показники здатні виражати модальні значення. Так, наприклад, Д. Крістал (Crystal, D. (1969) проводить розмежування з одного боку між лінгвістичними показниками, для яких характерні зміни висоти тону, гучності, тривалості та пауз, та паралінгвістичними рисами, з іншого, оскільки, будучи голосовими, вони є незалежними від висоти, гучності та тривалості. Більше того, Crystal & Quirk надають найбільш детальну класифікацію просодичних і паралінгвістичних особливостей англійською мовою. Ці дослідники розробляють градієнтне розмежування просодичних і паралінгвістичних особливостей у мовленні. На просодичному кінці шкали є такі риси, як інтонація, які однозначно демонструють риси лінгвістичності, а на іншому кінці шкали – якість голосу, або шум клацання, які не є лінгвістичними ознаками. Вони поділяють паралінгвістичні особливості на два типи: якість голосу та голосову кваліфікацію. Якість голосу зумовлена різними режимами звучання, серед яких нормальний голос, фальцет, шепіт, скрип, хрипкість і придишання. Голосове варіювання, на їхню думку, залежить від риторичної стратегії мовця, в нашому випадку, залежно від емоційного стану (Crystal, D., & Quirk, R., 1964).

Лавер (Laver, J., 1980), описуючи якість голосу, вказує на всі зміни, навмисні або ненавмисні, на які здатний мовець, урахувавши фізіологічні обмеження голосових органів, з урахуванням поздовжніх артикуляційних параметрів (підвищений і опущений голос гортані, губне випинання й лабіодентальний голос), широтних параметрів (губні, язикові, фокальні, глоткові та нижньощелепні), велофарингальних та фонаторних параметрів (у тому числі комбіновані способи фонації). Просодичні особливості складаються з особливостей темпу, гучності, ритмічності, діапазону тону, інтенсивності, паузації мовленнєвого потоку, тобто з усіх компонентів інтонації. Розрізняють особливості темпу, гучності та висоти тону між простими й складними варіативними системами, коли перша є варіацією за контрастом з нормальним (нейтральним) мовленням, а друга описує внутрішньомовний контраст.

Щодо впливу емоційного фактору, то висловлення поділяються на емоційно-нейтральні та емоційно-забарвлені. До просодичних характеристик англійського емоційно-забарвленого мовлення відносять підвищений / високий або знижений тональний рівень, розширений / широкий або звужений частотний діапазон, підвищену інтенсивність протягом звучання фрази, прискорений / сповільнений темп, зменшення тривалості пауз, зменшену

тривалість інтоногруп, збільшення тривалості ядерного складу. Емоційно-забарвлені висловлення традиційно поділяються на позитивно та негативно-забарвлені; до позитивних емоцій відносять радість, захоплення, схвалення, зацікавленість і т.ін., до негативних – гнів, роздратування, незадоволення, презирство тощо. Емоційне мовлення характеризується просодичною зв'язністю, яка забезпечується низкою факторів акцентного, темпорального й мелодійного характеру, а саме: варіювання міжсегментного частотного інтервалу; тривалість звучання елементів, що приєднуються, інтенсивність їхньої вимови, наголошеність або ненаголошеність; їх самотійність або перебування у сфері акцентуації семантично вагомшого слова; специфічне оформлення слів-конекторів (Чарікова І. В.).

Стосовно просодичних показників, що відображають емоційний стан мовця, можна зазначити, що емоція радості характеризується переважним використанням високих спадних та висхідно-спадних тонів. Взаємодія ритму з усіма підсистемами інтонації відбиває когнітивні стратегії формування емоційного компоненту висловлення. Зокрема плавний ритм, властивий клішованим висловленням на позначення простих позитивних емоцій (радість, захоплення, тріумф), формується за рахунок регулярного чергування наголошених і ненаголошених складів інтонаційних груп.

Щодо негативних емоцій, за даними К. В. Лисенко (Лисенко К.В. (2019), то вони характеризуються більшою висотою звуку, нижчою інтенсивністю, але більшою голосовою енергією (2000 Гц), більшою тривалістю, більшою кількістю пауз; крім цього, просодії смутку притаманними є також контрастні перепади показників тривалості звучання, тривалості пауз і темпу мовлення, тобто за найповільнішого звучання (можливо через наявність найдовших пауз) темп мовлення є найвищим. Емоція “гніву” характеризується нижчим тоном, вищою інтенсивністю, більшою енергією (500 Гц) протягом вокалізації. “Гарячий гнів” зображується більш високим тоном та вищими показниками енергії (2000 Гц). У той самий час, емоція «страху» має вищі показники висоти звучання, незначні варіації, нижчі показники енергії та швидший темп мовлення з більшою кількістю пауз. Цікавими є результати дослідження Марка Д. Пелла (Pell, M. D. (2019), згідно яких слухачам необхідно 600 мілі секунд просодичної інформації, щоб мати можливість визначити афективний тон висловлення. Нижче цього показника слухачам буває недостатньо інформації для обробки емоційного контексту.

Узагальнюючи вищенаведене, зауважимо, що просодичні показники емоційного мовлення допомагають передавати й інтерпретувати емоційний

стан мовця. До таких просодичних показників відносимо зміни висоти тону, гучності, тембру, темпу, ритму та паузацію. І хоча вищезазначені показники є суто індивідуальними, поєднання контексту, міміки і просодичних показників уможливають оцінку слухачами емоційного стану мовця.

Література

1. Лисенко, К.В. (2019). *Риторико-просодичні особливості драматичного дискурсу (експериментально-фонетичне дослідження на матеріалі радіовистав XX–XXI століть за п'єсами В. Шекспіра)* [Rhetorical and prosodic features of dramatic discourse (experimental-phonetic study on radio plays of the 20th-21st centuries based on the works of W. Shakespeare)]. Київ.
2. Нестеренко, Н.М., Лисенко, К.В. (2023). Просодія як засіб визначення емоційних станів. *Collection of scientific papers «SCIENTIA»*. Valencia, Kingdom of Spain. С. 156.
3. Чарікова, І. В. Роль інтонаційних засобів у визначенні функціонально-семантичних видів висловлення-подяки. <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/795:318-319>
4. Crystal, D. (1969). *Prosodic Systems and Intonation in English*. Cambridge University Press.
5. Crystal, D. & Quirk, R. (1964). *Systems of Prosodic and Paralinguistic Features in English*. The Hague, Netherlands: Mouton.
6. Juslin, P. N. & Laukka, P. (2004). Expression, Perception, and Induction of Musical Emotions: A Review and a Questionnaire Study of Everyday Listening. *Journal of new music research*. 33:3, 217-238, [DOI: 10.1080/092982104200031781](https://doi.org/10.1080/092982104200031781)
7. Kreibig, S. D. (2010). Autonomic nervous system activity in emotion: A review. *Biological Psychology*, 84, 394-421.
8. Laver, J. (1980). *The Phonetic Description of Voice Quality*, Cambridge University Press.
9. Pell, M. D. (2019). The look of (un)confidence: visual markers for inferring speaker confidence in speech. *Frontiers in Communication*, 4:63.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФОНЕТИКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

THE CLARITY COMPASS: PRONUNCIATION AND ENUNCIATION IN ENGLISH PHONESTHEMES

Olga M. Ilchenko

*Research and Educational Center of Foreign Languages,
National Academy of Sciences of Ukraine*

olgilch@hotmail.com

This paper explores the crucial role of pronunciation and enunciation in achieving clarity within connected speech, particularly focusing on the impact of phonesthemes. While often overlooked in language education, these elements are fundamental for effective context-dependent communication in English. Drawing inspiration from observations regarding the significance of phonesthemes in spoken discourse, this study addresses the ambiguity surrounding “clarity” and the interplay between natural speech flow and precise articulation. It proposes a hierarchical classification of phonesthemic phenomena, encompassing linking, insertion/epenthesis, reduction/deletion/elision, replacement/assimilation, with respective subtypes. Practical pedagogical insights for teaching pronunciation are also suggested. The paper argues that developing awareness of these nuances, including the intentional manipulation of sounds for phonesthemic effect, is essential for both understanding and producing natural, comprehensible spoken English.

Keywords: *pronunciation, enunciation, phonesthemes, connected speech, linking, insertion/epenthesis, reduction/deletion/elision, replacement/assimilation.*

Effective communication is the cornerstone of human interaction, facilitating the exchange of ideas, knowledge, and emotions. However, pronunciation is frequently overlooked in both General English and English for Specific Purposes classes (e.g. English for Academic Purposes (EAP), Business English). Yet, clear and confident pronunciation – or sometimes *intentional* lack thereof – is crucial for effective context-depending communication in English. Within this framework, pronunciation and enunciation serve as foundational elements, determining the level of clarity and impact of spoken language.

Pronunciation refers to the manner in which words are spoken, it involves the correct use of phonemes, stress patterns, and intonation. Enunciation, on the other hand, pertains to the clarity of spoken words. However, the definition of “clarity” itself is ambiguous. Furthermore, is it acceptable to compromise clarity in pursuit of a natural, native-like flow of speech? The one that is context-dependent?

This paper is inspired by the insightful and stimulating observations made by Professor A. Kalyta during last year’s round-table discussion. She brought to the forefront the critical significance of phonesthemes in the flow of connected speech,

and emphasized the paramount importance of phonesthemes for understanding – and producing – connected speech patterns. This paper aims to elucidate the significance of pronunciation and enunciation in connected speech patterns, and to offer relevant classification closely related to practical guidance for classroom use.

It is argued that “the complexities of connected speech pose significant challenges. Phenomena such as assimilation, elision, and linking alter the pronunciation of words in context, requiring learners to develop an ear for these dynamic sound changes.” (MA, 2013). A phonestheme (the term was coined by J.R. Firth in 1930 who viewed it as secondary epiphenomenon) is a sound or sound combination linked to a specific, symbolic meaning, shared across words that may lack a common origin. A single consonant can participate in multiple phonesthemes, representing various semantic nuances (Kalyta & Taranenko, 2010). On the other hand, Margaret Magnus (2010) believes that there are two levels of sound-meaning – the iconic, and the phonesthetic. As such, English phonesthemes reveal the inherent connection between sound and meaning. For instance, “*qu-*” implies a quick, questioning, or unusual action or quality: “*quick*,” “*question*,” “*quaint*”; “*wh*” implies a quick movement of air: “*whisper*”, “*whirl*”. Despite the acknowledged relevance of phonesthemes for teaching and research (Clare, Wilson, 2015; Burke, Nelson, 2019, Burke, 2024; Hewings, 2018; Sampaio, 2022), a well-defined taxonomy is notably absent. Current discussions are fragmented and lack a unified structure (see, for example, Bower, 2022; Connected speech: Blending words for natural, fast, and fluent communication, 2025). To address this gap, we propose a classification system based on a corpus of frequent pronunciation mistakes made by Ukrainian students when blending sounds. This paper recommends the implementation of a structured system of typical connected speech patterns within the pedagogical framework. We advocate for a systematic framework of typical connected speech patterns in the teaching process. For that matter, we present a hierarchical classification of phonesthemic phenomena, consisting of four core processes – linking, insertion, deletion, and replacement – and their respective subtypes.

LINKING is the most frequent phonesthemic process observed in our corpus, with **linking R** occurring predominantly – for smooth transition between words:

vowel to vowel linking

there is there are more about it were able

consonant to vowel linking

for instance later on here it is your idea

for ages for an hour or so her apple on your own run away

winter is coming mother and father never again pick it up far away
car engine (also in British English: this car is fast VS. this ca(r))

INSERTION / EPENTHESIS is about adding sounds between words:

intrusive R

saw it (saw-R-it)
Law and order (Law-R-and order)
China and India (China-R-and India)
Maria and John (Maria-R-and John)

intrusion of /W/

me also (me-W-also) do it now/again (do-W-it now/again) pay it (pay-y-it)
go on (go-W-on) go out (go-W-out) go on (go-W-on) be able (be-Y-able)
you ask (you-W-ask) grow up (grow-W-up) now us (now-W-us)
the two of us (the two-W-of us) Who are you? (who-W-are you)

intrusion of /Y/

I am (I-Y-am) I always (I-Y-always) I imagine (I-Y-magine)
I saw it (I saw-Y-it) three eggs (three-Y-eggs)
the movie is amazing (the movie-Y-is amazing)
she asked (she-Y-asked)
Can I ask a favor? (can I-Y-ask a favor)

lengthening (gemination)

of consonant clusters

police station (poliSSSSStation) dress suit (dreSSSSSuite)
orange juice (oranJJJJJuice)
Yessss (expresses strong agreement)
Mmmmmm... (indicates pleasure, contemplation, or hesitation)
Rrrrrr... (can express anger, frustration, or intensity)

of vowels and consonants for emphasis

We-e-e-ll...(hesitation)
soooo good (emphasizes the high degree of goodness)
Reaaaally? (conveys surprise)
Noooo way! (disbelief or refusal)

DELETION / ELISION / REDUCTION

contractions

I am (I'm) they are (they're), will not (won't)

dropping /t/ or /d/ in consonant clusters

I don't know (I dunno) old man (ol' man) you and me (you'n'me)
R and D (R'n'D) S and T (S'n'T) next day (nex' day)
past perfect (pas' perfect) What do you want? (Wadda you want?)

dropping unstressed vowels

maintenance (maint'nance) extraordinary (extr'ordinary) family (fam'ly)
chocolate (choc'late)
professor (pr'fessor) police (p'lice) probably (prob'ly)

omitting sounds in casual speech

let me (lemme)
going to (gonna)
want to (wanna)
give me (gimme)
got to (gotta)
kind of (kinda)
because ('cause/coz/cuz)

schwa reduction in unstressed positions

to /tə/
for /fə/ /fr/
of /əv/ a lot of (eɪ lɒtəv) a cup of coffee (a cup'v coffee)

muting consonants in certain combinations

(h)our (h)onesty Chris(t)mas su(r)prise lis(t)en sof(t)en su(b)tle
pa(l)m, ca(l)m (exception: helm) (p)sychology (p)neumatics

dropping final consonants in borrowed words

gourme(t) buffe(t) balle(t)

REPLACING / ASSIMILATION

changing

N to M before B, M, P *input* (iMput) *handbag* (haMbag)
He lives in Berlin/Munich/Prague. (iM Berlin/Munich/Prague)
D before G *good girl* (gooG girl) *bad guy* (baG guy)
T before P *that plan* (thaP place)
T to P *white paper* (whiPe paper)
V to F *have to* (hafta)
S to SH *nice shoes* (nai-SH-oes)

coalescence

nature the /tj/ coalesces into /tʃ/ *procedure* /dj/ coalesces into /dʒ/

yod coalescence – a specific phonological process that occurs in English (and other languages) where certain consonant sounds combine with the “yod” sound /j/ as in “yes” (comes from the Hebrew letter “yod”) to merge into a single, different sound:

D+J = /dʒ/ *Would you* (Wouldja or /wʊdʒə/) *Did you* (Didja)

T+J = /tʃ/ *Don't you* (Doncha) *Got you* (gotcha)

Nice to meet you. (nice to meecha)

S+J = /ʃ/ *miss you* (mish-you)

Z+J = /ʒ/ *loves you* (love-zh-you)

nasalization – occurs when a vowel precedes the /ŋ/ sound, it often becomes nasalized: king think sing it.

Since the velar nasal /ŋ/ is closely related to the velar stops /k/ and /g/, the influence of /ŋ/ on preceding vowels can sometimes be observed even when the /k/ or /g/ sound follows, though the most direct nasalization occur before the /ŋ/ sound itself, for example: ten girls in case.

Two more cases also deserve attention. They are:

flap T in American English – occurs when T and D sounds between two vowels are pronounced as quick D sound: water (waDer) city (ciDy) better (beDer) and

glottal stop in British English – that replaces T sound in some British accents, e.g. Estuary English (Southeast England), Cockney, some northern accents (Connected speech: Blending words for natural, fast, and fluent communication, 2025), for instance: little (li'ul) bottle (bo'ul) water (wa'uh) her ('er) have ('ev)

What's that? (Wha's tha'?)

It is important to emphasize that variations do occur, as in:

with that

- /wɪð ðæt/ (formal)
- /wɪð:æt/ (lengthened “th”)
- /wɪd ðæt/ (assimilation to /d/)
- /wɪt ðæt/ (reduction/delition/elision of /ð/)
- /wɪðət/ (reduction/delition/elision of “that”)

Pronunciation concerns the correctness of individual sounds, whereas enunciation prioritizes the distinctness of spoken words. Among the factors that influence pronunciation and enunciation of phonesthemes are: context, formality, speech rate, and regional variation (dialects). This study recommends youglish.com as a key tool for phonetic reference and analysis.

Indeed, language learners must develop a keen ear for how sounds change in connected speech, and a crucial task for language learners is to become attuned to

the way sounds shift within connected speech. The value of focusing on these nuances is undeniable, as it brings significant rewards and is a truly worthwhile pursuit.

References

1. Калита, А.А., Тараненко, Л.І. (2010). *A Concise Dictionary of Phonetic Terms / Словник фонетичних термінів (короткий)* (англ. мовою). Тернопіль: Підручники і посібники. 255 с.
2. Burke, D. & Nelson, K. (2019). *The Slangman Guide to Street Speak 1 – Teacher’s Guide : Popular American idioms & Slang*. Slangman Publishing.
3. Burke, M. D. (2024). *Street Speak 1 Teacher’s Guide: Popular American Idioms & Slang*. Slangman Publishing.
4. Bower, R. (2022). *English pronunciation secrets: The game-changing guide to mastering the general American accent*. Amazon Kindle Edition.
5. Clare, A. & Wilson, J. J. (2015). *Speakout Intermediate: Student’s book and DVD-ROM pack* (2nd ed.). Pearson.
6. *Connected speech: Blending words for natural, fast, and fluent communication*. (2025). AVON E-books. Kindle Edition. ASIN B0F19CPCGW.
7. Hewings, M. (2018). *English pronunciation in use*. Advanced. Book with answers and downloadable audio. Klett Sprachen GmbH.
8. Ma, L. (2013). An analysis on the phenomenon of English elision and its formation. *Advances in Social Science, Humanities and Management Research*, 1, 135. <https://doi.org/10.2991/asshm-13.2013.135>
9. Magnus, M. (2010). *Gods in the word: Archetypes in the consonants*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
10. Sampaio, J. (2022). *American English pronunciation practice – book two: The real English pronunciation guide (Connected speech)*. (Kindle Edition). ASIN B0B6YJ58RH.
11. YouGlish (2025). [Video]. Online. <https://youglish.com/>

ІНТЕРАКТИВНІ ОСВІТНІ ПЛАТФОРМИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Ващило О.В.

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
olga_vv@ukr.net*

Використання інтерактивних платформ у процесі вивчення іноземної мови відіграє ключову роль у формуванні мовних навичок і розвитку мовленнєвих умінь. Дослідженню цього питання присвячено низку наукових робіт (Кондрашова, Назаренко & Дем'янюк, 2022; Мельник & Гурина, 2022; Сливка, Геворгян & Горицька, 2021). Розглянемо деякі з таких платформ детальніше, з'ясуємо їхні можливості, переваги та недоліки.

PlayPosit – це інтерактивна платформа, що дозволяє викладачам створювати навчальний контент на основі відео- та аудіоматеріалів. Основна особливість полягає у можливості вбудовувати в медіафайли різноманітні завдання, що підвищує рівень залученості студентів у навчальний процес. Викладач створює курси, додає до них відео та визначає слоти у відео, де будуть інтегровані запитання чи інші взаємодії. Серед можливостей платформи:

- використання підготованих шаблонів для створення завдань (тести, опитування, дискусії, перевірка словникового запасу, завдання на встановлення порядку тощо);
- налаштування доступу: код підключення, посилання або додавання студентів через імейли;
- можливість моніторингу активності студентів: кількість спроб, загальний час перебування на платформі, успішність виконання завдань;
- функція Gradebook, що автоматично підраховує бали студентів за кожне завдання;
- редагування відео: можливість обрізати або видалити певні частини запису;
- опція автоматичного повторного перегляду, якщо студент дав неправильну відповідь.

PlayPosit стане в нагоді викладачам, які хочуть зробити навчання більш інтерактивним та контролювати активність студентів.

NearPod – це платформа для створення інтерактивних презентацій, яка дозволяє поєднувати навчальний матеріал з різноманітними завданнями.

Викладач може створити новий урок або додати інтерактивні елементи до вже існуючих презентацій PowerPoint. Основні можливості NearPod:

- створення слайдів із текстом, зображеннями, відео та інтерактивними завданнями;
- додавання вікторин, тестів, вправ на поєднання, відкритих запитань та графічних завдань;
- функція групових ігор-змагань, які допомагають закріпити матеріал у форматі реального часу;
- опція інтерактивної дошки для організації дискусій;
- використання 3D-зображень та VR-контенту (наприклад, віртуальні тури містами);
- студенти можуть проходити завдання у двох режимах. Синхронний режим – викладач керує презентацією, а студенти синхронно виконують завдання. Асинхронне проходження – студенти переглядають презентацію та виконують завдання у власному темпі.

Безкоштовна версія NearPod має певні обмеження, зокрема щодо кількості створених матеріалів, але загалом це зручний інструмент для інтеграції інтерактивних елементів у навчальний процес.

H5P – це гнучка платформа для створення інтерактивного контенту, яка підтримує інтеграцію з багатьма системами управління навчанням (LMS). Викладач може створювати навчальні матеріали різних форматів. Ключові можливості:

- інтерактивні презентації, відео та тести;
- завдання на заповнення пропусків із миттєвим фідбеком;
- картки для запам'ятовування слів;
- написання диктантів;
- інтерактивні книги та сценарії: студент обирає варіанти відповіді та впливає на розвиток сюжету;
- віртуальні 3D-тури з поясненнями, інтеграцією відео та аудіо;
- можливість інтегрувати створені матеріали в інші платформи та блоги.

H5P – це зручний інструмент для створення адаптивного навчального контенту, який можна легко інтегрувати у вже існуючі навчальні курси.

Flip (раніше FlipGrid) — це безкоштовна відеоплатформа від Microsoft для обміну відеоповідомленнями у навчальному процесі. Вона дозволяє студентам записувати відеовідповіді на запитання викладача, створювати дискусії та коментувати відео однокурсників. Функціональні можливості Flip:

- створення закритих груп для обміну відео;
- гнучкі налаштування приватності та доступу до контенту;
- ліміт на запис відео до 10 хвилин;
- використання інтерактивних елементів (емоджі, текст, стікери, віртуальна дошка);
- опція редагування відео після запису (додавання музики, ефектів);
- можливість залишати відео- та текстові коментарі до записів.

Flip робить навчальний процес більш персоналізованим та сприяє розвитку комунікативних навичок студентів у неформальній атмосфері.

Інтерактивні платформи, такі як PlayPosit, NearPod, H5P та Flip, відкривають широкі можливості для покращення освітнього процесу. Вони дозволяють викладачам зробити навчання більш захоплюючим, а студентам - активніше взаємодіяти з матеріалом. Завдяки гнучким налаштуванням доступу, інтуїтивному інтерфейсу та різноманітним форматам завдань ці інструменти можуть ефективно доповнювати традиційне навчання, підвищуючи рівень засвоєння знань.

Література

1. Кондрашова, А., Назаренко, І., Дем'янюк, Н. (2022). Роль інтерактивних платформ у вивченні іноземних мов студентами технічних ЗВО. *Актуальні питання гуманітарних наук*, (51), 555–560.
2. Мельник, О., Гурина, Н. (2022). Інтерактивні платформи у вивченні іноземних мов для студентів немовних спеціальностей. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка*, 242, 20-27.
3. Сливка, Н. П., Геворгян, К. Л., Горицька, О. В. (2021). Роль інтерактивних платформ у вивченні іноземних мов. *Перспективи та інновації науки*, 5(5), 572-582.

ENHANCING STUDENTS’ INTONATION IN ESP CLASSES THROUGH VIDEO-BASED LEARNING

Liubov Kozub

Taras Shevchenko National University of Kyiv

liubatern@yahoo.com

Oksana Krasnenko

Taras Shevchenko National University of Kyiv

o.krasnenko@knu.ua

The article explores the crucial role of intonation in effective communication. It examines how various video materials can be used in English for Specific Purposes classes for IT students to enhance the teaching of intonation and pronunciation. These multimedia resources expose learners to diverse accents and professional communication styles, improving their ability to apply appropriate pitch, stress, and rhythm in speech. By mastering intonation, IT students can refine their pronunciation and presentation skills, engage more effectively in discussions, and collaborate successfully in international tech environments.

Key words: intonation, English for Specific Purposes (ESP), communication, listening comprehension, pronunciation, video-based learning.

Intonation plays a crucial role in communication, conveying meaning beyond just the words we say. It helps highlight important information, emphasize key words, making speech clearer and more understandable. Additionally, intonation expresses emotions, attitudes, and feelings, clarifying meaning as the same sentence can take on different interpretations depending on its delivery. Furthermore, it enhances the flow of communication, making speech sound more natural and engaging. For IT students learning English for Specific Purposes (ESP), mastering intonation is particularly important for delivering effective presentations, participating in technical discussions, and cooperating successfully with international colleagues and clients.

The role of intonation in teaching and learning processes has always been at the center of attention of many scholars and educators. They emphasize that meaning in English is conveyed not only through lexical choices but also through intonation (Kurt, Medlin, & Tessarolo, 2014). Researchers examine intonation as a pragmatic resource in EFL interaction (Pickering, 2009), stress its vital role in communication (Nagendra, 2018; Yates, 2024), highlight intonation universals that actualize English emotional utterances (Kalyta, 2020), study the prosodic organization of English sympathy utterances by identifying their typical intonation patterns (Taranenko & Kutsenko, 2020), along with other aspects.

Among the most effective techniques for teaching intonation using video in ESP classes are the following:

YouTube videos. IT students frequently watch a wide range of tech-related content, covering not only topics directly related to their field, but also advancements in state-of-the-art technology. These videos may include short interviews, product reviews, tech conference presentations, and speeches by renowned industry leaders.

By engaging with diverse speakers, students are exposed to various pronunciation, speech rhythms, and accents. This regular exposure helps them train their ear to recognize different intonation patterns and naturally adopt appropriate English intonation in their own speech. Additionally, analyzing these videos allows learners to observe how professionals use stress and pitch to emphasize key points, making their speech more persuasive and engaging. To reinforce learning, students can participate in follow-up activities such as summarizing key ideas, role-playing situations presented in the video, reproducing selected excerpts while imitating the speakers' intonation, or creating their own video reviews using correct intonation patterns.

TED Talks and tech presentations. This activity is closely related to the one mentioned above by exposing students to high-quality presentations from tech leaders. TED Talks feature multinational speakers who not only introduce innovative ideas but also showcase diverse accents and speech patterns. This exposure helps students improve their listening comprehension and expand their technical vocabulary in an authentic context.

A major highlight in the tech world is Apple's annual product launch events, where members of the company's team present their latest innovations. These events are renowned for their distinctive communication style, which fosters a strong emotional connection with their "affluent, tech-savvy consumers" worldwide (West, 2023). Analyzing Apple presentations allows IT students to focus not only on the cutting-edge technology being introduced but also on the critical role of intonation in delivering impactful messages.

By closely examining these presentations, students can observe how speakers skillfully vary speech tempo, loudness, and timbre, as well as how they effectively use pauses and pitch range to enhance engagement. Many IT students, who are highly skilled in their technical fields, often find it eye-opening to realize that the success of these presentations is not solely due to technological advancements but also to the speakers' masterful communication strategies.

Apple presenters, for instance, combine intonation with various lexical and stylistic devices such as compound adjectives, emotive words, rhetorical questions, repetitions, and enumerations to maximize their persuasive impact on the audience. This use of speech elements significantly contributes to the company's ability to

captivate and influence its listeners. By analyzing and applying these techniques, IT students can develop a more engaging and effective communication style, which is essential for their professional success in international tech environments.

Films and TV shows. Incorporating films into ESP classes for IT students serves multiple purposes. Not only does it make English lessons more engaging, especially when dealing with complex technical topics, but it also helps students develop their communicative skills in a more natural and enjoyable way. Exposure to authentic dialogues in various professional and informal settings enhances their fluency and confidence in discussing different topics.

Several tech-related films and TV shows can be particularly beneficial for IT students, such as “Silicon Valley,” “The Social Network,” “I, Robot,” “The Imitation Game,” and “Hackers.” These productions provide realistic portrayals of the tech industry, innovation, and ethical dilemmas while exposing students to different accents, rhythms, and conversational styles.

To improve English intonation, students can analyze selected scenes from these films, focusing on how speech patterns vary in different contexts. For instance, they can examine how pitch, stress, and rhythm shift in moments of excitement, frustration, or persuasion. Follow-up activities could include role-playing key dialogues, imitating actors’ intonation, or even recording short excerpts to refine pronunciation and prosody. These exercises not only enhance listening and speaking skills but also help students acquire natural speech patterns, making their spoken English more expressive and effective in professional communication.

Video recording and self-assessment. Video recording proves to be a highly effective technique for teaching intonation in ESP classes. Students are given the task of recording themselves speaking on an IT-related topic, creating a short video of up to five minutes. The activity encourages learners to focus not only on pronunciation but also on clarity, fluency, and the effective use of intonation.

The process of preparing for the recording requires thorough planning, as students need to research the correct pronunciation of technical terms, structure their speech logically, and practice delivering their message with appropriate intonation. Unlike spontaneous speech, where intonation may sometimes be inconsistent or unclear, recorded speech allows students to refine their delivery, ensuring that their message is both precise and engaging.

Moreover, self-assessment plays a crucial role in this exercise. By reviewing their own recordings, students can identify areas for improvement, such as monotonous delivery, misplaced stress, or unnatural pauses. Peer feedback can further enhance the learning experience, as classmates can provide constructive

criticism and suggest improvements. Over time, this practice helps students build confidence in their spoken English, making them more effective communicators.

Thus, teaching intonation and pronunciation through video materials is an effective and engaging approach in ESP classes for IT students. By integrating YouTube videos, TED Talks, tech presentations, films, and TV shows, students gain exposure to diverse accents, speech patterns, and communication styles. This not only enhances their listening and speaking skills but also helps them adopt appropriate intonation, making their speech more expressive and effective.

In the ever-evolving tech world, clear and engaging communication is as crucial as technical expertise. By mastering intonation and pronunciation, IT students can improve their ability to deliver interesting presentations, participate effectively in discussions, and collaborate successfully with their international colleagues. Besides, integrating video-based learning into ESP classes helps IT students not only refine their English proficiency but also enhance their overall communicative competence, build confidence in their future professional interactions.

References

1. Калита, А. А. (2020). Універсальні та диференційні ознаки інтонаційного вираження смислу англійських емоційних висловлень. *Сучасні тенденції фонетичних досліджень: збірник матеріалів IV Круглого столу з міжнародною участю (23 квітня 2020 р.)*, 6-12. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/35404>
2. Kurt, B.G., Medlin, J. & Tesserolo, A. (2014). The Perception of Prosodically Ambiguous Intonation Patterns by L2 Learners and the Effects of Instruction. *Proceedings of the International Symposium on the Acquisition of Second Language Speech Concordia Working Papers in Applied Linguistics*, 5. https://doe.concordia.ca/copal/documents/25_Kurt_Medlin_Tessarolo_Vol5.pdf
3. Nagendra, K. (2018). The Role of Intonation in Spoken English. *International Journal of Creative Research Thoughts*, 6(1). <https://www.scribd.com/document/541863600/The-Role-of-Intonation-in-Spoken-English>
4. Pickering, L. (2009). Intonation as a Pragmatic Resource in EFL Interaction. *Intercultural Pragmatics*, 6(2), 235-255. <https://doi.org/10.1515/IPRG.2009.013>
5. Taranenko, L. & Kutsenko, M. (2020). Prosodic organization of English utterances of sympathy. *Cognition, communication, discourse*, 21, 61-71. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2020-21-05>
6. West, O. (2023). *Apple's Tone of Voice*. <https://www.copystyleguide.com/apple-tone-of-voice>
7. Yates, B. O. (2024). *The Importance of Intonation in Learning English*. <https://malagaenglish.com/the-importance-of-intonation-in-learning-english/>

EFFECTIVE STRATEGIES FOR TEACHING PHONETICS IN FOREIGN LANGUAGE CLASSROOMS

Daria Stenko, Yuliia Arkhypenko

National Technical University of Ukraine

“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

stenkodarya06@gmail.com,

yulia.arkhypenko@gmail.com

The paper explores effective strategies for teaching phonetics in foreign language classrooms. It highlights the importance of phonetic training in improving pronunciation, listening comprehension, and communication skills. Various interactive methods, including audio-visual tools, articulation exercises, phonetic games, and digital applications, are discussed to enhance learning. The goal is to provide engaging and practical techniques for better phonetic mastery.

Key words: *phonetics, pronunciation, articulation, language learning, teaching methods, listening skills, speech improvement, linguistics.*

Phonetics plays a crucial role in learning a foreign language, as it directly influences pronunciation and comprehension. Proper pronunciation not only enhances students' confidence but also allows them to communicate more naturally and effectively (Ahmadi, 2011, p. 76). The aim of this work is to explore and analyze various methods that can improve phonetic skills among learners. By examining different approaches, we aim to provide educators with effective strategies to enhance pronunciation, listening comprehension, and overall language fluency (Laver, 1994, p. 272). Phonetic training is essential for distinguishing and producing sounds that may not exist in a learner's native language, which ultimately improves both speaking and listening skills (Fullana, 2006, p. 45). Furthermore, strong phonetic awareness helps prevent misunderstandings. Many words may sound similar but have entirely different meanings, such as *ship* and *sheep* (Wrembel, 2001, p. 64). Without proper phonetic training, learners might mispronounce words, leading to confusion in communication. By integrating phonetics into language lessons, teachers enable students to develop accurate pronunciation, better listening comprehension, and overall fluency, establishing a strong foundation for effective communication (Timmins, 2023, pp. 1-9).

One of the most effective ways to enhance phonetic skills is through audio-visual methods. Listening to native speakers via videos, podcasts, or recorded dialogues allows students to hear the correct pronunciation, rhythm, and intonation patterns (Ogden, 2009, p. 47). Additionally, watching phonetic animations or mouth-position guides helps learners visualize how different sounds are produced (Alameen & Levis, 2015, p. 161). The ‘listen and repeat’ technique is particularly useful in

phonetic training. By listening carefully to a word or phrase and then mimicking it as closely as possible, students build muscle memory for correct pronunciation. Combining auditory and visual inputs makes pronunciation practice more engaging and effective, helping students develop better pronunciation habits naturally (8).

Articulation exercises are also essential for mastering pronunciation. Many foreign language sounds require precise tongue, lip, and vocal cord positioning, which may feel unfamiliar to learners. One highly effective technique is using a mirror. By observing their mouth movements while speaking, students can compare them with the correct articulation and make necessary adjustments (9). Video recording is another valuable method, allowing learners to analyze their pronunciation and track their progress over time. Additionally, practicing mouth-shaping exercises—such as exaggerating lip and tongue movements—strengthens the muscles required for clear pronunciation. These exercises enable students to produce difficult sounds more easily and improve overall speech clarity (Ahmadi, 2011, p. 81).

Phonetic games and rhymes make pronunciation practice more enjoyable and engaging. Interactive activities help students internalize pronunciation patterns more naturally (Timmins, 2023, pp. 1-9). Tongue twisters are particularly effective, as they challenge learners to move their mouths quickly and accurately, improving fluency and articulation. Rhymes and songs also serve as excellent tools because they reinforce pronunciation through rhythm and melody, making difficult sounds easier to remember (Ogden, 2009, p. 26). Another entertaining approach is phonetic board games or riddles, where students must distinguish between similar sounds or match words based on pronunciation (Wrembel, 2001, 63). By transforming phonetic training into a game, students remain motivated and develop their pronunciation skills in a stress-free environment (Alameen & Levis, 2015, p. 172).

Shadowing is a powerful method for improving fluency and pronunciation by mimicking native speech in real time. This technique involves listening to native audio sources such as podcasts, audiobooks, or dialogues and repeating them simultaneously, focusing on matching the speaker's pace and pronunciation (9). Key elements include imitating intonation, stress, and speech flow. Regular practice of shadowing helps learners develop a natural rhythm, improve pronunciation accuracy, enhance listening comprehension, and build confidence by reducing hesitation (Wrembel, 2001, p. 64). For optimal results, shadowing can be combined with transcripts to deepen understanding (Fullana, 2006, p. 42).

Technology has revolutionized language learning, providing interactive tools and real-time feedback to improve pronunciation, intonation, and fluency. Some of

the top digital tools include Forvo, which offers native speaker pronunciations in multiple languages, and ELSA Speak, an AI-powered app that analyzes pronunciation (8). LingQ integrates transcripts with audio for enhanced listening skills, while phonetic transcription exercises help learners understand IPA breakdowns. Speech recognition tools, such as Google Speech-to-Text and iTalki's AI tutors, offer instant feedback. The key benefits of these apps include real-time pronunciation correction, exposure to native speech models, AI-based personalized learning, and flexible, on-the-go practice (Timmins, 2023, pp. 1-9). Regular use of these tools can significantly enhance pronunciation and boost speaking confidence (Ahmadi, 2011, p. 79).

Personalized feedback plays a crucial role in improving pronunciation and fluency. Analyzing speech allows learners to recognize and correct mistakes effectively. Useful techniques include recording and analyzing one's speech, receiving constructive feedback focused on specific mistakes, using phonetic transcriptions through the International Phonetic Alphabet (IPA) for clarity, comparing speech with native speakers, and encouraging self-correction (Alameen & Levis, 2015, p. 159). These methods result in personalized improvement, greater pronunciation awareness, and a confidence boost through positive reinforcement (Fullana, 2006, p. 48).

To sum up, phonetics is key to effective communication. Using diverse methods helps learners improve pronunciation and avoid common mistakes (Laver, 1994, p. 354). Listening to native speakers and watching videos, using mirrors and mouth-shaping drills, tongue twisters and interactive activities, repeating speech in real time, analyzing speech and correcting mistakes are among the best techniques for mastering phonetics (Ogden, 2009, p. 120). Combining multiple learning methods enables the most effective development of pronunciation, listening comprehension, and overall language skills. Keeping students motivated, making lessons interactive, and encouraging consistent practice outside the classroom are essential. Regular training and the use of modern technology will help learners achieve clear pronunciation and confidence in speaking a foreign language (10).

In conclusion, phonetics training is a vital component of language education, providing learners with the tools needed to communicate clearly and effectively. By integrating audio-visual methods, articulation exercises, shadowing techniques, digital tools, and personalized feedback, educators can enhance students' pronunciation and listening skills (Ahmadi, 2011, p. 76). A structured and engaging approach to phonetics fosters long-term improvement, empowering learners to speak with confidence and fluency in their target language (Timmins, 2023, pp. 1-9).

References

1. Ahmadi, M.R. (2011). Why is Pronunciation So Difficult to Learn? *Canadian Center of Science and Education*, (74-83). Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1080742.pdf>
2. Alameen, G., & Levis, J. (2015). Connected speech. In Reed, M. & Levis, J. (Eds.), *The handbook of English pronunciation* (pp. 159–174). Wiley Blackwell. https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=bG3-CAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP7&ots=ax01j_fSVQ&sig=w dnj9rVK4vW1DKTBKBSjRsFPC8Q&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
3. Fullana, N. (2006). The development of English (FL) perception and production skills: Starting age and exposure effects. In C. Muñoz (Ed.), *Age and the rate of foreign language learning* (pp. 41–64). Clevedon, UK: Multilingual Matters. https://books.google.com.ua/books?hl=en&lr=&id=1C_-zfVkmOkC&oi=fnd&pg=PR6&ots=7ZAXI2FdEt&sig=4STeOAiaeMzyOTz4IxNN7BqWmHQ&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
4. Laver, J. (1994). *Principles of phonetics*. Cambridge: Cambridge University, 707 p. https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=zxKCbu536Z8C&oi=fnd&pg=PR18&dq=Phonetics+&ots=SbyAYai2rN&sig=qIO9zHHTsmLOnb-WHib47sVh86Y&redir_esc=y#v=onepage&q=Phonetics&f=false
5. Ogden, R. (2009). *An introduction to English phonetics*. <https://ru.scribd.com/document/455520720/B1-An-Introduction-To-English-Phonetics-Richard-Ogden-pdf>
6. Timmins, C. (2023). *Adapting word puzzles for teaching phonetics*. Strathprints: The University of Strathclyde institutional repository. https://strathprints.strath.ac.uk/86870/1/Timmins_NTR_2023_Adapting_word_games_for_teaching_phonetics.pdf
7. Wrembel, M. (2001). Innovative Approaches to the Teaching of Practical Phonetics. 63-66. https://www.researchgate.net/publication/252509625_Innovative_Approaches_to_the_Teaching_of_Practical_Phonetics (дата звернення: 16.03.2025).
8. Вивчення фонетики англійської мови: вимова та інтонація – стаття від «Business Language, курси англійської мови». *Education.ua. Освіта в Україні. Усі навчальні заклади* – Education.ua. URL: <https://www.education.ua/blog/48470/> (дата звернення: 16.03.2025).
9. Метод shadowing: інноваційний підхід до вивчення іноземних мов – Ірина В. Букі | *Buki - ваш репетитор з будь-якого предмету. Репетитори України*. URL: <https://buki.com.ua/blogs/metod-shadowing-innovaciinii-pidxid-do-vivcennia-inozemnix-mov/> (дата звернення: 17.03.2025).
10. Навчання фонетичного матеріалу. *Освітній проект «На Урок» для вчителів*. URL: <https://naurok.com.ua/navchannya-fonetichnogo-materialu-60498.html> (дата звернення: 14.03.2025).

INNOVATIVE APPROACHES TO TEACHING FOREIGN LANGUAGE PHONETICS: INTEGRATING TECHNOLOGY AND AUTHENTIC MATERIALS

Mykola Tyshchenko

National Technical University of Ukraine

“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

marabota@i.ua

The paper explores modern methodologies for teaching foreign language phonetics, focusing on the integration of technological tools and authentic materials to enhance pronunciation accuracy and listening comprehension. It examines the effectiveness of digital applications, speech recognition software, and multimedia resources in phonetic training. The study also highlights the role of sociolinguistic factors in pronunciation acquisition and suggests practical strategies for educators. The findings emphasize the need for a balanced approach combining traditional drills with innovative techniques.

Keywords: *phonetics, foreign language teaching, pronunciation, technology, authentic materials, speech recognition, sociolinguistics*

Phonetics, as a fundamental component of foreign language acquisition, plays a crucial role in ensuring intelligible communication. Despite its importance, many learners struggle with mastering accurate pronunciation due to native language interference and insufficient exposure to authentic speech (Derwing & Munro, 2015). Traditional phonetic instruction often relies on repetitive drills, which may not adequately prepare students for real-world interactions. This article investigates contemporary approaches to teaching phonetics, emphasizing the use of technology and authentic materials to create a more dynamic and effective learning environment.

Recent advancements in language learning technology have revolutionized phonetic training. Speech recognition software, such as Rosetta Stone and ELSA Speak, provides immediate feedback on pronunciation errors, allowing learners to self-correct in real time (Liakin et al., 2017). Additionally, mobile applications like Duolingo and Pronunciation Power integrate gamification, making phonetic practice more engaging. Studies indicate that learners using such tools show significant improvement in vowel and consonant articulation compared to those relying solely on instructor-led drills (Golonka et al., 2014).

Another promising development is the use of artificial intelligence (AI) in phonetic analysis. AI-driven platforms can detect subtle pronunciation deviations and suggest targeted exercises, personalizing the learning process (Eskenazi, 2016).

For instance, Google's AI pronunciation tool evaluates stress patterns and intonation, helping learners adopt a more natural speech rhythm.

Exposure to authentic speech is essential for developing accurate pronunciation. Authentic materials—such as films, podcasts, and news broadcasts - provide learners with real-life examples of intonation, connected speech, and regional accents (Gilmore, 2015). Research suggests that students who engage with authentic audio-visual content demonstrate better listening comprehension and prosodic skills (Zheng et al., 2018).

One effective strategy is the use of shadowing techniques, where learners mimic native speakers in real time. This method, combined with transcript analysis, helps bridge the gap between perception and production (Kadota, 2019). For example, TED Talks and YouTube vlogs offer diverse linguistic input, allowing learners to practice different speaking styles.

Pronunciation instruction must also address sociolinguistic factors, such as dialectal variations and speech register. Learners should be aware that "correct" pronunciation varies across contexts - formal settings may require standard pronunciation, while informal conversations often feature reductions and elisions (Jenkins, 2015). Teachers can incorporate sociolinguistic discussions into lessons, encouraging students to analyze how pronunciation changes in different social settings.

To optimize phonetic instruction, educators should:

1. combine traditional and technological methods - use IPA drills alongside speech recognition apps;
2. integrate multimedia resources - incorporate films, songs, and podcasts to expose learners to natural speech;
3. encourage self-monitoring - train students to record and analyze their own speech;
4. address individual challenges - provide targeted exercises for problematic sounds based on learners' native language.

The teaching of phonetics in a foreign language (FL) classroom presents both theoretical and practical challenges. Despite advancements in pedagogical strategies, students often struggle with pronunciation due to interference from their native language (L1) and insufficient exposure to authentic speech. This study explores modern methodological approaches that enhance phonetic acquisition. Phonetics plays a crucial role in comprehension and intelligibility. Pronunciation errors can impede communication more than grammatical mistakes. Thus, effective phonetic instruction should be a central component of FL teaching.

The integration of technology and authentic materials into phonetic instruction offers a more interactive and effective approach than traditional methods alone. By leveraging digital tools and real-world speech samples, educators can enhance learners' pronunciation accuracy and communicative competence. Future research should explore the long-term effects of these methodologies on fluency development.

References

1. Derwing, T. M., & Munro, M. J. (2015). *Pronunciation fundamentals: Evidence-based perspectives for L2 teaching and research*. John Benjamins.
2. Eskenazi, M. (2016). Using automatic speech processing for foreign language pronunciation tutoring: Some issues and a prototype. *Language Learning & Technology*, 20 (2), 128-143.
3. Gilmore, A. (2015). Authentic materials and authenticity in foreign language learning. *Language Teaching*, 48 (1), 69-101.
4. Golonka, E. M., Bowles, A. R., Frank, V. M., Richardson, D. L., & Freynik, S. (2014). Technologies for foreign language learning: A review of technology types and their effectiveness. *Computer Assisted Language Learning*, 27 (1), 70-105.
5. Jenkins, J. (2015). *Global Englishes: A resource book for students* (3rd ed.). Routledge.
6. Kadota, S. (2019). Shadowing and oral reading for developing L2 listening and speaking skills. *The Language Learning Journal*, 47 (3), 345-359.
7. Liakin, D., Cardoso, W., & Liakina, N. (2017). Mobilizing instruction in a second-language context: Learners' perceptions of two speech technologies. *Languages*, 2 (3), 11.
8. Zheng, D., Young, M. F., Wagner, M. M., & Brewer, R. A. (2018). Negotiating for action: English language learning in game-based virtual worlds. *Modern Language Journal*, 102 (1), 115-132.

CURRENT TRENDS IN METHODOLOGY OF TEACHING PHONETICS

Alla Vlasiuk

National Technical University of Ukraine

“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

allavlasiyk964@gmail.com

The paper studies current trends in teaching phonetics, including both traditional and innovative methods. The main attention is paid to the role of audio and video technologies in the formation of correct pronunciation, as well as the use of modern online resources and mobile applications for phonetic learning. The results of the research show the effectiveness of different methods and technologies in the context of modern phonetic learning, as well as the advantages and disadvantages of different approaches.

Key words: *pronunciation pedagogy, phonetics, mobile applications, phonetic skills, digital tools.*

As is known, modern digital tools and applications help students discover interest and, moreover, increase motivation in learning a foreign language. The aim of the study is to outline methodology of forming interaction in the process of training phonetic skills involving online learning platforms, online tools, and mobile applications, which determines the importance and timeliness of the study.

Pronunciation pedagogy is a leading factor in foreign language teaching. Since sounds play an important role in communication, foreign language teachers must pay more attention to practising pronunciation in their classes. However, this fact is omitted by many foreign language teachers. It is clear that communication is an individual relationship between the speaker and the hearer. This means that one must comprehend what they hear in the target language and must produce the sounds of the language they are trying to learn accurately. Unless the learner has sufficient knowledge of the sound patterns of the target language, he/she can neither encode a message to anybody nor decode the message sent by another person by learning the sounds of the target language within his/her mother tongue. Therefore, pronunciation teaching is important for successful oral communication since it is the main component of communicative competence. There are many different opinions about the role of pronunciation in language teaching and about how best to teach it.

Phonetics as a science about the language sounds is one of the main disciplines in studying any language. It not only helps understand the mechanisms and articulation of sounds but also plays a crucial role in the formation of correct pronunciation and understanding of speech by ear (Khusainova, 2023).

Each language has its own phonetic features that make it unique. Therefore, in order to speak a foreign language fluently and correctly, it is necessary not only to adopt the vocabulary and grammar, but also to learn how to pronounce the sounds of that language correctly.

Present-day phonetics teaching aims not only to transmit theoretical knowledge about the sound system of a language, but also to apply this knowledge in real communication. The main goals of such teaching are:

1. Formation of correct students' pronunciation, which accelerates easy understanding of their speech by native speakers.
2. Development of listening skills, which allows students to adapt easily to the environment of native speakers and understand various dialects and accents.
3. Training the learners to do articulatory gymnastics to increase the flexibility of the articulatory apparatus and improve pronunciation.

To achieve these goals, there are some tasks in present-day phonetic teaching:

1. Active use of audio and video materials for practicing listening comprehension.
2. Use of specialised programmes and applications for pronunciation correction.
3. Organisation of practical classes with native speakers.
4. Implementation of interactive and game techniques to improve students' motivation and to involve them in the learning process.

Hence, modern phonetic teaching attempts for a comprehensive approach, combining theoretical knowledge with practical skills and active use of modern technologies.

Today, when in Ukraine we have online learning because of the pandemic and war, it's not a surprise that foreign language teaching in general and phonetics in particular depends on the computer and Internet technologies used in the learning process. Online courses and platforms allow students to access high-quality resources, video tutorials and interactive exercises, making the learning process more flexible and accessible. In particular, simple, accessible, and at the same time effective tools are represented by messengers (Viber, Telegram, WhatsApp), services for live video conferences (Zoom, Skype, Google meet, etc.) and mobile applications (Quizlet, Kahoot, etc). The key and crucial method is to hear the teacher, see his or her articulation, repeat it many times and receive feedback. With the help of voice recorders on mobile devices, students can record themselves and send exercises in an audio format to their teachers, receiving in response the

teacher's recommendations, while they can get audio examples from their teachers too.

Modern technology, especially mobile apps, provides a constant interaction with students, allowing them to practice anytime and anywhere. Research shows that regular practice supported by technology leads to better results. In addition, some programs allow students to work on their weak points, improving their pronunciation (Developing, 2024).

The efficiency of different methods and technologies has a direct impact on the quality of learning phonetics. With globalisation and a growing need for high-level foreign language proficiency, pronunciation is becoming a key element of successful learning. That is why the use of the most effective methods and tools provides better educational results and improves students' chances in getting international education.

We can summarise the following advantages of the use of innovative methods and technologies:

1. Adaptive learning: programmes and applications can be adapted to the students' needs.

2. Feedback, that allows students to correct their pronunciation quickly.

3. Great accessibility and the ability to learn anytime and anywhere.

As for their disadvantages, they can be generalised as follows. The teaching process may require additional resources or fees to access high quality programmes. Some students may experience technical difficulties or have bad internet connection.

Thus, teaching phonetics plays a key role in the process of learning foreign languages, correct pronunciation and perception of sounds are fundamental components of the learners' communicative competence. With the development of technologies, methods of teaching phonetics have changed significantly. Despite all the advantages of technological innovations, the role of an experienced teacher is undoubtedly very important.

In general, the educational environment faces new challenges and opportunities in the field of teaching phonetics. Research and practice show that the adequate combination of traditional and new methods of teaching foreign languages can significantly improve the effectiveness of the learning process.

References

1. Khusainova, L. (2023). Current trends in teaching phonetics: technologies and methods. *Actual problems of humanities and social sciences*. Vol. 3, No. 9. 369–372. <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I9Y2023N50>
2. Developing phonetic skills by using modern online resources and mobile applications. (2024). *Current trends in phonetic studies: VII International round table discussion*, Kyiv, 26 April 2024. 130-135.

КОРИГУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ВИМОВИ

Хмель В.В.

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

v.khmel@kubg.edu.ua

Our study examines the methodology of teaching phonetic aspect of the foreign language being studied, in particular the issues related to the correction of foreign pronunciation. Attention is drawn to the fact that for the long-term acquisition of foreign pronunciation, it is necessary not only to study the articulation of individual sounds of a foreign language, but also to master what is commonly called the articulatory base of the language and its intonational means.

Key words: *teaching methods, voice and auditory phenomena, pronunciation problems, intonational means, phonetic competence, methodological resources.*

Роль вимови є однією з основних складових у спілкуванні. Проте з появою комунікативного та діяльнісноорієнтованого підходів в освітньому процесі постановка вимови, що вважається надто структурним, важко знаходить своє місце в курсах іноземних мов (Abel, 2018). Вивчення та вдосконалення методики викладання фонетики іноземної мови на сучасному етапі стає все більш **актуальним**.

Сучасні автори статей з методики викладання французької мови як іноземної (С. Abel, М. Bento, G. Briet, С. Champagne-Muzar, V. Collige, F. Fredet et С. Nikou, E. Rassart, J. Sauvage et М. Billières та ін.) пропонують нам своє бачення фонетичного коригування для студентів та своє розуміння навчального процесу. Вони пропонують постановку іноземної вимови відповідно до шести фаз: сприйняття, розпізнавання, анатомо-фізіологічне залучення, зв'язок письмовий код / усний код, спрямоване усне відтворення, спонтанне усне відтворення (Хмель, 2022).

Метою нашого дослідження є вивчення методики викладання фонетичного аспекту іноземної мови, що вивчається, зокрема проблем, пов'язаних з коригуванням іноземної вимови.

Коригування іноземної вимови охоплює два моменти: 1) постановку звуків іноземної мови та 2) оволодіння її інтонаційними засобами.

Практичні курси для початківців, що видаються за кордоном, не можуть бути названі фонетичними, тому що їхнім завданням є лише навчання мовлення, а не постановка вимови. В них не враховано наростання фонетичних труднощів, немає системного тренування звуків, немає частоти вживання окремих звуків, що вводяться.

На перший погляд навчання вимови передбачає передусім методичні навички, що стосуються відповідного використання та ефективності різних методів навчання. Хоча такі навички дійсно необхідні, але їх у жодному разі недостатньо. Таким чином, вимова, більшою мірою, ніж будь-який інший лінгвістичний аспект, є голосовим і слуховим феноменом, що зачіпає особистість студента, що впливає на навички, необхідні для його навчання. Таким чином, компетентність у викладанні вимови, окрім методичного аспекту, містить також й особистісний аспект: викладачі повинні знати та враховувати можливі проблеми і перешкоди, пов'язані з особистістю учня (наприклад, Маркс, 2002; Мюллер і Шменк, 2015). Крім того, необхідні міцні лінгвістичні й фонетичні/фонологічні знання. Крім того, викладачі повинні мати гарні навички з розрізнення звуків. Виявлення можливих проблем із вимовою передбачає, що викладач здатний їх «чути». Це особливо важливо у навчальному контексті, наприклад, там, де більшість викладачів іноземної мови не є носіями мови. Навчання вимові вимагає різних особистих навичок: тому викладачі мають бути уважні до проблем, які новий «звуковий ландшафт» (Lhote, 1990) може викликати у їхніх учнів, і мають уміти мотивувати учнів. Крім того, під час спілкування на занятті викладачі повинні виявляти проблеми з вимовою, вирішувати, які з них вимагають виправлення, та застосовувати відповідний метод зворотного зв'язку, при цьому слухаючи учнів та відповідаючи на їхні зауваження прагматично і послідовно. Така складна ситуація, характерна для курсів іноземних мов (Legutke & Schart, 2016; Wipperfürth, 2009) й вимагає від викладачів хорошої підготовки на початковому етапі навчання (Abel, 2019).

На філологічному факультеті університету слід з перших кроків, на нашу думку, мати на увазі педагогічну спрямованість освітнього процесу і особливо стежити за вимовою студентів. Для тривкого засвоєння іноземної вимови потрібно не лише вивчити артикуляцію окремих звуків іноземної мови, необхідно оволодіти тим, що прийнято називати артикуляційною базою мови та її інтонаційними засобами.

Однак для педагогічної професії недостатньо опанувати правильну іноземну вимову. Слід пам'ятати, що викладач – це той же актор. Від педагога вимагається максимальна чіткість і ясність мовлення, і навіть його промовистість, тобто самі якості, які вимагаються від актора. Сучасного педагога обов'язково треба вчити техніці мовлення, ставити йому дихання та голос, опрацьовувати дикцію. Повне засвоєння іноземної вимови означає повну асиміляцію її артикуляційної бази.

Мова має обмежену кількість звуків, зафіксованих певною мовною спільнотою. Тим не менш, фонетична компетентність вимагає як спеціального навчання, так і регулярного тренування, яке допоможе студенту сприймати й відтворювати звукові одиниці мови у заданих контекстах (академічному та професійному) (Fredet, 2020).

Поточні завдання з навчання французької мови як іноземної полягають у створенні ресурсів, які могли би бути інноваційно прийняті студентами. Саме в цій перспективі виникає питання про місце методики як інструментарію, що використовується викладачами мови, як практичної мети, яку необхідно досягти (Khmel, 2024).

Отримані дані аналізу навчально-методичних статей і підручників закладають *перспективи* для створення сучасних ресурсів, які могли би бути інноваційно прийняті студентами та стали б інструментарієм викладачів мови з метою подальшого вдосконалення викладання фонетичного аспекту іноземної мови та коригування іноземної вимови зокрема.

Література

Abel, C. (2018) *L'enseignement et l'évaluation de la prononciation en classe de FLE et l'approche par compétences/ l'approche actionnelle - opposition ou synergie ? Enseigner la phonétique d'une langue étrangère* 16-1. URL: <https://doi.org/10.4000/rdlc.4439>

Abel, C. (2018) *La formation continue en didactique de la prononciation – un outil pour dépasser les querelles méthodologiques ?* URL: <https://journals.openedition.org/rdlc/4439>

Fredet, F., Nikou C. (2020) *Phonétique, littérature et enseignement du FLE : théories et recherches*. URL: <https://doi.org/10.4000/corela.9987>

Khmel, V. (2024) *Les enjeux actuels de la méthodologie d'enseignement de la phonétique du fle* (140 с. – с. 12 5-129). Сучасні тенденції фонетичних досліджень: зб. матеріалів VII Круглого столу з міжнар. участю, 26 квіт. 2024 р. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка».

Хмель, В. В. (2022) *Навчання французької мови як іноземної: фонетичний аспект* (184 с. – с. 104-108). Філологічні науки: сучасні тенденції та фактори розвитку: Міжнародна науково-практична конференція, м. Одеса, 28–29 січня 2022 року. – Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень».

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Barna, Claudio – Research assistant, Department of International Studies, University of Milan, Italy.

Vitale, Alessandro – Ph.D., Assistant Professor, Faculty of Political, Economic and Social Sciences, University of Milan, Italy.

Kumar, Dinesh – Associate Professor of English, Dyal Singh College, Karnal, India.

Алексієвець Оксана Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології Київського національного лінгвістичного університету.

Андрущенко Ірина Олександрівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Архипенко Юлія Володимирівна – здобувачка кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Бойченко Марія Костянтинівна – викладач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Борбенчук Ірина Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Буга Світлана Юріївна – викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №2 факультету лінгвістики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Бурка Наталія Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Вакуленко Максим Олегович – доктор філологічних наук, професор, Дармштадтський університет прикладних наук, Дармштадт, Німеччина.

Валігура Ольга Романівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри східної і слов'янської філології Київського національного лінгвістичного університету.

Вашенко Олександра Валентинівна – здобувачка факультету лінгвістики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Вашило Ольга Валеріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Ворошилова Рената Вікторівна – аспірантка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Власюк Алла Дмитрівна – викладач кафедри англійської мови гуманітарного спрямування №3 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Гуменюк Інна Леонідівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Деркач Наталія Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології та освітніх технологій Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Дудка Антон Олексійович – здобувач 1 курсу магістратури, кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Ільченко Ольга Михайлівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України.

Калита Алла Андріївна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Климук Ольга Сергіївна – аспірантка кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Козуб Любов Степанівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов математичних факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Красненко Оксана Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов математичних факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Красовська Інна Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов математичних факультетів Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Куценко Микола Анатолійович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри лінгво-педагогічного забезпечення Воєнної академії імені Євгенія Березняка, м. Київ.

Миронова Ольга Петрівна – викладач відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж електрифікації» Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Мусієнко Юлія Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології Київського національного лінгвістичного університету.

Насікан Зоряна Сергіївна – кандидат філологічних наук, викладач кафедри фонетики і практики англійської мови Київського національного лінгвістичного університету.

Савчук Валерій Іванович – викладач кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

Северина Галина Геннадіївна – викладач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Сокирська Ольга Сергіївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Сотников Андрій В'ячеславович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Київського національного лінгвістичного університету.

Стенько Дар'я Віталіївна – здобувачка кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Тараненко Лариса Іванівна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови

Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Тищенко Микола Андрійович – викладач кафедри англійської мови гуманітарного спрямування №3 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Хмель Володимир Вікторович – старший викладач кафедри романської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Чебоненко Дмитро Станіславович – викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №2, аспірант кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

**КПІ ім. Ігоря Сікорського
Видавництво «Політехніка»**